

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W SOSNOWCU**

**OCENA STANU SANITARNEGO
I
SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ**

MIASTA SOSNOWCA

w 2025 roku

LUTY 2026



CHRONIMY ZDROWIE Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI



Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu realizuje zadania (zamierzenia, przedsięwzięcia, kontrole, wizytacje) zgodnie z posiadanymi kompetencjami w oparciu o ustawę z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej /Dz. U. z 2024 r., poz. 416/.

Równolegle ze sprawowaniem bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego prowadzona jest działalność promocji zdrowia i zdrowego stylu życia. Realizowane programy i akcje prozdrowotne wynikają z potrzeby popularyzowania podstawowych zasad higieny, racjonalnego odżywiania, szczepień profilaktycznych oraz metod zapobiegania chorobom zakaźnym, ograniczania używania substancji psychoaktywnych, zapobiegania zakażeniom HIV oraz promowania odpowiedzialnych postaw i unikania ryzykownych zachowań.

Raport o stanie sanitarnym miasta Sosnowca w 2025 roku wskazuje najistotniejsze problemy zdrowia publicznego występujące w ubiegłym roku.

Treść raportu służy podejmowaniu dalszych działań w kierunku poprawy stanu zdrowia publicznego oraz doskonalenia działalności jednostki.



Spis treści

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA CHOROÓB ZAKAŻNYCH.....	4
STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH	23
STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA.....	27
OCENA JAKOŚCI WODY	42
STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I USŁUGOWYCH	51
STAN SANITARNY ŚRODOWISKA PRACY	57
STAN SANITARNY PLACÓWEK OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH	70
ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	75
OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA.....	86
INTERWENCJE MIESZKAŃCÓW MIASTA.....	113

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA CHORÓB ZAKAŹNYCH

CHOROBY ZAKAŻNE

Zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń oraz chorób zakaźnych u ludzi, lekarze mają obowiązek zgłaszania przypadków 59 chorób zakaźnych, jednostek i zespołów chorobowych, a Państwowa Inspekcja Sanitarna odpowiedzialna jest za rejestrowanie tych zgłoszeń.

Ochrona zdrowia publicznego przed szkodliwymi i uciążliwymi czynnikami oraz zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych to kluczowe zadania, które stoją przed Państwową Inspekcją Sanitarną. W 2025 roku zarejestrowano 6142 przypadki chorób zakaźnych, co stanowi wzrost o 14,7% w porównaniu do roku 2024, w którym odnotowano 5354 przypadki. Analiza epidemiologiczna wskazuje, że obserwowany wzrost może być konsekwencją kilku nakładających się czynników, w tym: zwiększonej transmisji patogenów w populacji, sezonowych wahań zachorowań, intensyfikacji diagnostyki laboratoryjnej i poprawy wykrywalności przypadków, większej świadomości personelu medycznego w zakresie obowiązku zgłoszeniowego.

Interpretacja wzrostu liczby zgłoszeń wymaga każdorazowo pogłębionej analizy struktury zachorowań (według jednostek chorobowych, wieku, płci, miejsca zamieszkania oraz sezonowości), ponieważ sama liczba bezwzględna nie przesądza jednoznacznie o pogorszeniu sytuacji epidemiologicznej. Może ona odzwierciedlać zarówno realny wzrost zapadalności, jak i poprawę funkcjonowania systemu nadzoru epidemiologicznego.

Liczba zachorowań w latach 2021 – 2025.

Lp.	Zachorowania		Liczba przypadków				
			2021r.	2022r.	2023r.	2024r.	2025r.
1.	Salmonelloza	zatrucia pokarmowe	16	12	11	19	7
		inne zakażenia pozajelitowe	2	0	1	4	1
2.	Inne bakteryjne zakażenia		100	81	91	67	75
3.	Lamblioza		4	11	6	1	2
4.	Wirusowe zakażenia jelitowe		67	122	49	100	93
5.	Biegunka	ogółem	231	148	148	271	288
		w tym u dzieci do lat 2	62	37	32	52	62
6.	Mikobakteriozy – inne i BNO		2	0	2	0	2
7.	Listerioza		1	0	3	2	1
8.	Krzusiec		1	2	1	106	20
9.	Płonica (szkarlatyna)		12	51	270	230	60
10.	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i>	ogółem	29	39	36	46	39
		w tym róża	22	35	33	28	33
11.	Choroby przenoszone drogą płciową		9	6	19	21	11
12.	Borelioza z Lyme		64	71	99	83	109
13.	Ostre porażenie wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		0	0	0	0	1

14.	Choroba Creutzfeldta-Jacoba		1	0	0	1	0
15.	Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień		10	22	18	9	9
16.	Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i/lub mózgu		4	8	15	24	18
17.	Gorączka Denga klasyczna		0	0	2	1	0
18.	Ospa wietrzna		343	1175	873	784	357
19.	Odra		0	2	1	2	1
20.	Różyczka		0	4	3	0	0
21.	WZW typu A		2	2	0	0	5
22.	WZW typu B		3	15	10	0	24
23.	WZW typu C		19	30	16	15	22
24.	AIDS-Zespół nabytego upośledzenia odporności		0	0	1	3	1
25.	Nowo wykryte zakażenia HIV		0	5	12	22	6
26.	Świnka		0	5	10	5	7
27.	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i>	zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych	0	2	2	5	1
		posocznica	1	6	8	14	17
		inna określona i nie określona	1	11	7	8	10
28.	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i>	zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych	0	0	0	0	0
		posocznica	0	0	0	1	2
		inna określona i nie określona	0	0	1	5	0
29.	Zakażenia wirusem RSV	ogółem	0	0	53	134	255
		W tym dzieci do lat 2	0	0	26	69	98
30.	Grypa	ogółem	586	6265	9203	1213	3150
		w tym grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	0	0	199	1213	3100
31.	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)		18618	12103	2171	2120	1472
32.	Gruźlica		39	43	40	38	43
RAZEM			20159	20241	13183	5354	6142

Na podstawie danych zawartych w tabeli można stwierdzić, że:

- w 2025 r. ogólna liczba zachorowań (6 142 przypadków) była nieznacznie wyższa niż w 2024 r., jednak istotnie niższa w porównaniu do lat 2021–2023, co wskazuje na utrzymanie się stabilnej sytuacji epidemiologicznej po okresie pandemicznym;

- w porównaniu z 2024 r., w 2025 r. odnotowano wyraźny wzrost zachorowań na zakażenia wirusem RSV (255 vs 134), w tym u dzieci do lat 2, oraz wzrost zachorowań na grypę (3 150 vs 1 213), co świadczy o nasileniu zakażeń dróg oddechowych;
- w 2025 r. zaobserwowano spadek zachorowań na krztusiec oraz płonicę (szkarlatynę) w porównaniu do 2024 r., jednak liczba przypadków pozostawała wyższa niż w latach 2021-2022;
- w odniesieniu do chorób przenoszonych drogą płciową, w 2025 r. zanotowano spadek liczby nowo wykrytych zakażeń HIV w porównaniu do 2024 r., przy jednoczesnym wzroście zachorowań na WZW typu B i C;
- w 2025 r. utrzymywał się wzrost zachorowań na boreliozę, osiągając najwyższą wartość w całym analizowanym okresie;
- liczba zakażeń SARS-CoV-2 (COVID-19) w 2025 r. była najniższa w porównaniu do lat wcześniejszych, co potwierdza wygasanie znaczenia tej choroby jako głównego problemu epidemiologicznego.

W stosunku do 2024 roku odnotowano spadki zachorowań na:

• Krztusiec	- o 81,13%
• <i>Streptococcus pneumoniae</i> zapalenie opon	- o 80%
• Salmonellozę inne zakażenia pozajelitowe	- o 75%
• Płonicę (Szkarlatynę)	- o 73,91%
• Nowo wykryte zakażenia HIV	- o 72,73%
• ADIS – zespół nabytego upośledzenia odporności	- o 66,67%
• Salmonellozę zatrucia pokarmowe	- o 63,16%
• Ospę wietrzną	- o 54,46%
• Listeriozę	- o 50%
• Choroby przenoszone drogą płciową	- o 47,62%
• Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	- o 30,57%
• Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i/lub mózgu	- o 25%

oraz wzrosty zachorowań na:

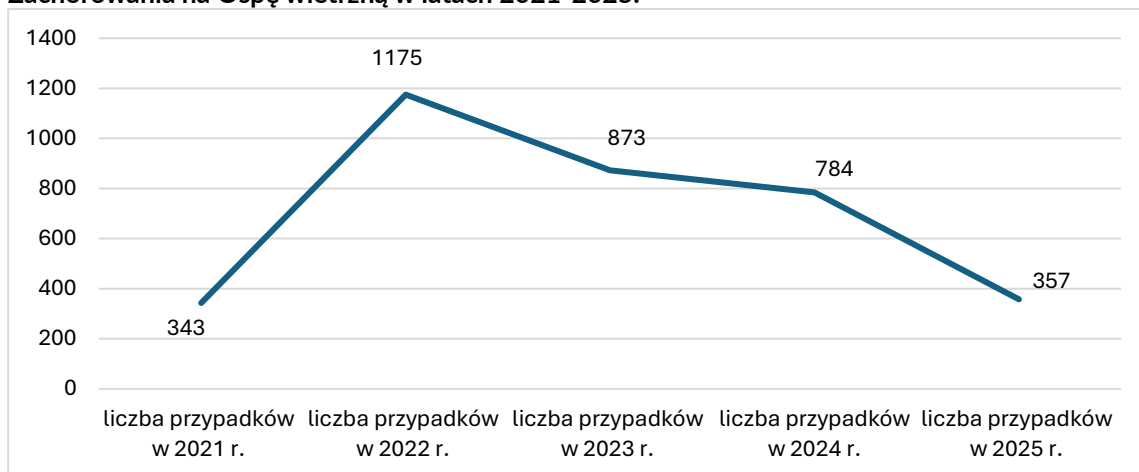
• WZW typu B	- o 2400%
• WZW typu A	- o 500%
• Grypa ogółem	- o 159,69%
• Zakażenia wirusem RSV	- o 90,30%
• WZW typu C	- o 46,67%
• Borelioza z Lyme	- o 31,33%
• <i>Streptococcus pyogenes</i> (Róża):	- o 17,86%

CHOROBY ZAKAŻNE WIEKU DZIECIĘCEGO:

- **357 przypadków Ospy wietrznej** /znaczný spadek o 54.46% zachorowań/ – współczynnik zapadalności wyniósł 198,01/100 000 mieszkańców.

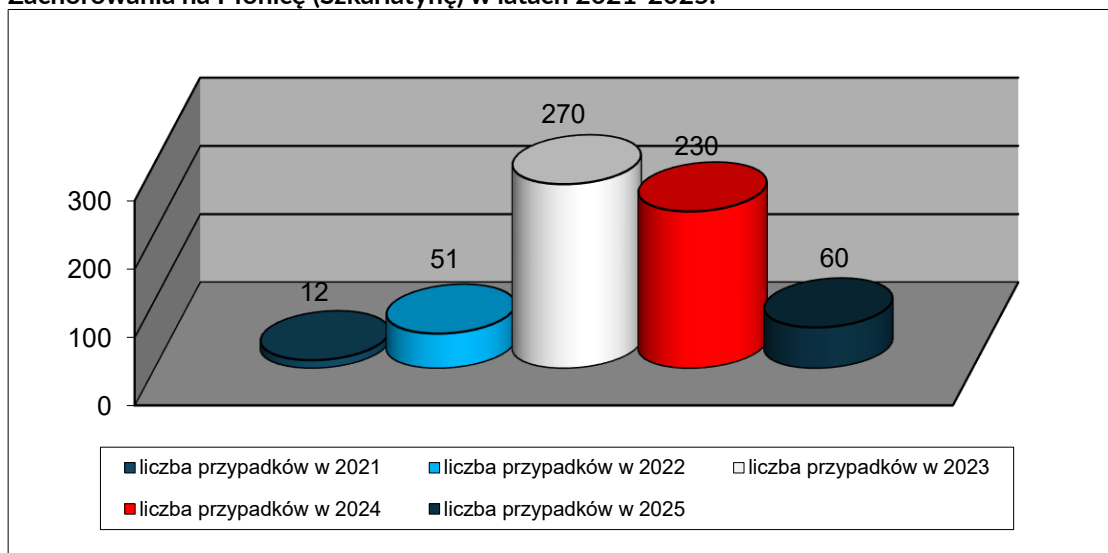
Chorowali: dzieci od 0 do 14 lat – 294 dzieci /w tym zaszczepionych – 6 dzieci (1,68%):
I dawką - 5 dzieci, II dawkami – 1 dziecko/, młodzież 15-19 lat – 15 osób, dorośli
w wieku 20 - 74 lat – 48 osób

Zachorowania na Ospę wietrzną w latach 2021-2025.



- **60 przypadków Szkarlatyny** /spadek o 73,91% zachorowań/ – współczynnik zapadalności wyniósł 32,27/100 000 mieszkańców.
Chorowali: dzieci w wieku od 1 do 14 lat – 56 dzieci, młodzież w wieku od 15- 19 lat – 2 osoby, dorośli w wieku 30 - 34 lat – 2 osoby.

Zachorowania na Płonicę (Szkarlatynę) w latach 2021-2025.



- **7 przypadków Nagminnego zapalenia przyusznicy (Świnka)** – współczynnik zapadalności wyniósł 3,77/100 000 mieszkańców.
Chorowały: kobiety w wieku lat 4, 9, 30, 72, chłopcy w wieku lat 4, 12, 15 /w tym zaszczepiona – 1 osoba I dawką oraz 1 osoba II dawkami/.
- **1 przypadek Odry** – współczynnik zapadalności wyniósł 0,54/100 000 mieszkańców.
Chorowała – dziewczynka w wieku 2 lat /niezaszczepiona/.

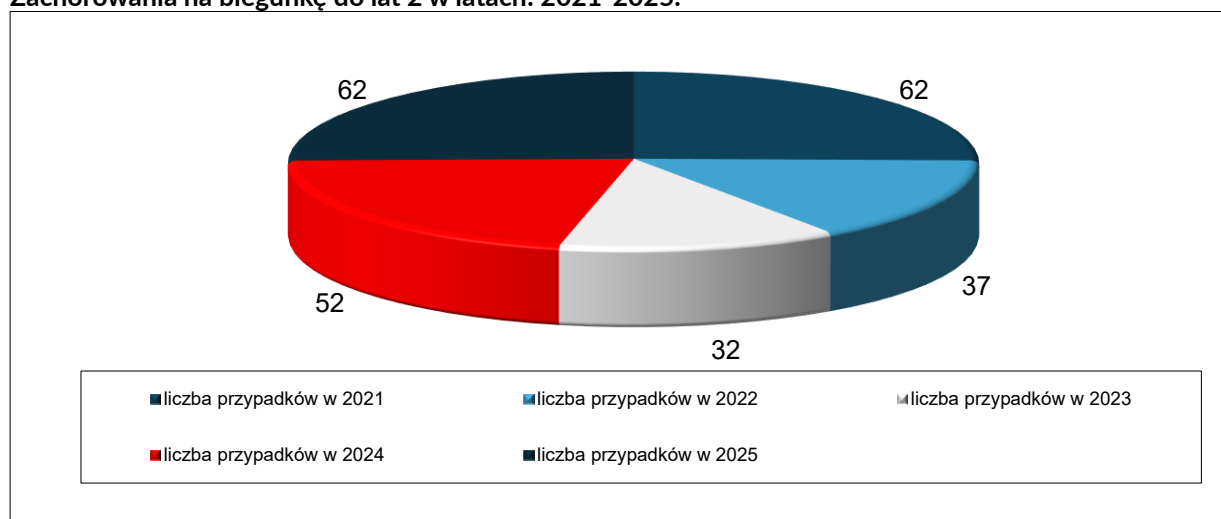
- **1 przypadek ostrego porażenia wiotkiego u dzieci w wieku 0-14 lat.** – współczynnik zapadalności wyniósł 0,54/100 000 mieszkańców.
Chorował – chłopczyk w wieku 7 lat.

CHOROBY ZAKAŻNE UKŁADU POKARMOWEGO

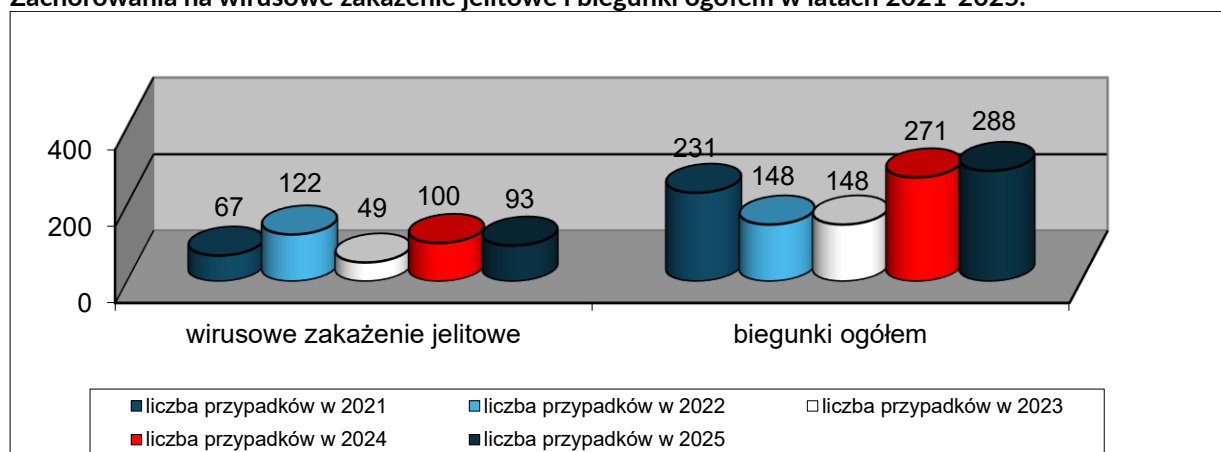
Do PPIS w Sosnowcu zgłoszono:

- **226 przypadków biegunek u dzieci powyżej 2 lat /o nieokreślonej etiologii zachorowań/** - współczynnik zapadalności wyniósł – 121,55/100 000 mieszkańców.
- **62 przypadki biegunek u dzieci do lat 2** - współczynnik zapadalności wyniósł – 33,35/100 000 mieszkańców.

Zachorowania na biegunkę do lat 2 w latach: 2021-2025.



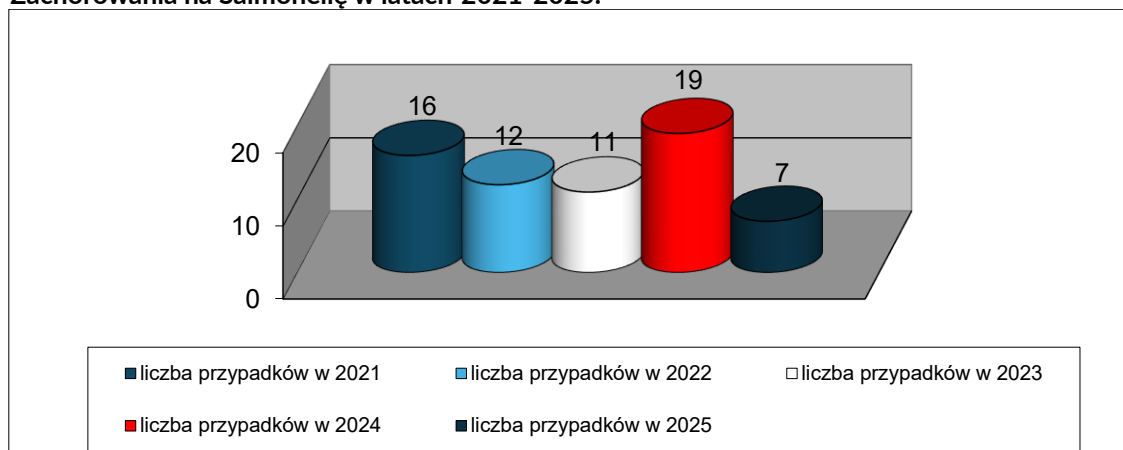
Zachorowania na wirusowe zakażenie jelitowe i biegunki ogółem w latach 2021-2025.



- **93 przypadki nieżytu żołądka i jelit o etiologii wirusowej** - współczynnik zapadalności wyniósł – 50,02/100 000 mieszkańców.
Zakażenia zostały potwierdzone diagnostycznymi badaniami wirusologicznymi kału i dotyczyły głównie dzieci oraz 6 osób dorosłych.

- **75 przypadków bakteryjnego zakażenia jelitowego** - współczynnik zapadalności wyniósł – 40,34/100 000 mieszkańców.
Chorowali: 64 osoby dorosłe /18 - 94 lat/ - przyczyna zachorowania: zakażenie *Clostridioides difficile* (60 osób), *Klebsiella pneumoniae* (2 osoby), *Escherichia coli* KPC (1 osoba) oraz czynnikiem nieokreślonym (1 osoba); 11 dzieci /0-17 lat/ - czynnikiem etiologicznym było zakażenie *Clostridioides difficile* (1 osoba), *Campylobacter* (1 osoba), *Escherichia coli* (1 osoba) oraz czynnikiem nieokreślonym (8 osób).
- **7 przypadków zachorowań wywołanych pałeczkami *Salmonella*** - współczynnik zapadalności wyniósł 3,77/100 000 mieszkańców. W przypadku 7 zachorowań nie ustalono czynnika etiologicznego wywołującego zachorowanie, Chorowało: 5 dzieci /1 -16 lat/ oraz 2 dorosłych /20-73lat/.

Zachorowania na *Salmonellę* w latach 2021-2025.



- **1 przypadek zakażenia pozajelitowego wywołanego pałeczkami *Salmonella*** sklasyfikowany jako posocznica zachorował 49 letni mężczyzna - współczynnik zapadalności wyniósł 0,54/100 000 mieszkańców.
- **2 przypadki choroby przewodu pokarmowego wywołanej przez pierwotniaka z gatunku *Lamblija intestinalis*** – współczynnik zapadalności wyniósł – 0,57/100 000 mieszkańców. Zachorowały 33-letnia oraz 82-letnia kobieta.
- **5 przypadków wirusowego zapalenia wątroby typu A.** /wzrost o 500% zachorowań/ – współczynnik zapadalności wyniósł – 2,69/100 000 mieszkańców. Zachorowała jedna dziewczynka w wieku 7 lat oraz dorośli w wieku 18,29,39 i 49 lat (wszystkie osoby niezaszczone).

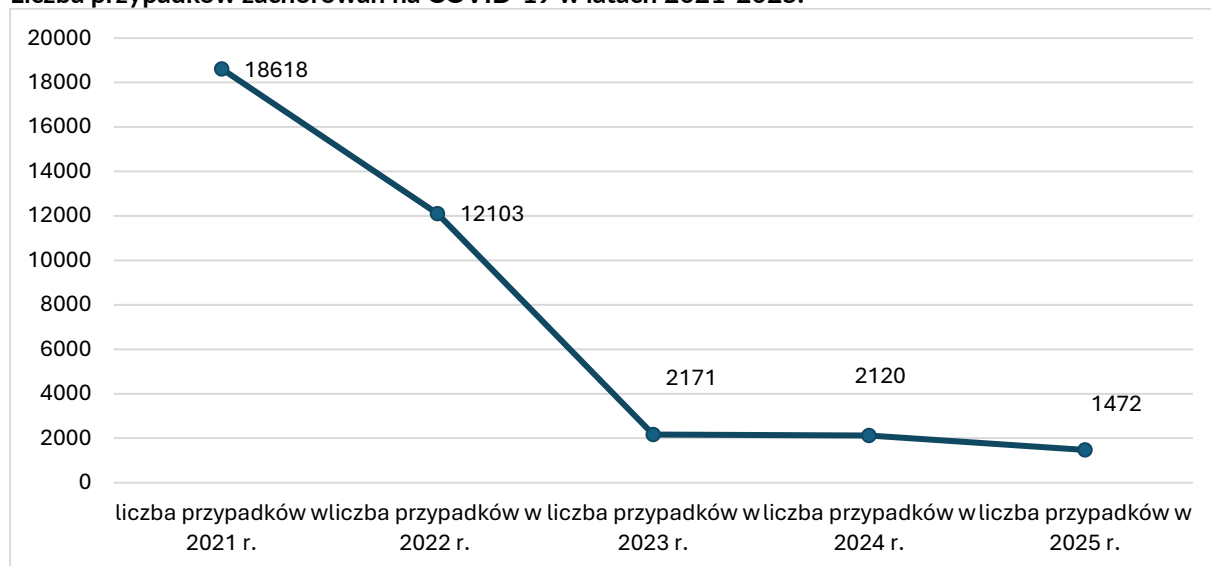
Nie odnotowano przypadków zachorowań na **dur brzuszny oraz dury rzekome A, B, C.**

CHOROBY ZAKAŻNE UKŁADU ODDECHOWEGO:

W 2025 roku odnotowano:

- **1472 przypadki zachorowań na SARS-CoV-2 (COVID-19)** współczynnik zapadalności wyniósł – 791,91/100 000 mieszkańców.

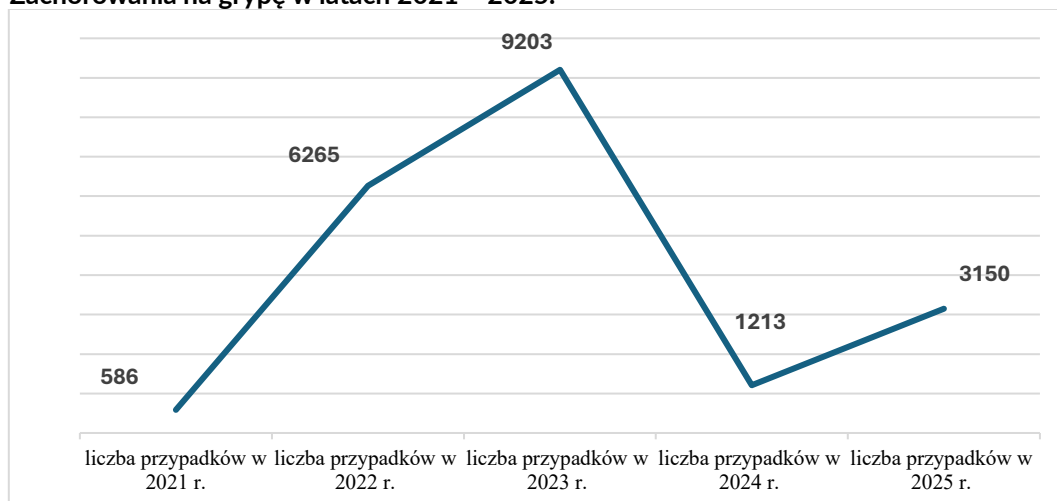
Liczba przypadków zachorowań na COVID-19 w latach 2021-2025.



W związku z prowadzonym nadzorem nad przypadkami COVID-19 kontynuowane są bieżące działania monitorujące; zgłaszane zakażenia w obowiązujących systemach elektronicznych (SEPIS, Epibaza i SRWE) oraz poprzez regularne przekazywanie raportów i meldunków dotyczących sytuacji epidemiologicznej do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Dodatkowo prowadzono współpracę z innymi instytucjami i organami w zakresie wymiany informacji oraz dostarczania raportów, meldunków i sprawozdań.

- **3150 przypadków zachorowań na grypę i schorzenia grypopodobne** /wzrost o 159,69%/, współczynnik zapadalności wyniósł – 1694,72/100 000 mieszkańców. 3100 przypadków zachorowań na grypę były potwierdzone dodatnim wynikiem szybkiego testu antygenowego. Zmarła jedna osoba – kobieta w wieku 76 lat.

Zachorowania na grypę w latach 2021 – 2025.



- **255 przypadków zakażenia wirusem RSV** /wzrost o 90,3%/ – w tym 98 dzieci do 2 lat – współczynnik zapadalności wyniósł – 137,15/100 000 mieszkańców.
- **20 przypadków zachorowań na Krztusiec** /spadek o 81,13%/ - współczynnik zapadalności wyniósł – 10,76/100 000 mieszkańców.
Chorowały: dzieci od 0 do 14 lat – 12 dzieci /w tym niezaszczepionych – 2 dzieci/, dorośli w wieku 33- 67 lat – 8 osób /u wszystkich chorujących osób brak aktualnych szczepień/.

Zachorowania na Krztusiec w latach 2021-2025.



- **43 przypadki zachorowań na Gruźlicę** /nadal dominującą postacią była gruźlica płucna – 100% - współczynnik zapadalności wyniósł – 23,13/100 000 mieszkańców.
Chorowało: 31 mężczyzn w wieku: 17 - 79 lat i 12 kobiet w wieku: 24 - 75 lat.
Wśród chorych:
23 osoby deklarowały palenie wyrobów tytoniowych (co stanowi 53,49% osób chorych)
10 osób nadużywało alkohol (co stanowi 23,26% osób chorych).
Zmarły 2 osoby z powodu gruźlicy – mężczyźni w wieku 64 i 47 lat.
Gruźlicę płuc, jako wznowienie czynnego procesu odnotowano u 6 osób.
- **2 przypadki zachorowań na Mikobakteriozę** – mężczyzna w wieku 49 lat i kobieta w wieku 76 lat – współczynnik zapadalności wyniósł – 1,08/100 000 mieszkańców.

CHOROBY ZAKAŻNE UKŁADU NERWOWEGO:

W 2025 roku do PPIS w Sosnowcu zgłoszono:

- **18 przypadków zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu** – współczynnik zapadalności wyniósł – 9,68/100 000 mieszkańców.
- **4 przypadki zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych inne i nie określone:**
3 mężczyzn: 38, 64, 70 lat /jałowy posiew płynu mózgowo-rdzeniowego/
1 chłopczyk: 3 lata /jałowy posiew płynu mózgowo-rdzeniowego/.

- **8 przypadków bakteryjnego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych:**
Chorowali: 1 mężczyzna 47 lat /posiew płynu mózgowo-rdzeniowego – *Moraxella catarrhalis*/, 1 mężczyzna 69 lat /posiew płynu mózgowo-rdzeniowego – *Streptococcus salivarius*/, 1 mężczyzna 61 lat /posiew płynu mózgowo-rdzeniowego – *Staphylococcus aureus*/, 3 mężczyzn 52,57,81 lat /jałowy posiew płynu mózgowo-rdzeniowego/, 1 kobieta 81 lat /posiew płynu mózgowo-rdzeniowego – *Enterococcus*/, 1 kobieta – 41 lat /jałowy posiew płynu mózgowo-rdzeniowego/.
- **4 przypadki zapalenia opon mózgu inne i nie określone:**
3 mężczyzn: 38, 64 lat, chłopiec 3 lata oraz kobieta 70 lat /jałowy posiew płynu mózgowo-rdzeniowego/.
- **3 przypadki wirusowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych:** kobieta: 66 lat /jałowy posiew płynu mózgowo-rdzeniowego/ oraz mężczyźni: 31 lat /posiew płynu mózgowo-rdzeniowego – *Enterovirus*/ i 66 lat /jałowy posiew płynu mózgowo-rdzeniowego/.
- **1 przypadek Kleszczowego zapalenia mózgu:** chorował chłopiec w wieku 16 lat

CHOROBY SZERZĄCE SIĘ POPRZECZ PRZERWANIE CIĄGŁOŚCI TKANKI:

- **22 przypadki wirusowego zapalenia wątroby typu wszczepiennego (C)** – współczynnik zapadalności wyniósł – 11,83/100 000 mieszkańców, w tym: 10 kobiet w wieku 33 - 85 lat oraz 12 mężczyzn w wieku 41 - 72 lat
- **24 przypadki wirusowego zapalenia wątroby typu wszczepiennego (B)** – współczynnik zapadalności wyniósł – 12,91/100 000 mieszkańców, w tym: 10 kobiet w wieku 18 - 81 lat oraz 14 mężczyzn w wieku 27 - 68 lat. Do zaszczepienia szczepionką p/WZW typu B zakwalifikowano 4 osoby: 2 nosicieli HCV oraz 2 osoby z kontaktu z nosicielami wirusa HBV.

WYBRANE ZOONOZY:

W 2025 roku odnotowano:

- **109 przypadków boreliozy** /60 kobiet w wieku: 5 – 87 lat i 49 mężczyzn w wieku: 6 – 87 lat/ współczynnik zapadalności wyniósł – 58,62/100 000 mieszkańców. Na podstawie dochodzeń epidemiologicznych ustalono, że 19 osób zostało zakażonych krętkami *Borrelia burgdorferi* na terenie miasta, żadna z osób chorych nie pracowała na obszarach leśnych. Do ekspozycji dochodziło najczęściej w miesiącach od maja do listopada. Choroba często rozpoznawana i leczona z opóźnieniem, głównie z powodu długiego czasu oczekiwania na wizytę u specjalisty chorób zakaźnych.
- **9 pogryzionych osób zaszczepiono przeciwko wściekliznie** – współczynnik zapadalności wyniósł – 4,84/100 000 mieszkańców. Odnotowano 15 osób pogryzionych przez psa, 16 osób pogryzionych przez kota, 1 osobę pogryzioną przez konia. Pacjentów wymagających diagnostyki kierowano do punktów szczepień

zlokalizowanych w Szpitalu Specjalistycznym Nr 1 w Bytomiu, Al. Legionów 49 oraz Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 1 w Tychach, ul. Edukacji 102.

- **1 przypadek Listeriozy** – stwierdzona w badaniu izolacji krwi *Listeria monocytogenes* / współczynnik zapadalności wyniósł 0,54/100 000 mieszkańców/.

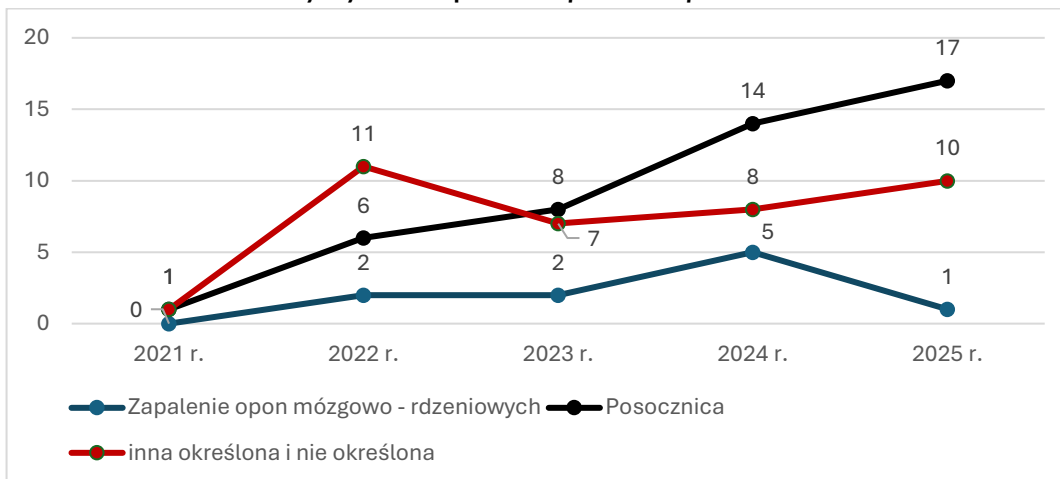
Nie odnotowano przypadków zachorowań na Gorączkę Denga.

CHOROBY INWAZYJNE:

W 2025 roku PPIS w Sosnowcu zarejestrował:

- **39 przypadków zakażeń wywołanych przez *Streptococcus pyogenes*** – współczynnik zapadalności wyniósł – 20,98/100 000 mieszkańców.
Spośród powyższych na Różę zachorowały 33 osoby w wieku 29-95 lat /w tym jedna osoba hospitalizowana/, na chorobę inną określoną i nieokreśloną zachorowało 6 osób w wieku 3-57 lat. Bakterię *Streptococcus pyogenes* wyhodowano z krwi w jednym przypadku, w pozostałych przypadkach wykonano wymaz z rany.
- **28 przypadków zakażeń wywołanych przez *Streptococcus pneumoniae*** – współczynnik zapadalności wyniósł – 15,06/100 000 mieszkańców.
Zakażenia wystąpiły w postaci: posocznicy – 17 przypadków /osoby w wieku: 3-97 lat/; zapalenia płuc – 10 przypadków /osoby w wieku: 46-81 lat/; zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych – 1 przypadek /kobieta w wieku 44 lat/.

Zachorowania na choroby wywołane przez *Streptococcus pneumoniae* w latach 2021-2025.



- **2 przypadki choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae* /posocznica/** – współczynnik zapadalności wyniósł – 1,08/100 000 mieszkańców.
Chorowała kobieta w wieku 65 lat oraz chłopiec w wieku 7 lat

CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ:

W 2025 r. odnotowano:

- **7 przypadków kiły** / 5 – kiła wczesna oraz 2 – kiła nieokreślona / - współczynnik zapadalności wyniósł 3,77/100 000 mieszkańców.
- **1 przypadek zakażenia *Chlamydia trachomatis*** – współczynnik zapadalności wyniósł 0,54/100 000 mieszkańców.
- **2 przypadki Rzeżączki** – współczynnik zapadalności wyniósł – 1,08/100 000 mieszkańców.
- **1 przypadek ziarnicy wenerycznej wywołanej przez *Chlamydie*** – współczynnik zapadalności wyniósł 0,54/100 000 mieszkańców.

Nadzór nad chorobami zakaźnymi jest jednym z fundamentów zdrowia publicznego, ponieważ umożliwia szybką reakcję na potencjalne zagrożenia epidemiologiczne i wczesne wykrywanie ognisk zakażeń. Tego rodzaju nadzór pozwala na identyfikację źródeł infekcji, monitorowanie rozprzestrzeniania się chorób oraz wprowadzenie skutecznych środków zaradczych, które pomagają ograniczyć dalszą transmisję patogenów i zapobiegają ich rozprzestrzenianiu się na szeroką skalę.

Nieodzownym elementem skutecznego nadzoru epidemiologicznego jest kontynuacja programów obowiązkowych szczepień ochronnych, które odgrywają kluczową rolę w zmniejszaniu liczby przypadków chorób zakaźnych. Dzięki szerokiemu zakresowi szczepień możemy utrzymać niską zapadalność na choroby, które stanowią zagrożenie zdrowia publicznego. Dodatkowo, wprowadzanie takich programów przyczynia się do tworzenia odporności zbiorowej, co ogranicza możliwość wystąpienia ognisk epidemicznych w populacji. W kontekście nadzoru nad chorobami zakaźnymi niezwykle ważnym zagadnieniem są kwestie etyczne i ochrony prywatności. Gromadzenie oraz analiza danych dotyczących stanu zdrowia osób zakażonych i narażonych na infekcję wymaga zachowania odpowiednich standardów ochrony danych osobowych i zapewnienia, by działania podejmowane w ramach nadzoru nie naruszały praw jednostki. Utrzymanie równowagi między efektywnym nadzorem a poszanowaniem prywatności jest niezbędne do budowania społecznego zaufania oraz akceptacji dla stosowanych metod profilaktycznych.

W 2025 roku nadzór nad chorobami zakaźnymi był realizowany przy wykorzystaniu różnych narzędzi i strategii. Kluczowe zadania obejmowały weryfikację zgłoszeń chorób zakaźnych na podstawie danych uzyskanych ze Śląskiego Oddziału NFZ; monitorowanie stanu zdrowia osób chorych na wirusowe zapalenie wątroby (WZW) oraz osób, które miały kontakt z chorymi, a także nadzór nad ich dalszymi działaniami w celu ograniczenia rozprzestrzeniania zakażeń; realizację bieżących działań związanych z nadzorem nad zakażeniami o charakterze epidemicznym, mających na celu szybkie reagowanie na pojawiające się ogniska; koordynowanie krajowych programów mających na celu eliminację i eradykację niektórych chorób zakaźnych, co stanowi część długofalowej strategii ochrony zdrowia publicznego; prowadzenie nadzoru nad osobami chorymi na gruźlicę oraz osobami, które miały kontakt z chorymi, w celu ograniczenia ryzyka dalszego szerzenia się tej groźnej choroby; regularną ocenę sytuacji epidemiologicznej miasta w zakresie zakażeń pokarmowych, zatruc oraz innych chorób przenoszonych drogą pokarmową, a także realizację działań zapobiegających dalszym infekcjom w populacji; nadzór nad zgłaszalnością przypadków ostrych porażeń wiotkich, które mogłyby mieć powiązanie z chorobami zakaźnymi, oraz monitorowanie działań w tej dziedzinie

na poziomie szpitali w Sosnowcu. Te kompleksowe działania pozwalają na skuteczną kontrolę nad zagrożeniami epidemiologicznymi i są niezbędnym elementem strategii ochrony zdrowia publicznego.

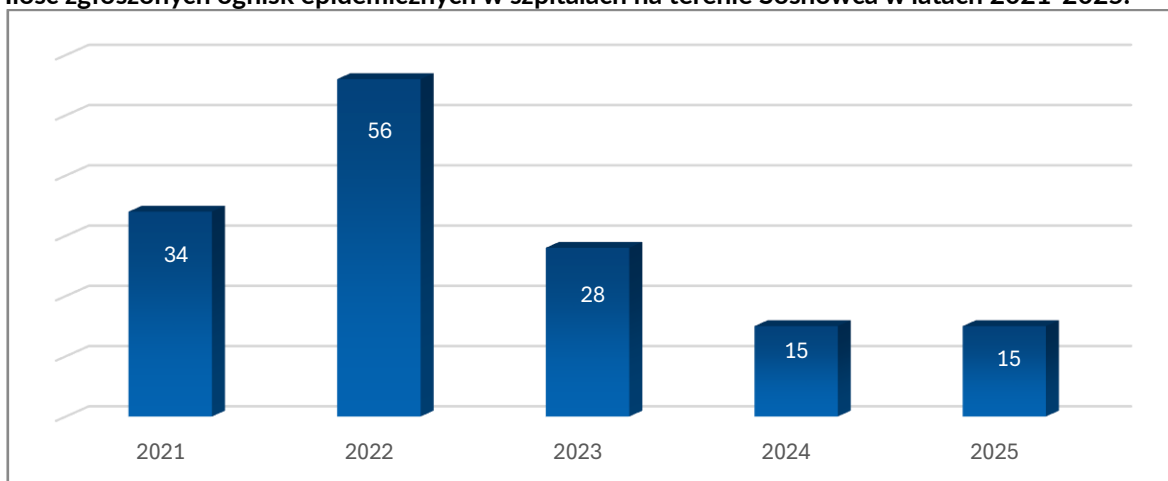
OGNISKA EPIDEMICZNE

W 2025 roku odnotowano spadek zgłoszonych ognisk epidemicznych – ogółem zgłoszono **17 ognisk** /w roku 2024 – 24/.

W placówkach lecznictwa zamkniętego nadzorowano 15 zgłoszonych ognisk /taka sama liczba jak w 2024 roku/.

W pozostałych 2 nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu ogniskach, czynnikami sprawczymi był krztusiec (1 ognisko domowe), WZW A (1 ognisko domowe).

Ilość zgłoszonych ognisk epidemicznych w szpitalach na terenie Sosnowca w latach 2021-2025.

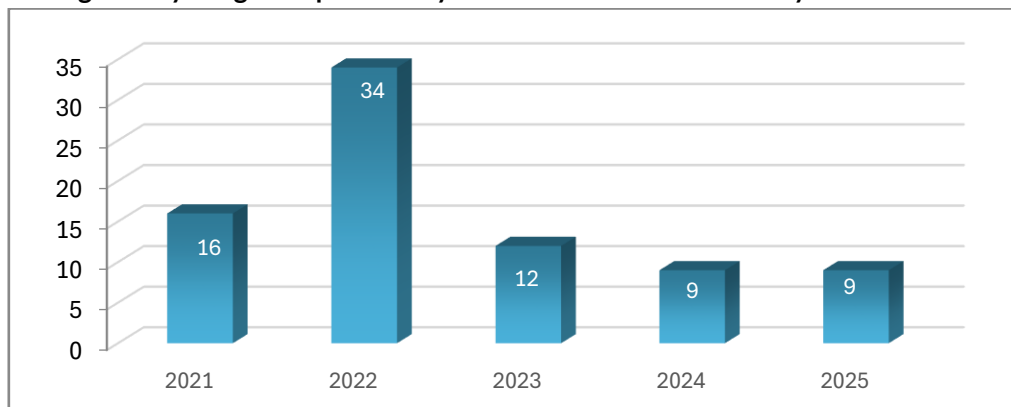


W podmiotach leczniczych zachorowania ogniskowe wystąpiły w wielu oddziałach szpitalnych, w tym:

- **9 ognisk** w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 5 im. Św. Barbary w Oddziałach: Anestezjologii i Intensywnej Terapii – 1 niezamknięte w 2024 r., kontynuowany nadzór w 2025 r., Chorób Wewnętrznych z Pododdziałem Diabetologii – 4 w tym 1 niezamknięte w 2024 r., kontynuowany nadzór w 2025 r., Rehabilitacji Kardiologicznej – 2, Neurologii z Pododdziałem Udarowym – 1, Rehabilitacji Medycznej/Rehabilitacji Neurologicznej – 1.

Przyczyną zgłoszonych zakażeń były zarówno bakterie jak i wirusy: w 1 przypadku *Klebsiella pneumoniae* KPC+, w 1 przypadku *Clostridioides difficile*, w 3 przypadkach *Klebsiella pneumoniae* MBL+, w 2 przypadkach SARS-CoV-2 oraz w 2 przypadkach Grypa typu A.

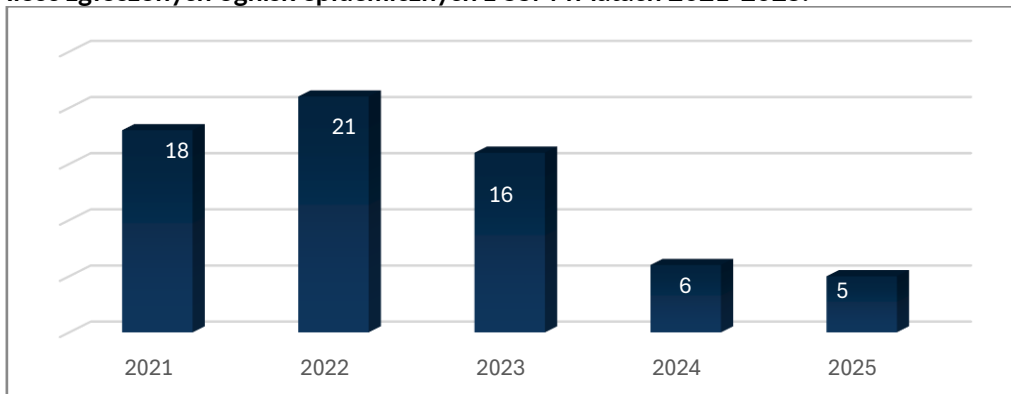
Ilość zgłoszonych ognisk epidemicznych z WSS Nr 5 im. Św. Barbary w latach 2021-2025.



- **5 ognisk** w Sosnowieckim Szpitalu Miejskim Sp. z o. o. w restrukturyzacji w Oddziałach: Geriatrii – 2, Chirurgii Ogólnej – 2, Chorób Wewnętrznych – 1.

Przyczyną zgłoszonych ognisk były patogeny: w 2 przypadkach Grypa typu A, *Klebsiella pneumoniae* ESBL, KPC+ oraz w 2 przypadkach SARS-CoV-2.

Ilość zgłoszonych ognisk epidemicznych z SSM w latach 2021-2025.



- **1 ognisko** w Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II w Oddziale Psychiatrii i Psychoterapii Wieków Rozwojowych. Przyczyną zgłoszonego ogniska był patogen: SARS-CoV-2.

We wszystkich zarejestrowanych przypadkach ustalono czynniki etiologiczne zachorowań, czyli przyczynę wystąpienia ogniska epidemicznego.

Łącznie w 15 nadzorowanych szpitalnych ogniskach epidemicznych zakażonych było 87 osób. Nadzór epidemiologiczny nad ogniskami epidemicznymi realizowano poprzez przekazywanie na bieżąco informacji do ŚPWIS, GIS i PZH, prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych, monitorowanie nowych przypadków zachorowań i działań osób odpowiedzialnych za wygaszanie ognisk oraz przypominanie o konieczności wzmożenia reżimu sanitarnego i realizacji wymagań wynikających z aktualnych wytycznych w tym zakresie.

Wdrożone procedury wewnętrzne oraz podjęte działania zapobiegające rozprzestrzenieniu się zakażenia na inne osoby pozwoliły na wygaszenie wszystkich zgłoszonych ognisk epidemicznych.

SZCZEPIENIA OCHRONNE

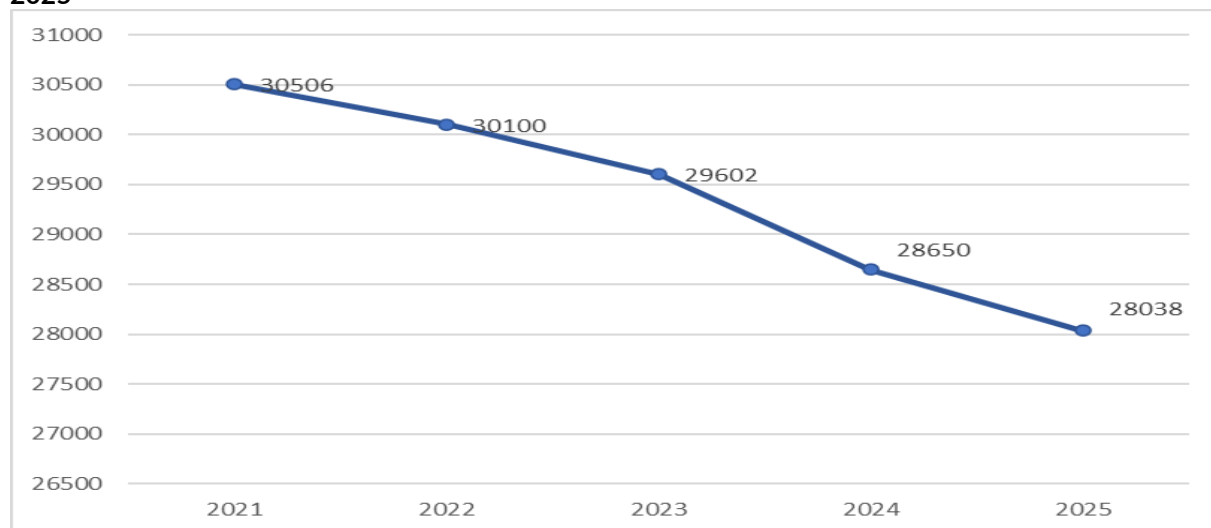
Szczepienia ochronne realizowane były w oparciu o Program Szczepień Ochronnych na 2025 rok.

W 2025 roku na terenie miasta Sosnowca usługi medyczne w zakresie realizacji szczepień ochronnych świadczone w **47 punktach szczepień działających przy placówkach medycznych**, w tym 38 punktów funkcjonujących przy poradniach podstawowej opieki zdrowotnej, 1 punkt przy oddziale noworodkowym oraz 8 punktów realizujących szczepienia poekspozycyjne, zalecane dla dzieci i osób dorosłych, a także szczepienia obowiązkowe dla osób szczególnie narażonych na zakażenie ze względów klinicznych lub epidemiologicznych oraz dla osób wyjeżdżających za granicę.

Liczba dzieci i młodzieży objętych obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi w 2025 roku wynosiła 28 038, w porównaniu z 2024 rokiem odnotowano spadek o 612 osób.

Od ponad 10 lat rejestrowana jest **stała tendencja spadkowa** liczby dzieci i młodzieży podlegających szczepieniom ochronnym wynikająca głównie z niekorzystnych zmian demograficznych. Konieczne jest dalsze monitorowanie poziomu wyszczepialności w poszczególnych rocznikach w celu utrzymania odporności populacyjnej na poziomie zabezpieczającym przed występowaniem ognisk epidemicznych.

Liczba dzieci i młodzieży podlegającym szczepieniom ochronnym na terenie Sosnowca w latach 2021-2025



Szczepienia przeciw gruźlicy oraz WZW typu B:

Szczepieniom tym podlegają wszystkie noworodki. Szczepienia przeciw gruźlicy są realizowane w pierwszej dobie życia dziecka, w cyklu jedno-dawkowym. Noworodki, u których lekarz podjął decyzję o odroczeniu od tego szczepienia np. z uwagi na niską wagę urodzeniową, w większości przypadków są szczepione w przeciągu najbliższych dni lub miesięcy. W 2025 roku 53,6%

noworodków zaszczepiono w ciągu 24 godzin po urodzeniu oraz 41,6% noworodków po 24 godzinach od urodzenia do 14 dnia życia.

Przeciw WZW typu B uodporniono łącznie 86,6% niemowląt. Dzieci z rocznika 2024, u których kontynuowano szczepienia przeciw WZW typu B II i III dawką szczepionki, zostały uodpornione w 98,4%.

Szczepienie przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu oraz inwazyjnym zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b (Hib):

Szczepienia te u dzieci rozpoczynane są w pierwszym i kontynuowane w drugim roku życia. Szczepionkę podaje się w pierwszym roku życia w cyklu 3-dawkowym przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, *Haemophilus influenzae* typu b oraz w cyklu 2-dawkowym przeciw poliomyelitis. U dzieci z rocznika 2025 szczepienia będą kontynuowane w 2026 roku odpowiednio IV dawką przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, *Haemophilus influenzae* typu b oraz III dawką przeciw poliomyelitis.

Stan uodpornienia dzieci

Rocznik	Błonica, tężec	Krztusiec	<i>Haemophilus influenzae</i> typu b	Poliomyelitis
2025	50,57%	50,57%	51,71%	50,57 %
2024	96,81%	96,81%	96,68%	96,93%
2023	97,26%	97,26%	96,50%	97,26%

W 6 roku życia dzieci otrzymują I dawkę przypominającą szczepionki przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi oraz poliomyelitis. W 2025 r. realizowane były szczepienia u dzieci urodzonych w 2020 roku oraz kontynuowane u dzieci z rocznika 2019.

Stan zaszczepienia I dawką przypominającą szczepionki przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi oraz poliomyelitis.

Rocznik	Błonica, tężec	Krztusiec	Poliomyelitis
2020	38,43%	38,43%	38,51%
2019	75,60%	75,60%	75,90%
2018	85,19%	85,19%	85,19%

Szczepienia przeciw odrze, śwince i różyczce:

Szczepienia te rozpoczynane są u dzieci w 2 roku życia, natomiast dawka przypominająca podawana jest w 6 roku życia. Stan uodpornienia dzieci z rocznika 2024 (2 rok życia) wyniósł 71,74%, a z rocznika 2020 (6 rok życia) – 96,43 %.

Szczepienia przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi:

Drugą dawkę szczepienia przypominającego szczepionką dTap podaje się młodzieży w 14 roku życia. Młodzież urodzona w 2012 roku została zaszczepiona II dawką przypominającą w 45,69 %, młodzież urodzona w 2011 roku została zaszczepiona w 80,83 %.

Szczepienia przeciw błonicy i tężcowi:

Trzecią dawkę szczepienia przypominającego szczepionką Td podaje się osobom w 19 roku życia. Młodzież z rocznika 2007 zaszczepiono w 29,23 %, natomiast z rocznika 2006 w 56,93%. Niski poziom zaszczepienia młodzieży w 19 i 20 roku życia wynika z nie zgłaszania się osób pełnoletnich na szczepienia, zmiany poradni pediatrycznej na poradnię lekarza rodzinnego, przy zmianie poradni brak weryfikacji realizacji szczepień w 19 roku życia oraz nie wyrażania zgody na szczepienie.

Szczepienia przeciw inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae*:

Obowiązujące od 2017 roku szczepienie obejmuje podanie dwóch dawek szczepienia podstawowego w 1 roku życia /w 2 i 4 miesiącu/ oraz trzeciej dawki uzupełniającej w 2 roku życia /w 13-15 miesiącu/. Dzieci urodzone w 2025 roku zostały zaszczepione w 61,82%, a urodzone 2024 roku w 96,81 %.

Szczepienia przeciw zakażeniom wywołanym przez Rotawirusy:

Obowiązujące od 2021 roku szczepienie obejmuje podanie dwóch lub trzech dawek w zależności od rodzaju dostępnej szczepionki. Dzieci urodzone w 2025 roku zostały zaszczepione w 61,95%, a urodzone w 2024 roku w 81,82%.

Pozostałe szczepienia obowiązkowe osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie:

Szczepienia obowiązkowe u osób z grup ryzyka wykonywano przeciw **ospie wietrznej** u dzieci do ukończenia 12 roku życia, **tężcowi** u osób zranionych, narażonych na zakażenie, **WZW typu B** u uczniów, studentów szkół medycznych, osób wykonujących zawody medyczne, bliskich z otoczenia osób zakażonych HBV, nosicieli HCV, osób dializowanych i fazy zaawansowanej choroby nerek z filtracją kłębuszkową poniżej 30 ml/min oraz przed lub po przeszczepieniu komórek krwiotwórczych, narządów wewnętrznych, splenektomii, albo z asplenią, z zaburzeniami czynności śledziony, a także kobiet planujących ciążę, które nie były szczepione przeciw WZW typu B.

Szczepienia zalecane:

Szczepienia zalecane finansowane ze środków z budżetu państwa, realizowano przeciw ospie wietrznej oraz tężcowi.

Szczepienia populacji objętej nadzorem w latach 2021 - 2025

RODZAJ SZCZEPIENIA	Rok				
	Liczba osób zaszczepionych				
	2021	2022	2023	2024	2025
Ospa wietrzna	447	210	635	482	378
Tęžec	3283	3497	2169	3287	1947

Z przeprowadzonej analizy wynika, że:

- w 2025 roku odnotowano spadek ilości realizacji szczepień zalecanych przeciw tężcowi, w stosunku do ubiegłego roku,
- w przypadku ospy wietrznej również zanotowano tendencję spadkową.

W 2025 roku **skontrolowano 47** Punktów Szczepień dokonując oceny stanu sanitarnego, oceny wykonawstwa szczepień ochronnych, dokumentowania zakresu szczepień ochronnych, stanu zaszczepienia dzieci i młodzieży, propagowania szczepień zalecanych oraz sposobu przechowywania preparatów szczepionkowych.

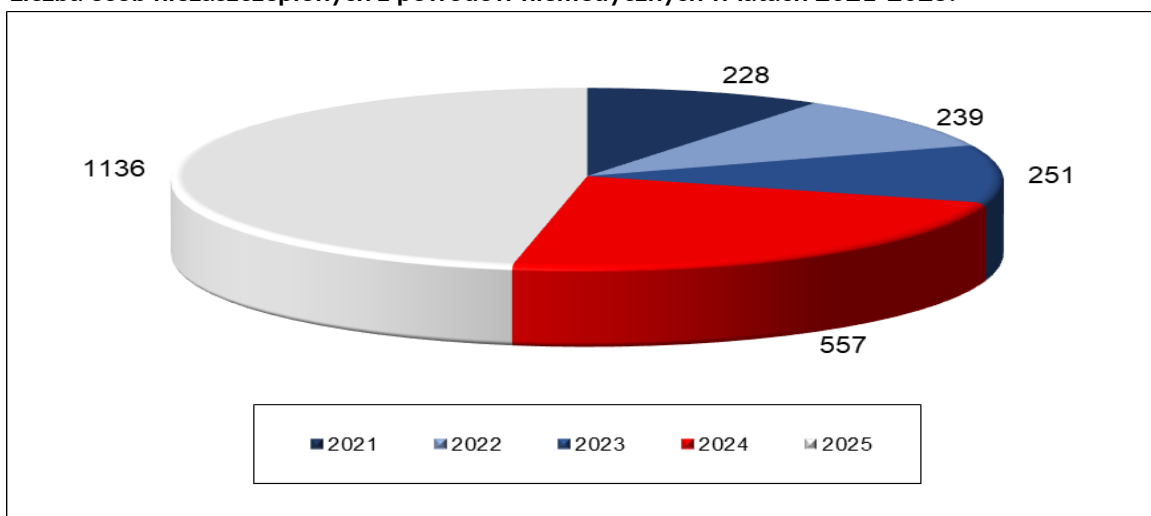
W jednym z Punktów Szczepień stwierdzono nieprawidłowości, w związku z powyższym wydano zalecenia doraźne, które zostały wykonane i sprawdzone.

Stan zaszczepienia populacji przeciw chorobom zakaźnym na terenie Sosnowca nadal przekracza 90% osób uodpornionych, co oznacza, że w dalszym ciągu utrzymywana jest tzw. odporność zbiorowiskowa, która w konsekwencji ogranicza szerzenie się zakażeń oraz skutecznie chroni osoby niezaszczepione.

W ostatnich latach rejestrowany jest stały spadek liczby dzieci i młodzieży z terenu Sosnowca, objętych obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi, co wynika z demografii. Część rodziców/opiekunów podejmuje decyzje o rezygnacji z realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych dzieci i młodzieży, co może pozostawać w związku z oddziaływaniem przekazów kwestionujących zasadność szczepień, obecnych w przestrzeni publicznej. W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu wszczął dwa postępowania egzekucyjne w związku z niedopełnieniem przez opiekunów prawnych obowiązku wykonania szczepień ochronnych. Jednocześnie do opiekunów osób niezaszczepionych zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych skierowano 421 wezwań ponagających do podjęcia szczepień.

Na koniec 2025 roku zarejestrowano 1136 dzieci niezaszczepionych z powodów niemiedycznych, co stanowi wzrost o 579 dzieci w porównaniu z rokiem 2024. Na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się stały wzrost liczby osób niezaszczepionych z powodów niemiedycznych.

Liczba osób niezaszczepionych z powodów niemiedycznych w latach 2021-2025.



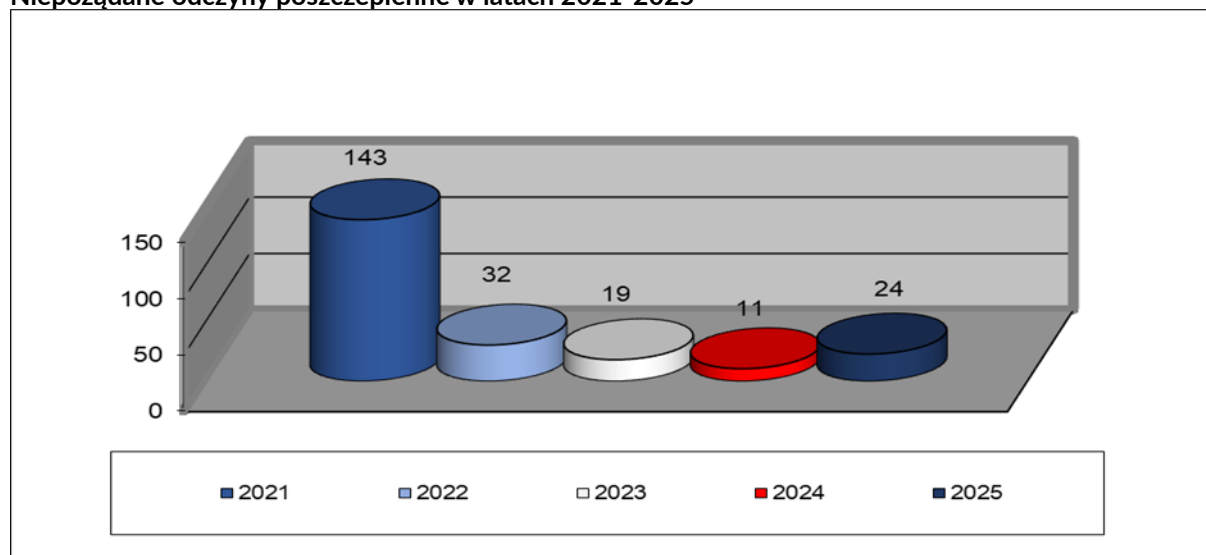
NIEPOŻĄDANE ODCZYNY POSZCZEPIENNE

W 2025 roku zarejestrowano **24 niepożądane odczyny poszczepienne** – 19 przypadków zakwalifikowano jako łagodne, 5 jako poważne.

W zgłaszanych niepożądanych odczynach poszczepiennych rejestrowano objawy dotyczące nasilonego odczynu w miejscu wstrzyknięcia, gorączki, reakcji alergicznej tj. pokrzywka, wysypka uogólniona, a także omdlenie, niepokój, pogorszenie łaknienia, wrażliwość na światło oraz błądność w okolicy ust.

Kontrole sanitarne przeprowadzone w podmiotach leczniczych zgłaszających niepożądane odczyny poszczepienne potwierdziły przestrzeganie zalecanych wymagań w zakresie zachowywania aseptyki podczas szczepień, uwzględniania przeciwwskazań do szczepień, prawidłowego przechowywania preparatów szczepionkowych oraz stosowania prawidłowych technik szczepienia.

Niepożądane odczyny poszczepienne w latach 2021-2025



STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

NADZÓR NAD PODMIOTAMI WYKONUJĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

LECZNICTWO ZAMKNIĘTE:

W roku 2025 pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu znajdowało się 6 placówek lecznictwa zamkniętego: 1 szpital publiczny, 4 szpitale niepubliczne oraz 1 zakład pielęgnacyjno – opiekuńczy.

Placówki lecznictwa zamkniętego nadzorowane przez PPIS w Sosnowcu w 2025 r.

RODZAJ PLACÓWKI	NAZWA	ADRES
PUBLICZNA	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. Św. Barbary	41-200 Sosnowiec, Plac Medyków 1
NIEPUBLICZNA	Sosnowiecki Szpital Miejski Sp. z o.o. w restrukturyzacji	Szpital "Centrum", 41-200 Sosnowiec, ul. Zegadłowicza 3 Szpital "Zagórze", 41-219 Sosnowiec, ul. Szpitalna 1
	Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II Sp. z o. o.	41-218 Sosnowiec, ul. G. Zapolskiej 3 41-200 Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 9
	Gyncentrum Sp. z o. o.	41-208 Sosnowiec, ul. Wojska Polskiego 8A
	Scanmed S.A. Oddział Kardiologii Interwencyjnej	41-219 Sosnowiec, ul. E. Zegadłowicza 3
	Centrum Profilaktyki Leczenia i Opieki „Medico” Sp. z o. o.	41-200 Sosnowiec, ul. Szpitalna 1

Skontrolowano wszystkie placówki lecznictwa zamkniętego, w których łącznie przeprowadzono 36 kontroli, w tym 32 kontrole sanitarne, 3 kontrole interwencyjne oraz 1 kontrolę sprawdzającą. W 3 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości, wydano zalecenia doraźne nakazujące usunięcie nieprawidłowości, nie wydano decyzji administracyjnych. Nałożono 1 grzywnę w drodze mandatu karnego.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niewłaściwego stanu higienicznego /brak wdrożonej i stosowanej procedury higieny rąk w zakresie przygotowania rąk do pracy - sztuczna powłoka na paznokciach, stwierdzenie sprzętu medycznego po upływie terminu ważności (rękawiczki sterylne, zestawy do infuzji grawitacyjnej, aparat do przetoczeń, kaniule dożylnie oraz jałowe igły iniekcyjne), nieprawidłowa gospodarka odpadami medycznymi w miejscu ich składowania.

LECZNICTWO OTWARTE:

Lecznictwo ambulatoryjne:

Na terenie Sosnowca nadzorem epidemiologicznym objętych jest **236 placówek leczenia otwartego** /6 publicznych i 230 niepublicznych - stan na dzień 31.12.2025/.

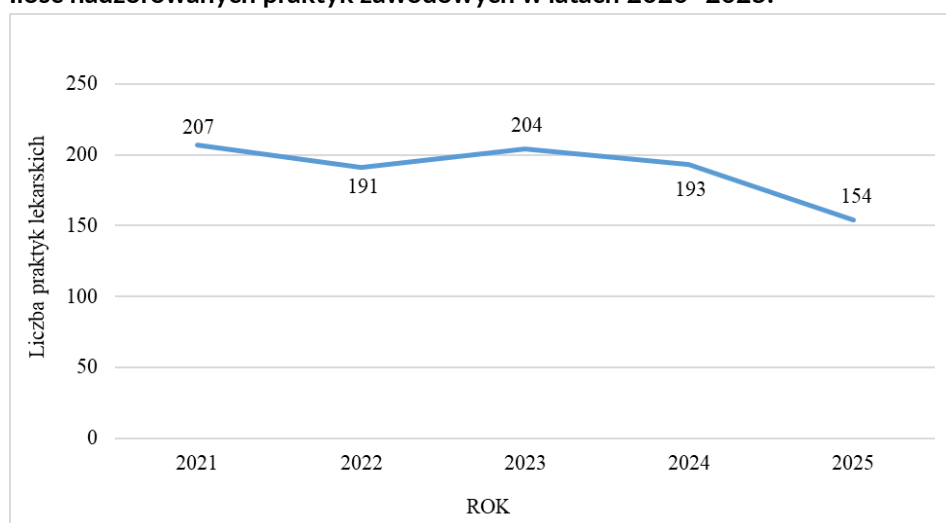
W roku 2025 roku skontrolowano **245** placówek leczenia otwartego tj. 100% podlegających nadzorowi, w których łącznie przeprowadzono **251** kontroli, w tym 247 kontroli sanitarnych 1 kontrolę interwencyjną oraz 3 kontrole sprawdzające. Objęto nadzorem **17** nowych obiektów, prowadzących działalność w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, stomatologii, psychiatrii, rehabilitacji, diagnostyki obrazowej. W **4** przypadkach stwierdzono nieprawidłowości, wydano **1** decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości oraz **3** zalecenia doraźne. Osobę winną zaniedbań ukarano **1** mandatem karnym.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niestosowania procedury mycia i dezynfekcji rąk tj. braku zmiany rękawiczek po każdym przyjęciu/pobranu materiału do badań, braku środka do dezynfekcji rąk, nieprawidłowego sposobu przechowywania odpadów medycznych w gabinecie zabiegowym, gabinecie zabiegowym chirurgii ogólnej, pracowni EEG, gabinecie Poradni Diabetologicznej, gabinecie Poradni Dermatologicznej, pracowni RTG, uszkodzonej powierzchni drzwi z tworzywa sztucznego (okleiny) w 5 gabinetach, co uniemożliwiało skuteczne mycie i dezynfekcję, braku opracowanej i wdrożonej procedury przyjmowania narzędzi do sterylizacji i wydawania narzędzi po sterylizacji do innych podmiotów, braku zapewnienia właściwego nadzoru nad procesem przyjmowania oraz wydawania narzędzi medycznych podmiotom zewnętrznym.

Gabinety praktyk zawodowych:

W 2025 roku nadzorowano **154** podmioty lecznicze o charakterze praktyk zawodowych.

Ilość nadzorowanych praktyk zawodowych w latach 2020 -2025.



Skontrolowano **112** gabinetów praktyk zawodowych tj. 73% podlegających nadzorowi, w których łącznie przeprowadzono **112** kontroli, w tym 111 kontroli sanitarnych oraz 1 kontrolę sprawdzającą wykonanie decyzji wydanej w 2024 roku.

W 2025 roku nie stwierdzono nieprawidłowości oraz nie nałożono mandatu karnego.

Zauważalna i rejestrowana jest poprawa warunków udzielania świadczeń zdrowotnych w **placówkach leczenia otwartego i zamkniętego** poprzez:

- rezygnację z użytkowania sprzętu medycznego/wyrobów medycznych sterylnych wielokrotnego użytku, na rzecz jednorazowego sprzętu /z wyłączeniem szpitali i praktyk stomatologicznych/
- modernizację i wykonywanie prac remontowych zapewniających zachowanie prawidłowych ciągów technologicznych w obrębie sterylizatorni gabinetowych, bezpośrednie połączenia gabinetów badań ginekologicznych/urologicznych/badań dolnego odcinka przewodu pokarmowego z pomieszczeniem higieniczno-sanitarnym z bidetem
- wzrost dostępności oraz asortymentu środków dezynfekcyjnych oferowanych na rynku
- wzrost konkurencyjności i możliwości zaopatrzenia w różnego rodzaju nowoczesny sprzęt niezbędny do świadczenia usług medycznych
- lecznictwo zamknięte zwiększa standardy opieki nad pacjentami, zgodnie z wymaganiami ISO i innymi systemami jakości, wszystko po to by poprawiać jakość w zakresie zapewniania pacjentom odpowiedniej opieki medycznej.

STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

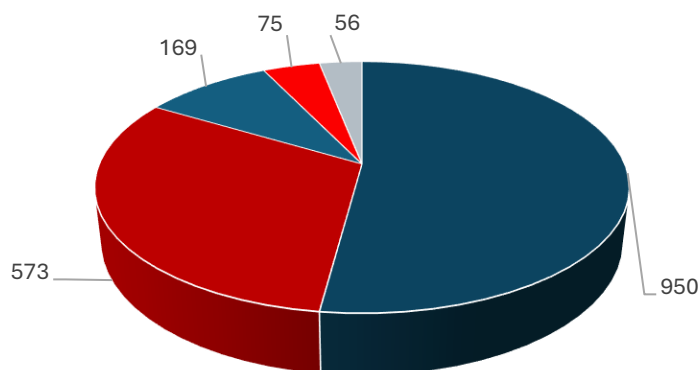
OGÓLNA OCENA OBIEKTÓW ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA ORAZ MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu dąży do zagwarantowania konsumentom bezpiecznych i dobrych jakościowo produktów spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością działając w oparciu o ustawę z dnia 25 sierpnia 2006 r. o *bezpieczeństwie żywności i żywienia*. Sprawuje bieżący nadzór sanitarny w zakładach produkcji żywności, obiektach obrotu żywnością, żywienia zbiorowego oraz w wytwórniach i miejscach obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością.

W 2025 roku objęto nadzorem **1626** obiekty prowadzące działalność w zakresie:

- obrotu żywnością – **950** zakłady (w tym środki transportu), co stanowi 52%;
- żywienia zbiorowego otwartego – **573** zakłady (w tym punkty małej gastronomii), co stanowi 31%;
- żywienia zbiorowego zamkniętego – **169** zakładów, co stanowi 9%;
- produkcji żywności – **75** zakładów, co stanowi 4%;
- obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością – **56** zakłady, co stanowi 3 %.

Obiekty nadzorowane w 2025 roku

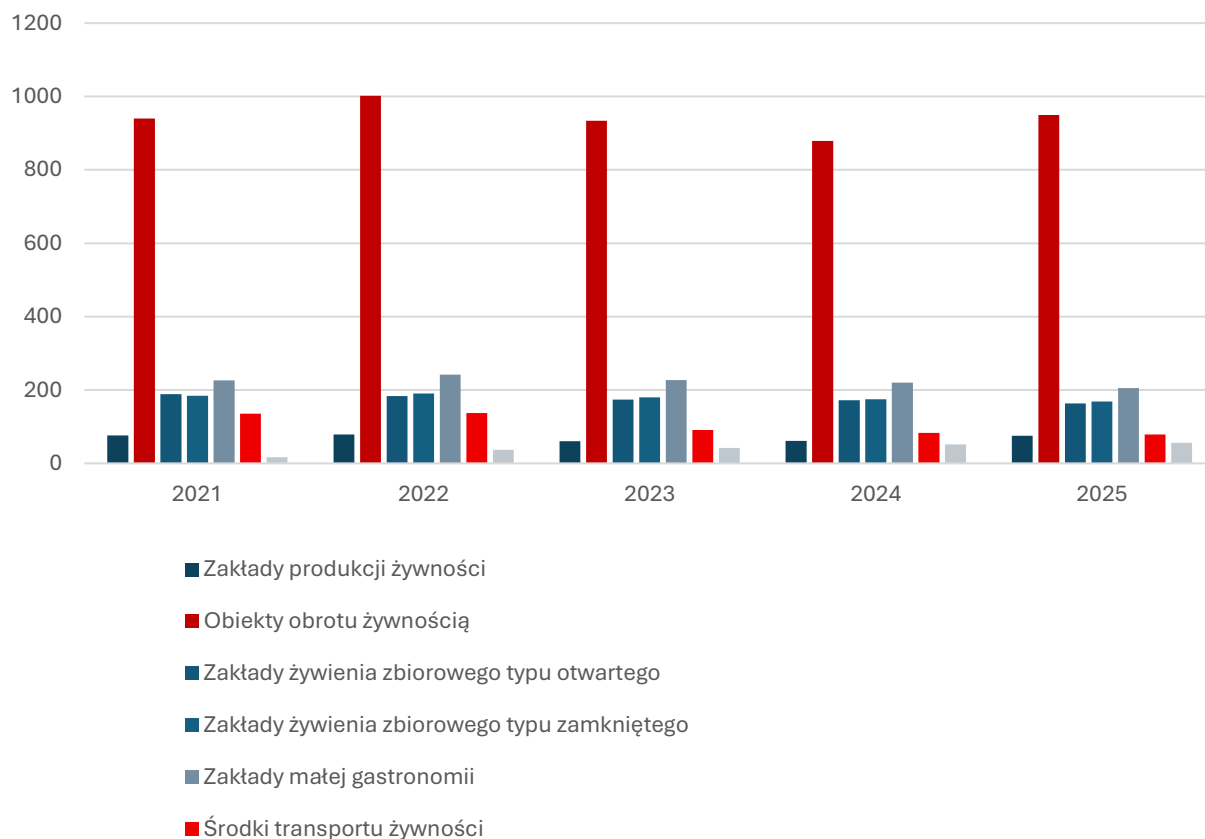


- Obiekty obrotu żywnością
- Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego
- Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego
- Zakłady produkcji żywności
- Wytwórnice/miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

Liczba obiektów nadzorowanych w latach 2021 – 2025

Rodzaj obiektów objętych nadzorem	Liczba obiektów				
	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Ilość ogólna obiektów	1767	1870	1708	1642	1626
Zakłady produkcji żywności	76	79	60	61	75
Obiekty obrotu żywnością	940	1002	934	879	950
Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego	189	183	174	172	163
Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego	184	190	180	175	169
Zakłady małej gastronomii	226	242	227	220	205
Środki transportu żywności	135	137	91	83	79
Wytwórnice i miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością	17	37	42	52	56

Obiekty nadzorowane w latach 2021 - 2025



Powyższe zestawienia ilości nadzorowanych obiektów wskazują, że w roku 2025 nastąpił spadek ogólnej ilości nadzorowanych obiektów /o 16 obiektów/ oraz utrzymała się tendencja spadkowa ilości zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego /o 9 obiektów/ typu zamkniętego /o 6 obiektów/ oraz zakładów małej gastronomii /o 15 obiektów/. Wzrosła liczba obiektów obrotu żywnością /o 71 obiektów/ oraz zakładów produkcji żywności /o 14 obiektów/.

W roku 2025 skontrolowano **939** obiektów tj. 57,7%, w których łącznie przeprowadzono **1456** kontroli, w tym **133** kontrole interwencyjne i **6** w związku z powiadomieniami RASFF. Zatwierdzono **146** nowych obiektów, wydano **96** decyzji administracyjnych w tym **5** w trybie natychmiastowym /w tym **1** zakazującą wprowadzanie produktu do obrotu/. Osoby winne zaniedbań ukarano **151** grzywnami w drodze mandatów karnych na łączną kwotę 31 100 złotych. Skierowano **12** wniosków o ukaranie do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

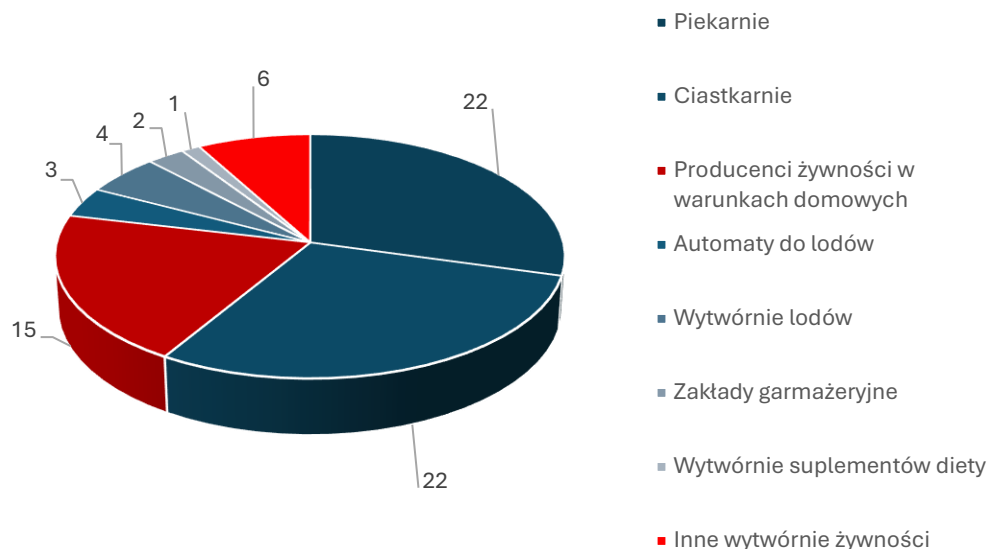
Do badań laboratoryjnych wykonywanych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano **564** próbki żywności, 20 próbek zmiotek, 7 próbek materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz 5 próbek sanitarnych.

ZAKŁADY PRODUKCJI ŻYWNOSTCI

W 2025 roku objęto nadzorem **75 zakładów produkcyjnych**, w tym:

- 22 piekarnie
- 22 ciastkarnie
- 15 producentów żywności w warunkach domowych
- 6 innych wytwórni żywności
- 4 wytwórnie lodów
- 3 automaty do lodów
- 2 zakłady garmażeryjne
- 1 wytwórnia suplementów diety

Zakłady produkcji żywności nadzorowane w 2025 roku



Skontrolowano **55** obiektów produkcji żywności tj. 73,3%, w których łącznie przeprowadzono **97** kontroli, w tym **6** kontroli interwencyjnych. Zatwierdzono **9** nowych obiektów /1 wytwórnia lodów, 1 automat do lodów, 2 piekarnie, 4 ciastkarnie, 1 zakład garmazeryjny/.

Wydano **9** decyzji nakazujących właścicielom zakładów przywrócenie właściwego stanu sanitarno – higienicznego w obiektach /9 w piekarniach/.

Osoby winne zaniedbań ukarano **8** mandataми karnymi na kwotę 2 000 złotych.

Do badań laboratoryjnych pobrano **40** próbek, z czego zakwestionowano **3** próbki pobrane w piekarniach: 3 próbki wytrzepek z koszyków ze względu na obecność szkodników zbożowo-mącznych. Zarządzono przeprowadzenie, w trybie natychmiastowym, skutecznej dezynsekcji w pomieszczeniach produkcyjnych piekarni.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w tej grupie obiektów to nieprawidłowy stan techniczny pomieszczeń i wyposażenia (zawilgocone, brudne lub uszkodzone ściany, sufity, futryny, wyposażenie); niewłaściwy stan porządkowy, nieprzewodzenie lub brak do wglądu bieżących zapisów dokumentacji GHP/HACCP, brak procedury dotyczącej badań mikrobiologicznych/właścicielskich, brak opracowanego harmonogramu poboru próbek firmowych wyrobów do badań mikrobiologicznych, brak wyników badań mikrobiologicznych niewykonanych wg. harmonogramu, brak zapisów wynikających z dokumentacji zabezpieczenia przed szkodnikami; obecność szkodników (much, moli, larw szkodników zbożowo mącznych).

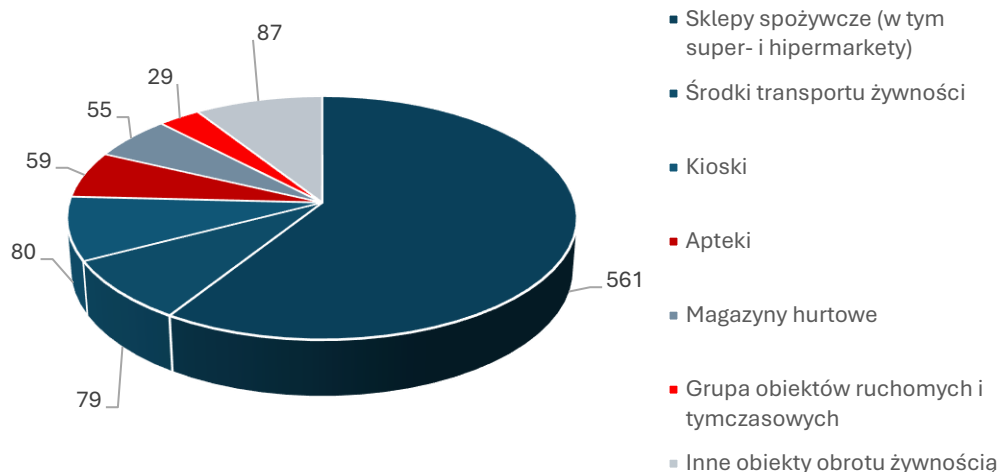
ZAKŁADY OBROTU ŻYWNOŚCIĄ

W 2025 roku objęto nadzorem **950** zakładów obrotu żywnością, w tym:

- 561 sklepów spożywczych (w tym 72 super- i hipermarkety)
- 79 środków transportu żywności
- 80 kiosków /np. zlokalizowane na targowiskach, sklepiki szkolne/
- 59 aptek
- 55 magazynów hurtowych

- 29 obiektów ruchomych i tymczasowych
- 87 innych obiektów obrotu żywnością

Zakłady obrotu żywnością nadzorowane w 2025 roku



Skontrolowano **462** obiekty obrotu żywnością tj. 48,6 %, w których łącznie przeprowadzono **782** kontrole, w tym **92** interwencyjne i **3** w związku z powiadomieniami RASFF. Zatwierdzono **74** nowe obiekty.

Wydano **45** decyzji nakazujących właścicielom obiektów przywrócenie właściwego stanu sanitarno – higienicznego /30 w sklepach spożywczych, 12 w super- i hipermarketach, 2 w magazynach hurtowych oraz 1 w innych obiektach obrotu żywnością/.

Osoby winne zaniedbań ukarano **97** mandatami karnymi na kwotę 19350 złotych.

Skierowano **10** wniosków o ukaranie do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego za prowadzenie działalności bez zgłoszenia do PPIS w Sosnowcu, prowadzenie działalności niezgodnej z zakresem decyzji zatwierdzającej oraz nieprawidłowości w prezentacji suplementów diety /sugerowanie właściwości leczniczych/.

Do badań laboratoryjnych pobrano **499** próbek żywności oraz **7** próbek materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, z czego zakwestionowano **7** próbek:

- 5 próbek mięsa mielonego z łopatki wieprzowej – obecność bakterii Salmonella;
- 1 próbkę produktu pomelo różowe – przekroczona dopuszczalna zawartość (Profenofos) NDP pestycydów;
- 1 próbkę kaszy gryczanej – pestycydy – przekroczona zawartość Glifosatu;

Do najczęściej występujących uchybień w zakresie stanu technicznego należały: zawilgocone, brudne ściany, sufity, uszkodzone posadzki, drzwi; zniszczony sprzęt pomocniczy i elementy wyposażenia; brak ciepłej wody przy punktach wodnych; niewłaściwa gospodarka odpadami.

Nieprawidłowości w zakresie higieny dystrybucji oraz zarządzania systemami bezpieczeństwa żywności (w dużej mierze zależne od zachowania personelu) to głównie: nieprawidłowy stan sanitarno – porządkowy pomieszczeń i wyposażenia; sprzedaż żywności po upływie terminu przydatności do spożycia i daty minimalnej trwałości; brak segregacji artykułów spożywczych; nieprawidłowe warunki termiczne przechowywania żywności w tym przerwanie łańcucha

chłodniczego; obecność szkodników oraz brak monitoringu i zapisów z nadzoru nad szkodnikami; brak bieżących zapisów w dokumentacji zgodnie z procedurami GHP/HACCP; brak do wglądu klienta składników surowcowych wraz z alergenami żywności sprzedawanej luzem m. in. pieczywa, dan typu fast-food, ciast; brak do wglądu kopii orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych; brak stroju roboczego u pracowników; wprowadzanie do obrotu produktów bez oznakowania w języku polskim.

Potencjalna możliwość wystąpienia zagrożeń o charakterze populacyjnym sprawia, że obiekty tej grupy są objęte wzmożonym nadzorem.

W wyniku zgłaszanych przez mieszkańców miasta interwencji dotyczących prowadzenia przez obcokrajowców czynności związanych z rozbiorem i przechowywaniem w niewłaściwych warunkach oraz sprzedażą **mięsa niewiadomego pochodzenia**, podjęto działania we współpracy z Powiatowym Inspektoratem Weterynarii w Będzinie oraz Placówką Straży Granicznej w Sosnowcu. W wyniku prowadzonego postępowania wydano decyzję zarządzającą w trybie natychmiastowym zakaz obróbki, porcjowania, przechowywania i sprzedaży mięsa luzem oraz nakaz utylizacji mięsa. W przedmiotowej sprawie toczy się postępowanie egzekucyjne.

Kontrolowano **obecność grzybów i przetworów grzybowych** znajdujących się w obrocie, przetwórstwie oraz żywieniu zbiorowym - kontroli poddano 1 zakład produkcji garmażeryjnej, 21 placówek handlowych, 73 zakłady żywienia zbiorowego i 1 zakład usług cateringowych. Sprawdzano spełnienie wymagań dotyczących warunków obrotu grzybami pod kątem posiadania atestu na sprzedawane i używane do dalszej produkcji grzyby oraz na źródło pochodzenia. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Otrzymano 1 zgłoszenie interwencyjne dotyczące wprowadzania do obrotu grzybów o niewłaściwej jakości oraz bez atestu, przeprowadzona kontrola nie potwierdziła słuszności stawianych zarzutów.

W trakcie 166 kontroli zakładów spożywczych z **samoobsługową sprzedażą pieczywa** sprawdzano czy artykuły te mają zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem, czy jest ono sprawne, czy są dostępne woreczki/rękawiczki dla kupujących, oceniano stan czystości maszyny do krojenia, weryfikowano dokumentację własną zakładu pod kątem uwzględnienia w niej procedury mycia sprzętu mającego zastosowanie dla przedmiotowego zagadnienia oraz prowadzone zapisy, sprawdzano dostępność informacji dla konsumenta o składzie i alergenach oferowanych produktów. Stwierdzono nieprawidłowości w 4 obiektach (brak wykazu składników i alergenów), wydawano zalecenia i prowadzono postępowanie administracyjne.

Na terenie Sosnowca handel **na targowiskach** zorganizowany jest w zamkniętych kioskach i na straganach. Kioski ramach bieżącego nadzoru kontrolowane są jako odrębne obiekty. Ich stan sanitarno-higieniczny ulega poprawie. W 2025 roku skontrolowano 25 kiosków, przeprowadzono 29 kontroli, w tym 1 interwencyjną. Nie wydano decyzji administracyjnych, nałożono 1 mandat karny.

W okresie od 04.04.2025 – 11.06.2025 w związku z zagrożeniem pryszczycą, chorobą zwierząt hodowlanych występującą na Węgrzech i Słowacji, wzmożono nadzór nad miejscami obrotu mięsem i wyrobami mięsnymi oraz mlekiem ze szczególnym uwzględnieniem targowisk, wykonano 18 kontroli w hurtowni i na targowiskach, podczas których weryfikowano kraj pochodzenia mięsa, sprawdzano dokumenty dostaw.

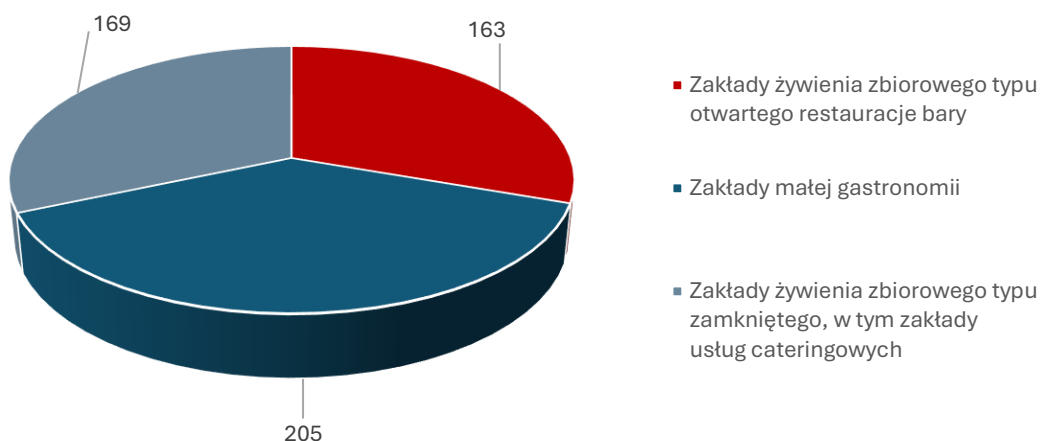
Pod nadzorem PPIS w Sosnowcu znajduje się 29 obiektów ruchomych i tymczasowych obrotu żywnością oraz 89 obiektów małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych. W powyższych obiektach przeprowadzono 62 kontrole, w tym 1 interwencyjną nałożono 5 mandatów karnych za nie przestrzeganie warunków sanitarno-higienicznych. W sezonie letnim wzmożono nadzór i sprawdzano przestrzeganie procedur Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) i systemu HACCP w tym warunki przechowywania żywności, zachowanie ciągłości łańcucha chłodniczego oraz dostępność i jakość wody używanej do produkcji.

ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO

W 2025 roku objęto nadzorem **545 zakładów żywienia zbiorowego**, w tym:

- 163 zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego /restauracje, bary/
- 205 zakładów małej gastronomii /w tym obiekty ruchome i tymczasowe/
- 8 zakładów usług cateringowych
- 169 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w tym:
 - 4 bufetów przy zakładach pracy,
 - 7 stołówek w zakładach pracy
 - 4 bloki żywienia w szpitalach,
 - 11 bloków żywienia w domach pomocy społecznej,
 - 44 stołówki szkolne,
 - 55 stołówek w przedszkolach,
 - 31 stołówek w żłobkach i domach małego dziecka,
 - 13 pozostałych (tj. 1 stołówka w internacie, 5 stołówek na półkoloniach, 7 innych zakładów żywienia).

Zakłady żywienia zbiorowego nadzorowane w 2025 roku



Skontrolowano **414** zakładów żywienia zbiorowego tj. 76% zakładów objętych nadzorem, w których łącznie przeprowadzono **569** kontroli, w tym **34** kontroli interwencyjnych. Zatwierdzono **62** nowych obiektów.

Wydano **41** decyzji nakazujących przywrócenie właściwego stanu sanitarnego /13 w zakładach żywienia typu zamkniętego, 26 w zakładach żywienia typu otwartego oraz 2 w zakładach usług cateringowych/. Nałożono 46 mandatów karnych na kwotę 9750 złotych.

Skierowano 2 wnioski o ukaranie do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego za prowadzenie działalności bez zgłoszenia do PPIS w Sosnowcu oraz prowadzenie działalności niezgodnej z zakresem decyzji zatwierdzającej.

Pobrano do badań laboratoryjnych 50 próbek środków spożywczych, spośród których zdyskwalifikowano 1 próbkę:

- 1 próbkę posiłku pobranego w firmie cateringowej, której wyniki badań wykazały przekroczoną zawartość soli

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły: brudnych, zniszczonych ścian, sufitów, podłóg; uszkodzonego wyposażenia i sprzętu; niewłaściwego stanu sanitarno – porządkowego pomieszczeń żywnościowych; przeterminowanych surowców wykorzystywanych do produkcji, braku zachowanej segregacji surowców/ półproduktów w urządzeniach chłodniczych; braku do wglądu bieżących zapisów z przestrzegania procedur systemów bezpieczeństwa żywności GHP/HACCP, kopii orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych pracowników mających kontakt z żywnością; braku do wglądu konsumenta opracowanych składników wraz z alergenami produkowanych dań; braku zapewnienia prawidłowego zapotrzebowania na składniki odżywcze dla dzieci w wieku 1-3 lat zgodnie z aktualnymi normami żywienia dla populacji polskiej opracowanymi przez IŻŻ; braku realizacji założeń rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Ocena bezpieczeństwa żywienia zbiorowego w sezonie letnim:

W okresie letnim od czerwca do września przeprowadzono akcję obejmującą kontrole obiektów żywienia zbiorowego typu otwartego tj. działających całorocznie, okresowo bądź incydentalnie restauracji, barów, wytwórni lodów, automatów do lodów, punktów małej gastronomii, punktów małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych oraz żywienia w ośrodkach kolonijnych. Podczas kontroli szczególnie zwracano uwagę na warunki przygotowywania posiłków i warunki w jakich odbywają się dostawy żywności do konsumenta, w ramach realizacji zamówień telefonicznych/internetowych (temperatura, i warunki sanitarne dostarczania żywności, warunki mycia i dezynfekcji pojemników transportowych). Kontrole w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego dotyczyły warunków wydawania posiłków, w tym w ramach wypoczynku letniego, ocenie poddawano również jadłospisy. Kontrole w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego dotyczyły warunków wydawania posiłków, w tym w ramach wypoczynku letniego, ocenie poddawano również jadłospisy. Skontrolowano **153** obiekty (2 wytwórnie lodów, 1 automat do lodów, 77 barów i restauracji, 46 zakładów małej gastronomii, 17 zakładów małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych, 10 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego obejmujące zorganizowany wypoczynek tj. półkolonie żywiące dzieci), w których przeprowadzono **188** kontroli.

W wyniku kontroli nałożono **29** mandatów na kwotę 5 550 zł za niewłaściwy stan sanitarno – porządkowy, niewłaściwe warunki przechowywania artykułów spożywczych, przeterminowane artykuły spożywcze, obecność szkodników. Na usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości wydano zalecenia bieżące oraz 4 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarnego. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego prowadzących wypoczynek dzieci i młodzieży w ramach półkolonii letnich 2025 r.

Stan żywienia pacjentów w szpitalach, Domach Pomocy Społecznej i Hospicjum:

W 2025 roku dokonano oceny żywienia pacjentów na podstawie jadłospisów dekadowych zgodnie z opracowanym przez GIS arkuszem oceny dekadowej jadłospisów, przeznaczonych do żywienia pacjentów z dietą podstawową oraz przy użyciu programu komputerowego służącego do orientacyjnej oceny realizacji obowiązujących norm żywienia dla danej grupy wiekowej, które są zgodne z opracowanymi przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy normami dla populacji Polski - nowelizacja z 2024 r.

W **4 nadzorowanych szpitalach** przeprowadzono 6 ocen jadłospisów na podstawie arkusza GIS (5 zakwalifikowano jako prawidłowe, 1 zadowalający), 5 jadłospisów oceniono za pomocą programu komputerowego (2 prawidłowe, w 3 przypadkach wystosowano pismo do dyrektora placówki wraz z rekomendacją dotyczącą zmniejszenia podaży soli/sodu, w tym w 1 przypadku również zmniejszenia podaży białka).

W **5 domach opieki społecznej** przeprowadzono 5 ocen jadłospisów na podstawie arkusza GIS (4 zakwalifikowano jako prawidłowe, 1 zadowalający), 4 jadłospisy oceniono za pomocą programu komputerowego (4 prawidłowe).

W **hospicjum** przeprowadzono 1 ocenę na podstawie arkusza GIS oraz 1 za pomocą programu komputerowego – obie oceny zakwalifikowano na poziomie prawidłowym.

Nie dokonano dyskwalifikacji jadłospisów biorąc pod uwagę kryteria arkusza opracowanego przez Głównego Inspektora Sanitarnego.

Stan żywienia w jednostkach systemu oświaty:

Wymagania jakie powinny spełniać środki spożywcze przygotowywane w ramach żywienia dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty jak i oferowane w sklepikach szkolnych reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w *sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży*.

Dokonano oceny sposobu żywienia w **79 obiektach** - 44 szkołach i 35 przedszkolach. Ocenione jadłospisy dekadowe w przeważającej większości były zgodne z obowiązującymi zasadami żywienia w tej grupie wiekowej. Posiłki były zwykle zróżnicowane pod względem doboru produktów żywnościowych, w proporcjach wskazanych w piramidzie żywieniowej oraz przygotowane zgodnie z rozporządzeniem.

W 2 placówkach przedszkolnych stwierdzono brak podaży co najmniej jednej porcji warzyw i/lub owoców w każdym posiłku, brak podaży co najmniej dwóch porcji mleka lub przetworów mlecznych oraz brak podaży co najmniej raz w tygodniu ryby, w 1 szkole stwierdzono brak podaży ryby co najmniej raz w tygodniu. Wydano zalecenia bieżące zobowiązujące do korekty jadłospisów zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz przedłożenia poprawnie opracowanych do ponownej oceny.

W **sklepikach szkolnych** przeprowadzono 9 kontroli w zakresie spełnienia wymagań w/w rozporządzenia – nie stwierdzono niezgodności.

WYTWÓRNIE I MIEJSCA OBROTU MATERIAŁAMI I WYROBAMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

W 2025 roku nadzorem objęto **56 wytwórni oraz miejsc obrotu** materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w tym:

- 2 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością
- 54 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

Wytwórnie i miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością nadzorowane w 2025 r.



Skontrolowano **8** miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, tj. 14% z nadzorowanych obiektów, w których łącznie przeprowadzono **8** kontroli. Nie wydano decyzji administracyjnych oraz nie nakładano mandatów karnych.

Do badań laboratoryjnych w tej grupie obiektów pobrano **6** próbek materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, z czego żadnej nie zakwestionowano.

IMPORT / EKSPORT

W 2025 r. przeprowadzono **5 kontroli granicznych** w zakresie spełnienia wymagań jakości zdrowotnej dla środków spożywczych oraz materiałów lub wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością **dotyczących importu**.

Skontrolowano 6 partii środków spożywczych oraz 9 partii materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością /wyroby z porcelany/. Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością nie budziła zastrzeżeń, wydano 5 świadectwa spełniania wymagań zdrowotnych.

W 2025 roku **nie sprawowano nadzoru nad eksportem** środków spożywczych.

JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

W 2025 roku na terenie miasta Sosnowca pobrano do badań laboratoryjnych i zbadano w ramach urzędowej kontroli i/lub monitoringu **589 próbek żywności oraz 7 próbek materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością**.

Próbki pobrano u producentów, w zakładach żywienia zbiorowego oraz w miejscach obrotu hurtowego i detalicznego.

Zdyskwalifikowano 11 próbek:

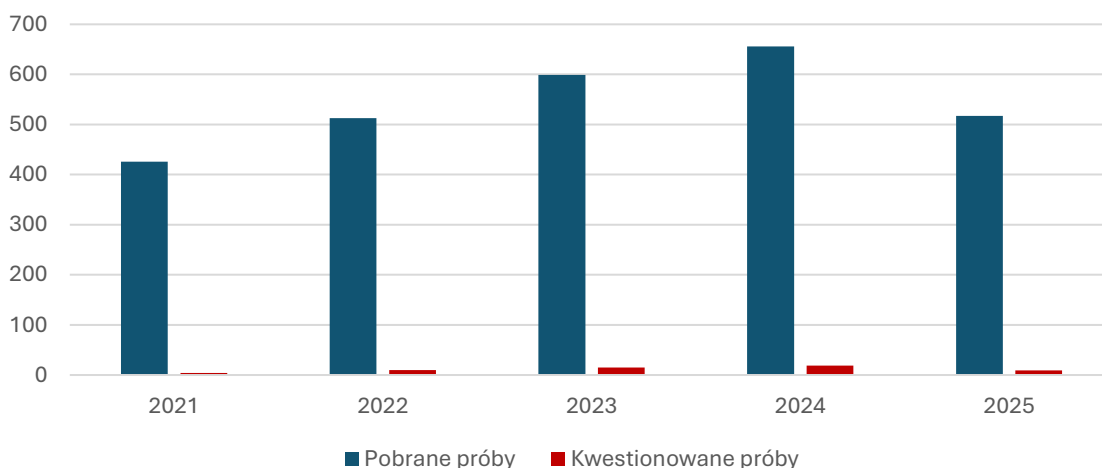
- 3 próbki wytrzepek z koszyków – obecność szkodników zbożowo-mącznych;
- 5 próbek mięsa mielonego z łopatki wieprzowej – mikrobiologia – obecność bakterii *Salmonella*
- 1 próbkę posiłku – przekroczona zawartość soli;
- 1 próbkę produktu pomelo różowe – pestycydy – przekroczona dopuszczalna zawartość pozostałości po pestycydach (Profenofos) NDP;
- 1 próbkę kaszy gryczanej – pestycydy – przekroczona dopuszczalna zawartość pozostałości po pestycydach Glifosat NDP;

Próbki żywności kwestionowane w latach 2021 - 2025

Rok	Ilość prób	Ilość prób kwestionowanych	Procent prób kwestionowanych	Przyczyny kwestionowania
2021	426	4	0,9%	3 próbki mięsa mielonego z fileta z kurczaka – obecność pałeczek <i>Salmonella</i> 1 próbkę karkówki marynowanej – przekroczona suma WWA i benzo(a)pirenu
2022	513	10	1,95%	2 próbki zmiotek ze stołu produkcyjnego oraz 5 próbek wytrzepek z koszyków – obecność szkodników zbożowo-mącznych 1 próbka Słodkie wafle Sicilia, słodkie rożki waflowe do lodów – przekroczenie sumy zawartości barwników: błękitu brylantowego FCF (E 133) i tartrazyny (E 102) oraz zastosowanie niedozwolonego do tej kategorii żywności barwnika żółci pomarańczowej S (E 110) 1 próbka przecier ogórkowy Victus – obcy smak 1 próbka Deser owocowo-jogurtowy z dodatkiem pełnoziarnistej mąki owsianej (BIO MUS JOGURT + ZBOŻA + BANAN, JABŁKO) - obecność pleśni
2023	599	15	2,5%	1 próbki zmiotek ze stołu produkcyjnego oraz 8 próbek wytrzepek z koszyków – obecność szkodników zbożowo-mącznych 1 próbka kakao o obniżonej zawartości tłuszczu, extra ciemne – mykotoksyny – przekroczona dopuszczalna zawartość ochratoksyny A 1 próbka ryżu naturalnego brązowego obecność zanieczyszczeń biologicznych- obecność szkodników 2 próbki posiłku obiadowego w żłobku – niezgodność z normami IŻŻ / 1 próbka wykazała za niską wartość odżywczą, odbiegającą od zalecanej normy żywieniowej dla określonych grup konsumentów, zbyt wysoką zawartość białka, brak realizacji normy na tłuszcz, brak realizacji normy na węglowodany, znaczne przekroczenia zawartości soli, 2 próbka

Rok	Ilość prób	Ilość prób kwestionowanych	Procent prób kwestionowanych	Przyczyny kwestionowania
				wykazała brak realizacji normy na tłuszcz, znaczne przekroczenia zawartości soli 1 próbka marchwi obecność zanieczyszczeń biologicznych – pleśni 1 próbka pasty z ciecierzycy i sezamu- hummus klasyczny obecność alergenów orzecha ziemnego i zawartość białek orzecha ziemnego
2024	656	19	2,90%	1 próbka zmiotek ze stołu produkcyjnego oraz 8 próbek wytrzepek z koszyków – obecność szkodników zbożowo-mącznych 1 próbka produktu porzeczeki – pestycydy – przekroczona dopuszczalna zawartość NDP; 1 próbka produktu limonka- pestycydy – przekroczona dopuszczalna zawartość NDP 1 próbka mieszanki owoców suszonych – obecność zanieczyszczeń biologicznych – obecność szkodników 2 próbki – posiłków pobranych w żłobku wykazały brak realizacji normy na tłuszcz oraz znaczne przekroczenia zawartości soli. Pod względem mikrobiologicznym zakwestionowaniu uległo 5 próbek, pobranych w związku ze zgłoszonymi zatruciami pokarmowymi
2025	596	11	1,8%	3 próbki wytrzepek z koszyków – obecność zanieczyszczeń biologicznych – obecność szkodników zbożowo-mącznych. 5 próbek mięsa mielonego z łopatki wieprzowej – mikrobiologia – obecność bakterii Salmonella 1 próbka posiłku – zawartość soli- przekroczona zawartość soli. 1 próbka produktu pomelo różowe- pestycydy - przekroczona dopuszczalna zawartość pozostałości po pestycydach (Profenofos) NDP; 1 próbka kaszy gryczanej – pestycydy – przekroczona dopuszczalna zawartość pozostałości po pestycydach Glifosat NDP;

Ilość pobranych i kwestionowanych próbek żywności w latach 2021 – 2025



Odsetek prób kwestionowanych na przełomie lat 2021-2025 stopniowo wzrastał – w roku 2022 – 1,95%, w roku 2023 – 2,5%, w roku 2024 – 2,9%. W roku 2025 odnotowano spadek odsetka prób kwestionowanych – 1,8%.

Pobierano próby (zlecone laboratoriom wchodzącym w skład Wojewódzkiego Laboratorium Zintegrowanego) w kierunkach:

- zanieczyszczeń mikrobiologicznych – 344 próby, w tym 5 prób kwestionowano;
- oceny sensorycznej/organoleptycznej – 48 prób, nie kwestionowano prób;
- zanieczyszczeń metalami – 28 prób, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- substancji dodatkowych – 20 prób, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- obecności zanieczyszczeń biologicznych w piekarniach – 20 prób sanitarnych, w tym 3 próby kwestionowano;
- zanieczyszczeń mikotoksynami – 16 prób, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- kryteriów czystości substancji dodatkowych i rozpuszczalników ekstrakcyjnych – 2 próby, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- migracji specyficznej i globalnej w wyrobach przeznaczonych do kontaktu z żywnością – 7 prób, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- skażeń promieniotwórczych – 4 prób, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- żywności wzbogacanej – 1 próba, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- jod – 2 próbki, nie stwierdzono prób kwestionowanych.

Zlecono również przeprowadzenie badań w laboratoriach poza strukturą Wojewódzkiego Zintegrowanego Laboratorium, tj.:

- 6 prób w kierunku badania alkaloidów pirolizydynowych i nadchloranów w Narodowym Instytucie Zdrowia Publicznego Państwowy Zakład Higieny w Warszawie,
- 3 próby w kierunku badania antybiotykoodporności w Instytucie Weterynaryjnym w Puławach,
- 3 próby w kierunku badania zawartości pestycydów w Instytucie Ochrony Roślin - Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu,
- 1 próba w kierunku badania zawartości pestycydów w Instytucie Ogrodnictwa – Państwowy Instytut Badawczy w Skierniewicach
- 1 próba w kierunku badania obecności niedeklarowanych aktywnych farmakologicznie substancji w Narodowym Instytucie Leków. Państwowe Laboratorium Kontroli Produktów Leczniczych w Warszawie.

W 2025 roku w zakresie **znakowania oceniono 382 próby środków spożywczych oraz wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością**. Wymaganiom przepisom nie odpowiadało **5 prób** (tj. 1,3 %).

POWIADOMIENIA TYPU RASFF

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) umożliwia sprawne przekazywanie informacji oraz szybkie reagowanie i podejmowanie odpowiednich

działań w przypadkach identyfikacji zagrożenia zdrowia konsumentów, którego źródłem jest wprowadzana na rynek żywność.

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu zgłosił do **Systemu RASFF 3 powiadomienia:**

- Powiadomienie informacyjne w sprawie stwierdzenia obecności pałeczek z rodzaju *Salmonella* w mięsie mielonym z łopatki wieprzowej schłodzonej,
- Powiadomienie informacyjne w sprawie przekroczenia NDP profenofosu w produkcie Pomelo różowe, pochodzącym z Wietnamu,
- Powiadomienie informacyjne w sprawie przekroczenia NDP glifosatu w kaszy gryczanej prażonej.

W ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych RASFF otrzymano **116 powiadomień alarmowych i informacyjnych.**

Przyczynami dla których produkty zostały zgłoszone było m.in.:

- **przekroczenie parametrów mikrobiologicznych** w produktach: mięso drobiowe, mięso wołowe, sezam łuskany, kebab mielony, woda źródlana Ustronianka, bazylia, metka cebulowa, herbata ziołowa, mleko modyfikowane NAN
- **przekroczenie NDP pozostałości pestycydów** w produktach: marynowane liście winogron, goździki, soczewica zielona, papryka świeża,
- **przekroczenia parametrów chemicznych** (alkaloidy pirolizydynowe, metale, alkaloidy opium, antrachinon, cyna) w produktach: herbata ziołowa, majeranek, oregano, ostropest plamisty, mak niebieski, siemię lniane, herbata czarna liściasta, ananas w puszcze, orzeszki pini,
- przekroczenie **poziomu mikotoksyn** m.in. rodzyнки Kresto, mąka sojowa, orzechy laskowe, mąka żytnia, figi suszone,
- zawartość nieautoryzowanych substancji w suplementach diety oraz w materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Monitorowano i nadzorowano proces wycofywania tych produktów z obrotu handlowego. W większości przypadków producenci lub dystrybutorzy sami podejmowali takie działania.

OCENA JAKOŚCI WODY

OCENA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu nadzoruje jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w oparciu o ustawę z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, która określa warunki i zasady zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, które określa wymagania, jakim powinna odpowiadać jakość wody i sposób sprawowania nadzoru nad jakością wody.

Sosnowiec zaopatrywany jest w wodę przeznaczoną do spożycia ujmowaną przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S. A. w Katowicach, pochodzącą z ujęć powierzchniowych:

- **Zbiornik Goczałkowice i Zbiornik Dzieńkowice** – / dla 59% mieszkańców miasta Sosnowca/ woda z tych ujęć uzdatniana jest w Zakładzie Uzdatniania Wody Goczałkowice i Zakładzie Uzdatniania Wody Dzieńkowice, a następnie przepływając przez zbiorniki wyrównawcze w Katowicach – Murckach jest dostarczana na teren miasta Sosnowca.
- **Kanał Centralny Piaskownia** / dla 41 % mieszkańców miasta Sosnowca / – woda z tego ujęcia zakwalifikowana jest do kategorii jakości A2, na co wpływ miały parametry fizykochemiczne /mangan, żelazo, zapach, barwa/ oraz bakteriologiczne /bakterie grupy coli, *Escherichia coli*, enterokoki/. Woda z ujęcia uzdatniania jest fizycznie i chemicznie w **Stacji Uzdatniania Wody w Maczkach** poprzez utlenianie wstępne, koagulację, filtrację i dezynfekcję - chlorowanie końcowe. Jakość wody kontrolowana jest poprzez wykonywane badania laboratoryjne oraz ciągły monitoring technologiczny. W celu prowadzenia dodatkowej, ciągłej kontroli jakości wody zainstalowano biomonitoring SYMBIO w postaci małż słodkowodnych.

Dobowa produkcja wody w SUW Maczki wynosiła w **25892,37 m³ /dobę** i jest większa niż w 2024 roku o ~ 5 tys. m³ /dobę.

Wyniki badań potwierdzają, że woda powierzchniowa spełnia wymagania dla kategorii czystości A2, a po uzdatnieniu spełnia wymagania w/s jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Dystrybutorami wody na terenie miasta są:

- Sosnowieckie Wodociągi S.A., Sosnowiec, ul. Ostrogórska 43;
- Sosnowieckie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o., Sosnowiec, ul. Kosynierów 35.

Monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia prowadzony jest przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu (w ramach kontroli urzędowej) oraz przez Przedsiębiorstwa Wodociągowe (w ramach kontroli wewnętrznej).

W ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi badana jest woda powierzchniowa wykorzystywana do zaopatrzenia w wodę, woda dostarczana do sieci, woda w sieci wodociągowej oraz u odbiorcy.

Badania wykonywane są przez akredytowane laboratoria: Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej

w Katowicach, Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S. A. w Katowicach, Eurofins OBiKŚ Polska Sp. z o. o., Laboratorium Usługowo-Badawcze „BIOCHEMIK” Sp. z o. o.

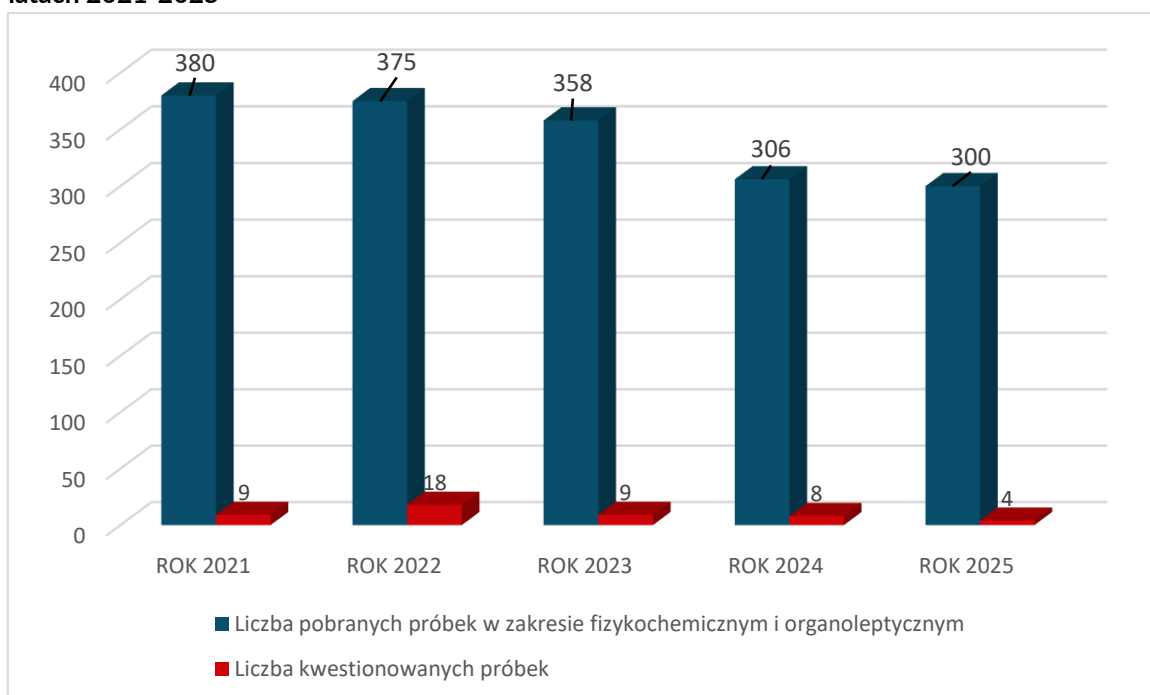
W 2025 roku do badań pobrano ogółem **300 próbek wody** przeznaczonej do spożycia przez ludzi (w ramach kontroli urzędowej – 64; w ramach kontroli wewnętrznej – 236) w **43** wyznaczonych reprezentatywnych punktach na terenie miasta Sosnowca /punkty czerpalne u konsumenta, przyłącza wodomierzowe, studnie wodomierzowe/:

- **300** próbek wody zbadanych pod kątem wskaźników fizykochemicznych i organoleptycznych,
- **298** próbek wody zbadanych pod kątem wskaźników bakteriologicznych.

W wyniku badań **zakwestionowano**:

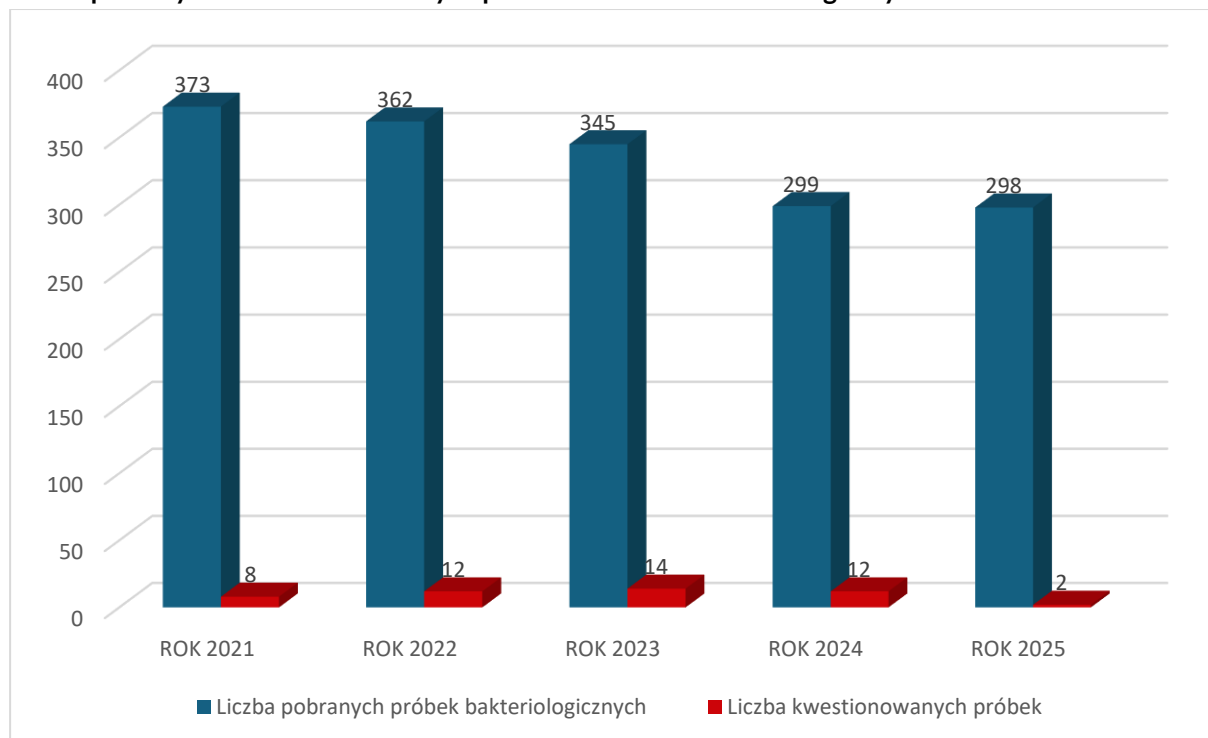
- **4 próbki wody /~1,3 %/ pod względem fizykochemicznym i organoleptycznym** (przekroczenia dotyczyły parametrów: żelaza, zapachu, mętności) - wyniki próbek kontrolnych nie potwierdziły przekroczeń pod względem fizykochemicznym i organoleptycznym.

Liczba pobranych i zakwestionowanych próbek w zakresie fizykochemicznym i organoleptycznym w latach 2021-2025



- **2 próbki wody /~0,7%/ pod względem bakteriologicznym** (przekroczenia dotyczyły parametrów: bakterie grupy coli) – wyniki próbek kontrolnych wody pobranych po korekcie dawki dezynfektanta nie wykazały przekroczeń bakteriologicznych.

Liczba pobranych i zakwestionowanych próbek w zakresie bakteriologicznym w latach 2021-2025



Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu na podstawie uzyskanych sprawozdań z własnych badań jakości wody wykonanych na skutek wniesionych interwencji, w oparciu o § 21 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi **stwierdził warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi** w dzielnicy Środula (ulice: Ujejskiego 1-19, Ujejskiego 2-12, Wita Stwosza 10-24, Witkiewicza 10-20, Witkiewicza 22-26), z uwagi na przekroczenie wartości parametrycznej dla parametrów: zapach, mętność, bakterie grupy coli, przy jednoczesnym wykluczeniu obecności w badanej próbce parametrów *Escherichia coli* i *Enterokoki*. W pobranych próbkach odnotowano wartości dla parametrów: zapach 4 TON, mętność 1,3 NTU, bakterie grupy coli 5 jtk/100 ml.

Z informacji uzyskanych od Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągowego S.A. z siedzibą w Katowicach wynikało, iż przyczyną niezgodności jakości wody z obowiązującym normatywem prawnym była zmiana źródła i kierunku zasilania wody dostarczanej mieszkańcom, w związku z trwającymi pracami remontowymi prowadzonymi przy ul. Andersa w Sosnowcu.

PPIS w Sosnowcu w związku ze stwierdzonymi przekroczeniami wydał decyzję z natychmiastowym rygorem wykonania oraz komunikat o warunkowej przydatności wody do spożycia wraz z zaleceniami ograniczającymi ryzyko dla zdrowia mieszkańców (zalecano gotować wodę przez minimum 2 minuty).

Ponadto rozszerzono obszar badań i ponownie pobrano próbki wody, które nie wykazały przekroczeń. Wydano kolejny komunikat o przydatności wody do spożycia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu w 2025 roku wydał **325** informacji o jakości wody do spożycia przez ludzi, które zostały przekazane do Urzędu Miasta w Sosnowcu.

Po podsumowaniu wszystkich sprawozdań z badań wykonanych w 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu wydał okresową ocenę o przydatności wody do spożycia na terenie miasta Sosnowca na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu wydał również na wniosek strony 9 decyzji zezwalających na zastosowanie materiałów mających kontakt z wodą lub zastosowanie preparatu do uzdatniania wody.

OCENA JAKOŚCI WODY CIEPŁEJ W KIERUNKU BAKTERII

LEGIONELLA SP

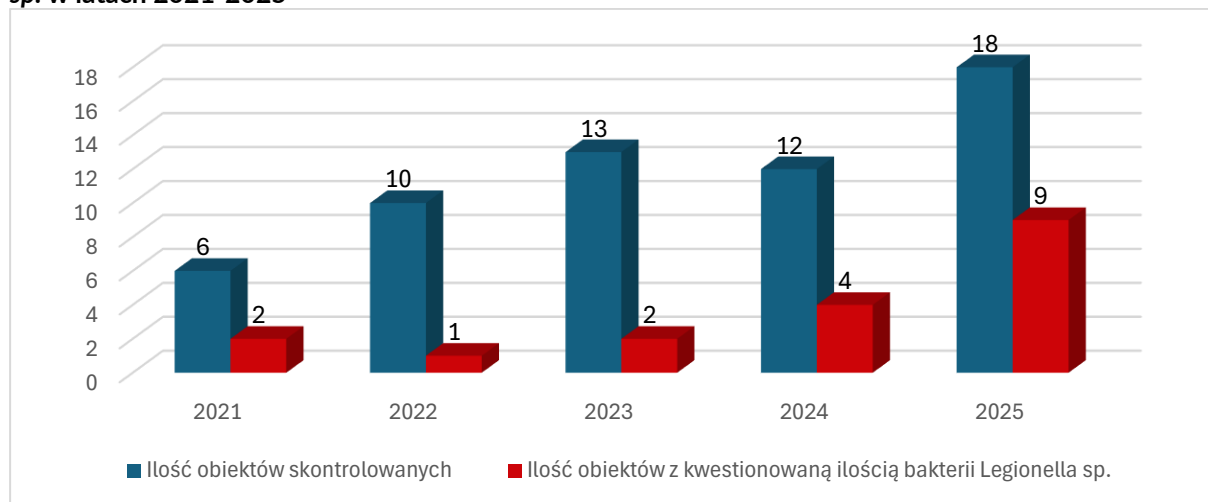
W trosce o zdrowie mieszkańców miasta Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu prowadzi nadzór nad obecnością bakterii *Legionella sp.* w instalacji wody ciepłej w obiektach zamieszkania zbiorowego oraz w podmiotach leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych w rodzaju opieki stacjonarnej i całodobowej.

W roku 2025 wykonano badania wody ciepłej łącznie w **18** obiektach, tj. w 6 szpitalach, 2 domach opieki społecznej świadczących całodobową opiekę, 2 schroniskach/noclegowniach dla bezdomnych, 2 obiektach będących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, 4 obiektach świadczących usługi hotelarskie, 1 areszcie oraz w 1 hospicjum.

Pobrano łącznie **95 próbek wody ciepłej** do badań laboratoryjnych /liczba przebadanych próbek wody wzrosła o około 10 % w stosunku do roku poprzedniego/.

W 9 obiektach stwierdzono ponadnormatywną zawartość pałeczek *Legionella sp.*, w związku z czym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu wydał **9** decyzji administracyjnych nakazujących doprowadzenie jakości wody ciepłej do odpowiednich wymagań. Decyzje dotyczyły Ośrodka Opiekuńczego Dla Bezdomnych w Sosnowcu, Szpitala "Centrum", Hotelu Okrągłak, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 5 im. Św. Barbary, Sosnowieckiego Centrum Kardiologii, Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Domu Pomocy Społecznej Nr 2, Schroniska dla Bezdomnych oraz Domu Sportowca w Sosnowcu. Zarządzenia 8 decyzji zostały wykonane, a nadzór nad wykonaniem 1 decyzji będzie kontynuowany w 2026r. W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu wydał **95** informacji o jakości wody ciepłej.

Zestawienie skontrolowanych i kwestionowanych obiektów w zakresie obecności bakterii *Legionella* sp. w latach 2021-2025



OCENA JAKOŚCI WODY NA PŁYWALNIACH I KĄPIELISKACH

KĄPIELISKO

W sezonie letnim 2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu nadzorował akwen „Stawiki”, pełniący rolę kąpieliska. Stan sanitarny kąpieliska nie budził zastrzeżeń.

Organizatorem kąpieliska był Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sosnowcu, który w porozumieniu z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sosnowcu ustalił harmonogram pobierania próbek wody w sezonie kąpielowym.

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem ludzi zażywających kąpeli PPIS w Sosnowcu w ramach kontroli urzędowej pobrał próbkę wody do badań i dokonał oceny wizualnej wody przed sezonem, natomiast organizator w ramach kontroli wewnętrznej dokonał oceny jakości wody 4 razy w trakcie trwania sezonu.

Na podstawie wyników badań PPIS w Sosnowcu wydał łącznie 5 bieżących informacji o jakości wody, w których stwierdzono, że woda spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli. Woda w zbiorniku w całym sezonie letnim 2025 roku była przydatna do kąpeli.

Dokonano również klasyfikacji czteroletniej dla kąpieliska „Stawiki” – jakość wody oceniono jako dobrą.

PŁYWALNIE

W 2025 roku PPIS w Sosnowcu nadzorował **10 pływalni**:

- **8 pływalni krytych:**
 - 5 szkolnych: SP nr 45 ul. Czeladzka 58, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 ul. Hutnicza 6, Technikum nr 4 Transportowe ul. Kilińskiego 31, Technikum nr 6 Grafiki, Logistyki i Środowiska ul. Legionów 9, ZSO nr 3 ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 114;
 - 3 administrowane przez MOSiR: Centrum Aktywności Rodzinnej „ŻeromPark” ul. Żeromskiego 4D, Klimontowskie Centrum Aktywności Rodzinnej ul. Mjr. H. Hubala - Dobrzańskiego 99A, Kryta Pływalnia ul. Bohaterów Monte Cassino 46A;

- **2 pływalnie odkryte/sezonowe** – administrowane przez MOSiR: Pływalnia Letnia ul. 3 Maja 41; Pływalnia Letnia Sosnowiec ul. Wojska Polskiego 181.

Wszystkie pływalnie zaopatrywane są w wodę z miejskiej sieci wodociągowej /woda uzdatniana jest odpowiednimi preparatami/. PPIS w Sosnowcu prowadził nadzór nad jakością wody na pływalniach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. *w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.*

W ramach urzędowej kontroli do badań laboratoryjnych w 2025 roku **pobrano łącznie 56 próbek wody z 8 pływalni:**

- 50 próbek z pływalni krytych /14 z niecek basenowych, 15 z systemów cyrkulacji, 7 próbek wody doprowadzanej do pływalni, 14 próbek wody ciepłej z natrysków/;
- 6 próbek na pływalniach odkrytych /2 próbki z niecek basenowych, 2 próbki z systemów cyrkulacji, 1 próbka wody wprowadzanej do pływalni, 1 próbkę wody ciepłej z natrysku/.

W ramach prowadzonego nadzoru nad realizacją harmonogramu badań wody przez zarządzających pływalniami w 2025 roku **zarejestrowano łącznie 597 wyników z 9 pływalni:**

- 566 wyniki badań wody pobranej na pływalniach krytych, w tym 377 z niecek basenowych, 166 z systemów cyrkulacji, 23 wyników wody ciepłej z natrysku;
- 31 wyników badań wody z pływalni odkrytych, w tym 20 z niecek basenowych, 9 z systemów cyrkulacji, 2 wyniki wody ciepłej z natrysku.

Liczba wyników próbek wody pobranych na pływalniach w ramach kontroli urzędowej oraz dostarczonych przez zarządzających pływalniami w 2025 roku

Lp.	Nazwa obiektu	Liczba wyników próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej	Liczba wyników próbek wody dostarczonych przez zarządzających pływalniami
1	Pływalnia Letnia przy ulicy Wojska Polskiego	1	15
2	Pływalnia Letnia przy ulicy 3 Maja	5	16
3	Centrum Aktywności Rodzinnej „ŻeromPark” ul. Żeromskiego 4D	20	272
4	Klimontowskie Centrum Aktywności Rodzinnej ul. Mjr. H. Hubala - Dobrzańskiego 99A	5	38
5	Pływalnia Kryta przy ulicy Monte Cassino 46A	10	133
6	Szkoła Podstawowa nr 45, ul. Czeladzka 58	5	50
7	Szkoła Podstawowa nr 3, ul. Hutnicza 6	0	6
8	Technikum nr 4 Transportowe, ul. Kilińskiego 31	5	34
9	Technikum nr 6 Grafiki, Logistyki i Środowiska, ul. Legionów 9	0	0
10	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 3, ul. Piłsudskiego 114	5	33
	Suma zarejestrowanych wyników	56	597

Pobór próbek wody w ramach kontroli urzędowej z 2 pływalni w 2025 roku nie odbył się z uwagi na termomodernizację budynku w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3 ul. Hutnicza 6 i związane z tym wyłączenie pływalni z użytkowania oraz z uwagi na wyłączenie od 01.09.2023 r. do odwołania Pływalni Krytej w Technikum nr 6 Grafiki, Logistyki i Środowiska ul. Legionów 9 z powodów technicznych.

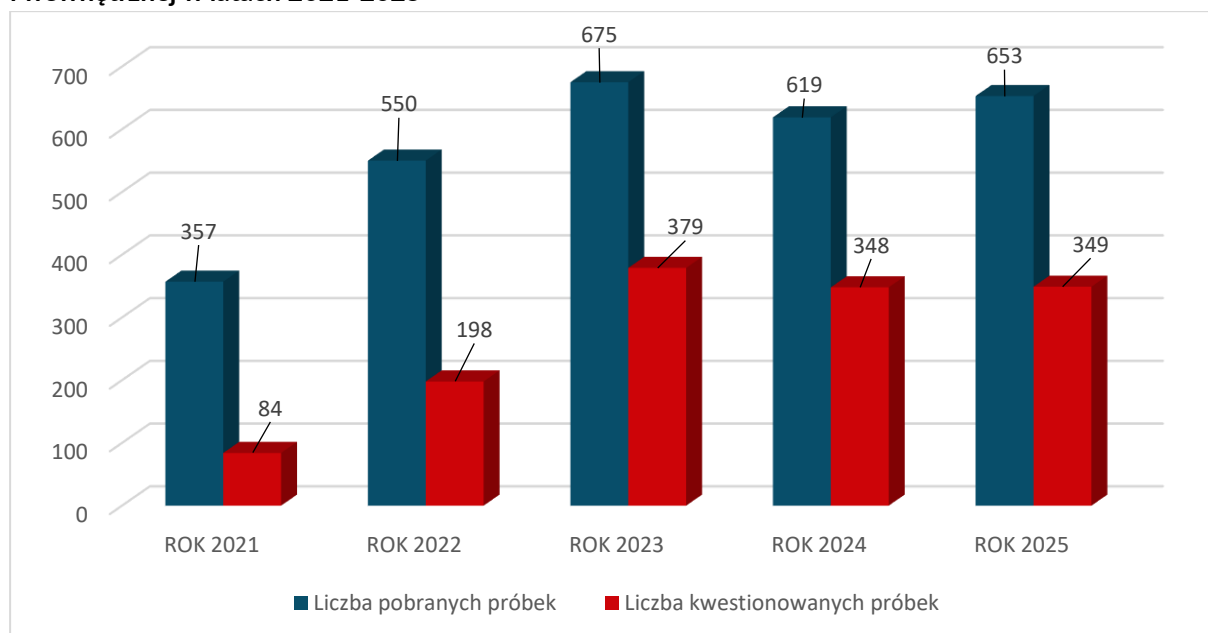
Planowany pobór próbek wody z Pływalni Letniej przy ulicy Wojska Polskiego 181 w ramach kontroli urzędowej w 2025 roku nie odbył się z uwagi na czasowe zamykanie obiektu z powodu złych warunków pogodowych. Dokonano ponadplanowego poboru 1 próbki.

W roku 2025 pobrano łącznie **653** próbki wody na pływalniach (kontrola urzędowa i kontrola wewnętrzna). Wyniki badań parametrów fizykochemicznych i bakteriologicznych wykazały przekroczenia w **9** obiektach. Liczba przekroczonych próbek wyniosła **349** – większość z tych przekroczeń odnotowano w trakcie badań w ramach kontroli wewnętrznej i dotyczyły one krótkotrwałych przekroczeń, niemających wpływu na zdrowie użytkowników. Jednakże podczas eksploatacji pływalni zlokalizowanej w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Technikum nr 4 Transportowe w Sosnowcu przy ul. Kilińskiego 31 odnotowywano przekroczenie parametru chloroformu przez cały okres jej funkcjonowania.

Najczęściej przekroczone były parametry fizykochemiczne: mętność, pH, chlor wolny, chlor związany, potencjał redox oraz chloroform, odnotowano również przekroczenia parametrów bakteriologicznych (ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C /±2°C/ po 48h, liczba bakterii *Pseudomonas aeruginosa*, gronkowce koagulazo – dodatnie, liczba pałeczek *Legionella sp.*).

W przypadku stwierdzanych przekroczeń podejmowano działania naprawcze w celu doprowadzenia jakości wody do odpowiednich wymagań. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu wydał również **2** decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości w zakresie obecności pałeczek *Legionella sp.* poprzez zapewnienie właściwej jakości wody na pływalni.

Liczba pobranych i kwestionowanych próbek wody na pływalniach w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej w latach 2021-2025



W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu wydał **9 decyzji - zbiorczych rocznych ocen jakości wody na pływalniach**, w których stwierdzono, że eksploatacja pływalni była prowadzona przez zarządzających w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne osób korzystających z pływalni.

Jednakże podczas eksploatacji pływalni zlokalizowanej w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Technikum nr 4 Transportowe w Sosnowcu przy ul. Kilińskiego 31 odnotowywano utrzymujące się przekroczenia parametru chloroformu. Zarządzający podejmował działania naprawcze zmierzające do obniżenia tego parametru do bezpiecznego poziomu 0,03 mg/l, jednakże nie udało się utrzymać chloroformu na bezpiecznym poziomie przez cały okres poddawany ocenie. W związku z powyższym wskazano rozważenie częstszego monitorowania przedmiotowego parametru, a w szczególności niezwłoczną kontrolę podejmowanych działań naprawczych umożliwiającą ocenę ich skuteczności.

Kontrole sanitarne przeprowadzono w **8 obiektach**, łącznie przeprowadzono **17 kontroli**. Stan sanitarny obiektów w większości oceniono jako dobry. Kontrole w/w obiektów obejmują warunki higieniczno-sanitarne i stan techniczny hali basenowej, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz zaplecza technicznego. Przeprowadzone kontrole potwierdziły bieżącą czystość i porządek obiektów, zapewnienie środków czystości i higieny oraz środków dezynfekcyjnych, właściwą gospodarkę odpadami komunalnymi oraz przestrzeganie zakazu palenia tytoniu.

Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości dotyczyły:

- Pływalni Letniej przy ulicy 3 Maja – wydano 1 decyzję nakazującą poprawę stanu technicznego powierzchni drzwi i futryn drzwiowych w kabinach ustępowych;
- Centrum Aktywności Rodzinnej „ŻeromPark”, ul. Żeromskiego 4D - wydano zalecenia doraźne dotyczące poprawy stanu sanitarnego toalet oraz dotyczące przestrzegania terminowości przekazywania sprawozdań z badań, umieszczania komunikatu w obiekcie na tablicy informacyjnej, na stronie internetowej obiektu informującego o aktualnych przekroczeniach, podjętych działaniach naprawczych i o planowanym terminie doprowadzenia jakości wody na pływalni do odpowiednich wymagań, w przypadku niespełnienia wymagań jakościowych, jakim powinna odpowiadać woda na pływalni;
- Pływalni Letniej przy ulicy Wojska Polskiego 181 – wydano zalecenia doraźne dotyczące nadzoru pracy urządzeń pomiarowych oraz rejestrowania wyników pomiaru jakości wody na pływalni.

Decyzja oraz zalecenia zostały wykonane w terminie, co potwierdziły kontrole sprawdzające.

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I USŁUGOWYCH

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I USŁUGOWYCH

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu nadzorował **693 obiekty** użyteczności publicznej i obiekty usługowe /liczba obiektów nadzorowanych w stosunku do roku poprzedniego utrzymuje się na podobnym poziomie/:

- 426 zakładów/salonów świadczących usługi w branży beauty w tym: zakłady/salony fryzjerskie oraz fryzjersko-barberskie, zakłady/salony kosmetyczne wykonujące usługi bez przerywania ciągłości tkanek, zakłady/salony wykonujące zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek (m.in. tj.: kosmetyczne, tatuażu, piercingu), solaria, zakłady/salony odnowy biologicznej (wzrost o 37)
- 4 hotele skategoryzowane (bez zmian)
- 11 obiektów świadczących usługi hotelarskie bez kategoryzacji (spadek o 3)
- 16 domów pomocy społecznej i innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej np. ośrodków interwencyjnych dla matek z dziećmi, schronisk dla bezdomnych, noclegowni (spadek o 1)
- 10 ustępów publicznych / ogólnodostępnych (bez zmian)
- 1 dworzec kolejowy (bez zmian)
- 1 dworzec autobusowy (bez zmian)
- 35 terenów rekreacyjnych, obiektów sportowych, plaż przy kąpieliskach (bez zmian)
- 18 cmentarzy (bez zmian)
- 12 domów przedpogrzebowych (bez zmian)
- 2 prosektoria (bez zmian)
- 1 izba wytrzeźwień (bez zmian)
- 2 pralnie (bez zmian)
- 1 areszt śledczy (bez zmian)
- 10 pływalni krytych i odkrytych (bez zmian)
- 143 inne obiekty: stacje paliw /26/, apteki /61/, sklepy zielarskie /19/, obiekty kulturalno-widowiskowe /19/, wysypisko /1/, magloprasownia /1/, targowisko /1/, przedsiębiorstwa wodociągowe /3/, kąpielisko /1/, laboratorium badania wody i próbek środowiskowych /1/, szkoły tańca /4/, zajezdnia autobusowa /1/, przystanki kolejowe /5/.

Spośród ww. obiektów **kontroli poddano 440 zakłady** /skontrolowano około 60% nadzorowanych obiektów/ realizując zadania statutowe mające na celu dokonywanie okresowych ocen stanu sanitarnego umożliwiających monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej oraz podejmowanie niezbędnych działań interwencyjnych.

PPIS w Sosnowcu wydał **18 decyzji administracyjnych** zarządzających przywrócenie właściwego stanu sanitarno-higienicznego oraz nałożył **2 mandaty karne** na łączną kwotę 300 zł.

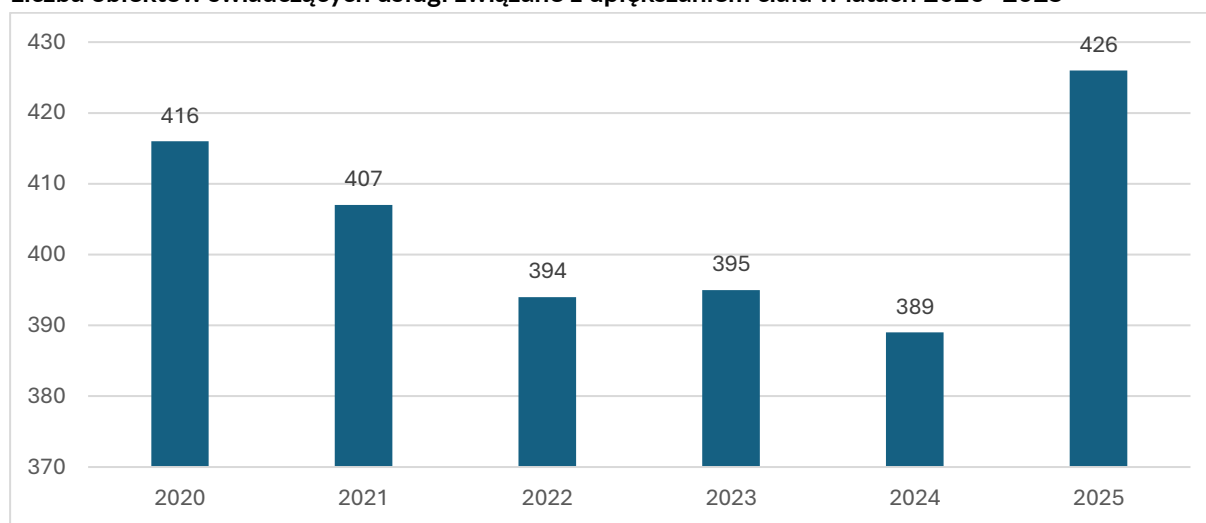
Sektor „beauty”

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu sprawował nadzór nad 426 obiektami świadczącymi usługi związane z upiększaniem ciała. W zakresie tej grupy można wyodrębnić następujące kategorie obiektów:

- 161 obiektów fryzjersko-barberskich (skontrolowano 118);

- 138 zakładów kosmetycznych świadczących usługi bez przerywania ciągłości tkanek (skontrolowano 104);
- 79 zakładów kosmetycznych świadczących usługi naruszających ciągłość tkanek (skontrolowano 41);
- 6 solariów (skontrolowano wszystkie);
- 27 zakładów odnowy biologicznej (skontrolowano 24);
- 15 zakładów wykonujących tatuaże i piercing (skontrolowano 8).

Liczba obiektów świadczących usługi związane z upiększaniem ciała w latach 2020 -2025



Ogółem w 2025 roku w tej grupie obiektów przeprowadzono 338 kontroli.

Nieprawidłowości stwierdzono w 12 obiektach – dotyczyły one braku utrzymania bieżącej czystości, niewłaściwego stanu technicznego, braku instalacji ciepłej wody w punkcie higieny rąk, nieprzestrzegania procedur związanych z oznakowaniem pakietów sterylnych oraz prowadzeniem wewnętrznej kontroli skuteczności sterylizacji, nieprzestrzeganiem procedur w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi. Nałożono 2 mandaty karne o łącznej wysokości 300 zł oraz wydano 9 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie nieprawidłowości. Przeprowadzone kontrole sprawdzające potwierdziły wykonanie obowiązków nałożonych decyzjami administracyjnymi.

Hotele i obiekty hotelarskie

Pod nadzorem PPIS w Sosnowcu znajdują się 4 hotele posiadające kategoryzację oraz 11 obiektów nieskategoryzowanych /obiektów świadczących usługi hotelarskie oraz pokoje gościnnych/. W 2025 roku skontrolowano wszystkie obiekty przeprowadzając łącznie 20 kontroli, w tym 4 kontrole sprawdzające. W przypadku 2 obiektów stwierdzono nieprawidłowości dotyczące przekroczeń bakterii *Legionella sp.*, w wyniku czego wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości tj. podjęcie skutecznych działań zmierzających do redukcji liczby bakterii *Legionella sp.* do wartości określonej w przepisach prawa. Kontrole sprawdzające potwierdziły wykonanie obowiązków, a pobrane próbki kontrolne nie wykazały przekroczeń.

Domy Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej w tym schroniska dla bezdomnych i noclegownie

Pod nadzorem PPIS w Sosnowcu w 2025 roku znajdowało się 16 placówek pomocy społecznej zapewniających całodobową oraz dzienną opiekę, przeprowadzono w nich łącznie 21 kontroli. Skontrolowano 11 domów pomocy społecznej, 2 schroniska dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi, 1 noclegownię, 2 placówki zapewniające całodobową opiekę.

W przypadku 4 obiektów stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przekroczenia bakterii *Legionella sp.* W związku z przekroczeniami zostały wydane 4 decyzje administracyjne dotyczące usunięcia nieprawidłowości. Kontrole sprawdzające potwierdziły wykonanie obowiązków nałożonych decyzjami, a pobrane próbki kontrolne nie wykazały przekroczeń.

Stan sanitarno – higieniczny pozostałych obiektów oceniono jako dobry, w związku z czym nie wydawano żadnych decyzji administracyjnych i nie nakładano mandatów.

W 2025 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu wpłynęła 1 interwencja, dotycząca obecności insektów w Schronisku dla osób bezdomnych przy ul. Piotrkowskiej 19 w Sosnowcu. Kontrola nie potwierdziła słuszności stawianych zarzutów. W 2025 r. nie nakładano mandatów w powyższej grupie obiektów.

Ustępy publiczne i ogólnodostępne

W 2025 roku w ewidencji znajdowały się 2 ustępy publiczne oraz 8 ustępów ogólnodostępnych, które zlokalizowane są w centrach handlowych.

W 2025 r. skontrolowano 1 ustęp publiczny, w którym przeprowadzono 2 kontrole – 1 planowaną oraz 1 interwencyjną. Stan sanitarno – higieniczny skontrolowanego ustępu oceniono jako dobry, kontrola przeprowadzona w związku z wniesioną interwencją w zakresie nieprawidłowości sanitarnych w obiekcie nie potwierdziła słuszności stawianych zarzutów.

W 2025 roku skontrolowano wszystkie ustępy ogólnodostępne przeprowadzając łącznie 12 kontroli (w tym 1 kontrolę interwencyjną oraz 3 kontrole sprawdzające). Stan sanitarno – higieniczny 5 ustępów oceniono jako dobry. W przypadku 3 ustępów stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarnego (brak ciepłej wody) oraz stanu technicznego (uszkodzone powłoki mat przewijaków dla niemowląt). W związku z powyższym wydano zalecenia doraźne, których wykonanie potwierdziły kontrole sprawdzające.

Dworce kolejowe

Na nadzorowanym terenie znajduje się 1 dworzec kolejowy: Dworzec Główny PKP w Sosnowcu ul. 3 Maja 16. W 2025 roku przeprowadzano 1 kontrolę sanitarną, podczas której potwierdzono, że dworzec jest w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

Dworce autobusowe

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu znajduje się 1 dworzec autobusowy przy ul. Ignacego Mościckiego. W 2025 roku przeprowadzono 1 kontrolę. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, obiekt w dobrym stanie sanitarno – porządkowym.

Tereny rekreacyjne (tereny zieleni, obiekty sportowe, plaże przy kąpieliskach, plaże bez kąpieliska)

Na terenie nadzorowanym przez PPIS w Sosnowcu w ewidencji znajduje się 35 obiektów tej grupy. W 2025 r. skontrolowano 8 obiektów przeprowadzając łącznie 9 kontroli (kąpielisko „Stawiki” skontrolowane było dwukrotnie, przed i w trakcie trwania sezonu kąpielowego). Stan sanitarno - porządkowy skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Cmentarze

Na nadzorowanym terenie znajdują się w ewidencji 18 obiektów tej grupy (1 cmentarz komunalny i 17 wyznaniowych). W 2025 r. skontrolowano 6 cmentarzy. Kontrolowane cmentarze utrzymane były w dobrym stanie sanitarnym i porządkowym.

Zakłady pogrzebowe i prosektoria

Na terenie nadzorowanym przez PPIS w Sosnowcu znajduje się 14 domów przedpogrzebowych, w tym 2 obiekty świadczące usługi inwazyjne (prosektoria). W 2025 roku przeprowadzono kontrolę w 6 obiektach, 2 kontrole dotyczyły obiektów, w których świadczone są usługi inwazyjne związane z przygotowaniem zwłok do pochówku (usuwanie rozruszników), a także usługi przechowywania zwłok, 4 kontrole dotyczyły obiektów świadczących usługi nieinwazyjne w zakresie przenoszenia / przewozu / ekshumacji zwłok. Skontrolowano stan sanitarno-porządkowy, zaopatrzenie w środki czystości i higieny oraz środki dezynfekcyjne, zasady wstępnego magazynowania odpadów niebezpiecznych oraz realizację umów na odbiór i przekazywanie do utylizacji odpadów niebezpiecznych zawartych ze specjalistycznymi firmami. Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

Izba wytrzeźwień

Na nadzorowanym terenie w ewidencji znajduje się 1 izba wytrzeźwień. W 2025 r. przeprowadzono w niej 1 kontrolę, która potwierdziła bieżącą czystość obiektu oraz wdrożenie procedur zapobiegających przenoszeniu chorób zakaźnych.

Pralnie

Na terenie nadzorowanym przez PPIS w Sosnowcu znajdują się 2 pralnie świadczące usługi dla podmiotów wykonujących działalność leczniczą - 1 z ww. pralni wykonuje usługi prania odzieży ochronnej pracowników POZ-ów, 1 obiekt pierze bieliznę pościelową pacjentów dla hospicjum zlokalizowanego w Sosnowcu oraz bieliznę dla podmiotów niemedycznych.

W 2025 r. skontrolowano ww. obiekty, które utrzymane były w należyтым stanie sanitarno-higienicznym, potwierdzono wdrożenie procedur zapewniających zachowanie ochrony przed zachorowaniami i przenoszeniem chorób zakaźnych.

Areszt śledczy

Na nadzorowanym terenie znajduje się 1 areszt śledczy, w którym w 2025 roku przeprowadzono 1 kontrolę. Kontrola potwierdziła bieżącą czystość obiektu oraz wdrożenie procedur zapobiegających przenoszeniu chorób zakaźnych.

Inne obiekty

Do grupy tej zakwalifikowano m.in: obiekty kulturalno-widowiskowe, targowiska, stacje paliw, apteki, sklepy zaopatrzenia medycznego, sklepy zielarskie, wysypisko odpadów, magloprasownie, przedsiębiorstwa wodociągowe, zajezdnię autobusową, szkoły tańca.

Na nadzorowanym terenie znajdują się w ewidencji 143 obiekty tej grupy. Przeprowadzono 65 kontroli (w tym 1 interwencyjną) w 64 obiektach. Stan sanitarno-porządkowy skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń, obiekty wyposażone w środki czystości i higieny oraz środki dezynfekcyjne, dobrane odpowiednio w zależności od świadczonych usług. Potwierdzono właściwą gospodarkę odpadami komunalnymi oraz przestrzeganie zakazu palenia tytoniu. Potwierdzono właściwe postępowanie z bielizną brudną oraz czystą w obiektach, w których jest stosowana.

W tej grupie obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości higieniczno-sanitarnych.

Kontrole środków transportu nie będących w ewidencji

Środki transportu publicznego

W 2025 roku w ramach bieżącego nadzoru skontrolowano 4 środki transportu publicznego – autobusy komunikacji miejskiej – znajdujące się na wyposażeniu Przedsiębiorstwa Komunikacji Miejskiej Sp. z o. o. Stan sanitarny pojazdów nie budził zastrzeżeń. Potwierdzono opracowanie oraz wdrożenie instrukcji dotyczących mycia i dezynfekcji pojazdów.

Środki do przewozu chorych

W 2025 r. w ramach bieżącego nadzoru skontrolowano 2 środki transportu do przewozu chorych (karetki pogotowia), znajdujące się na wyposażeniu Samodzielnego Publicznego ZOZ Rejonowego Pogotowia Ratunkowego mieszczącego się przy ul. Kombajnistów w Sosnowcu. Stan sanitarny oraz techniczny karetek nie budził zastrzeżeń. Potwierdzono opracowanie oraz wdrożenie instrukcji dotyczących mycia i dezynfekcji pojazdów oraz procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi.

Środki transportu do przewozu zwłok i szczątków

W 2025 r. przeprowadzono 1 kontrolę pojazdu specjalistycznego typu karawan. Kontrola potwierdziła właściwy stan sanitarno-higieniczny pojazdu. W 2025 roku nie opiniowano żadnych nowych pojazdów specjalistycznych do przewozu zwłok i szczątków.

NADZÓR NAD POSTĘPOWANIEM ZE ZWŁOKAMI I SZCZĄTKAMI LUDZKIMI

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu w 2025 roku prowadząc nadzór nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi wydał:

- 75 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji,
- 2 decyzje zezwalające na wywóz zwłok/prochów poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 24 postanowienia dotyczące sprowadzenia zwłok/prochów z zagranicy.

Ponadto przeprowadzono 71 kontroli sanitarnych w zakresie nadzoru nad ekshumacjami, podczas których dokonywano sprawdzenia warunków prowadzonych czynności w zakresie zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym.

STAN SANITARNY ŚRODOWISKA PRACY

Nadzór sanitarny w zakładach pracy prowadzony jest w celu poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy.

W 2025 roku **w ramach przeprowadzanych kontroli w zakładach pracy** Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu sprawował nadzór nad:

- bezpieczeństwem i higieną pracy,
- wykonywaniem przez przedsiębiorców badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia,
- przeprowadzaniem profilaktycznych badań lekarskich pracowników,
- substancjami chemicznymi i ich mieszaninami,
- występowaniem w środowisku pracy: substancji chemicznych i ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym,
- występowaniem czynników fizycznych oraz biologicznych w środowisku pracy;
- obrotem substancjami chemicznymi i ich mieszaninami w tym detergentami;
- produktami biobójczymi (wprowadzaniem do obrotu i udostępnianiem na rynku produktów biobójczych oraz stosowaniem ich w działalności),
- przestrzeganiem przez pracodawców przepisów i zasad bhp podczas usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest /w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”/,
- realizacją ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- produktami kosmetycznymi (warunkami wytwarzania, wprowadzaniem i udostępnianiem na rynku oraz oznakowaniem).

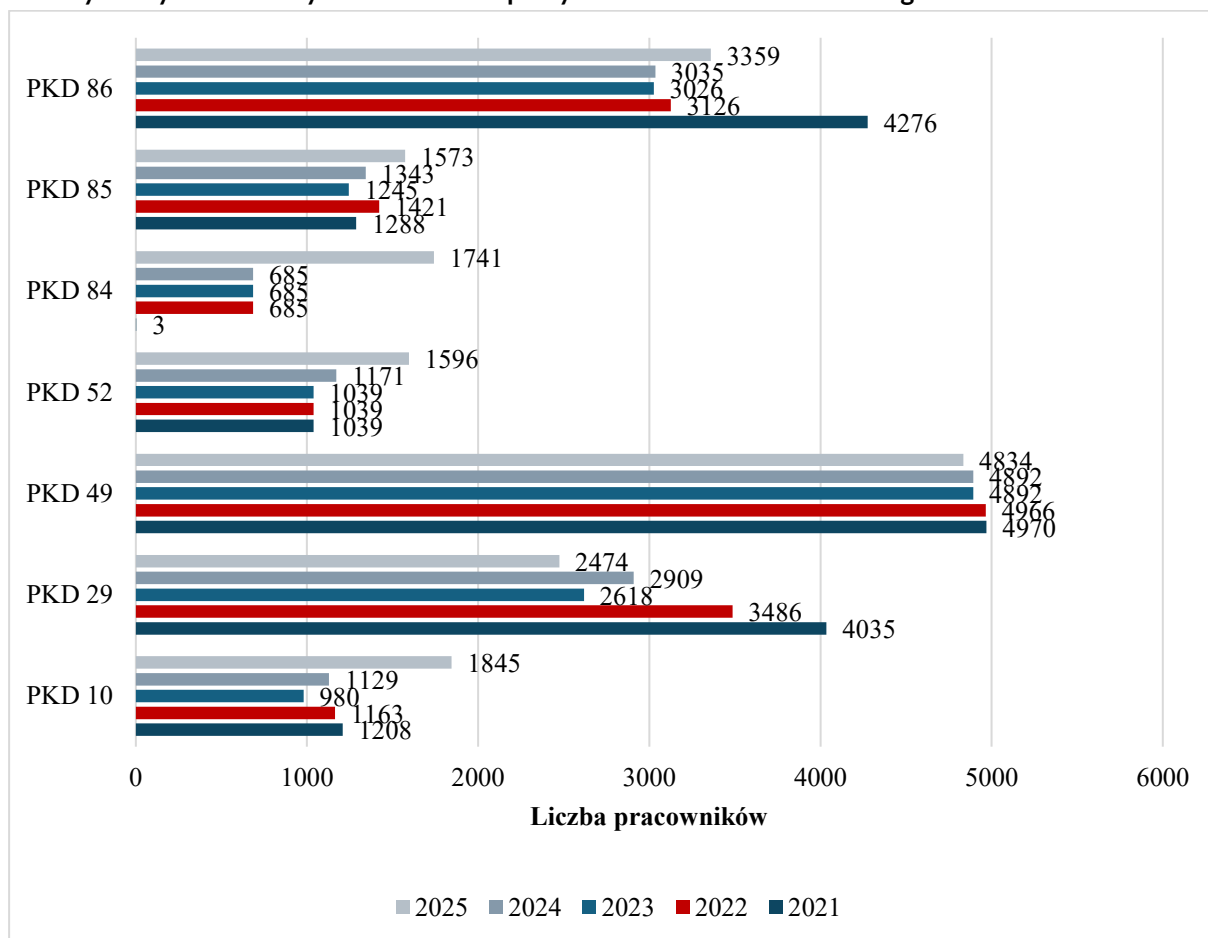
OCENA ZAKŁADÓW PRACY

W 2025 roku PPIS w Sosnowcu nadzorował **476 zakładów pracy**, zatrudniające **32 104 pracowników** /liczba nadzorowanych zakładów w stosunku do 2024 roku spadła o 7, liczba pracowników wzrosła o 1649 osób/.

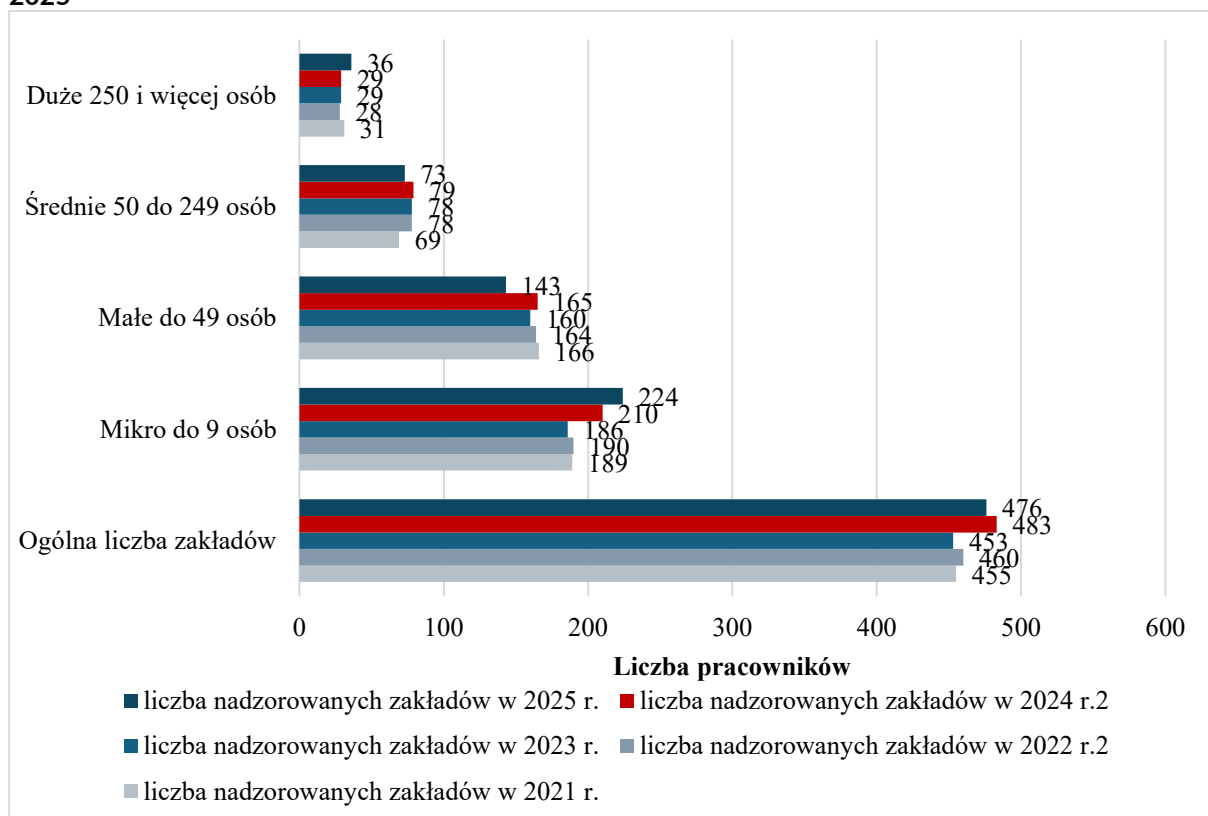
Zgodnie z wykazem Polskiej Klasyfikacji Działalności /PKD/ największą liczbę zatrudnionych pracowników zarejestrowano w działach:

- 49 – Transport lądowy oraz transport rurociągowy /4834 zatrudnionych/,
- 86 – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna /3359 zatrudnionych/,
- 29 – Przetwórstwo przemysłowe - Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep z wyłączeniem motocykli /2474 zatrudnionych/,
- 10 – Produkcja artykułów spożywczych /1845 zatrudnionych/,
- 84 - Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna /1741 zatrudnionych/,
- 52 - Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport /1596 zatrudnionych/,
- 85 – Działalność edukacyjna /1573 zatrudnionych/

Zmiany liczby zatrudnionych w zakładach pracy w latach 2021-2025 według PKD 2007



Podział zakładów pracy w zależności od liczby zatrudnionych pracowników na przestrzeni lat 2021-2025

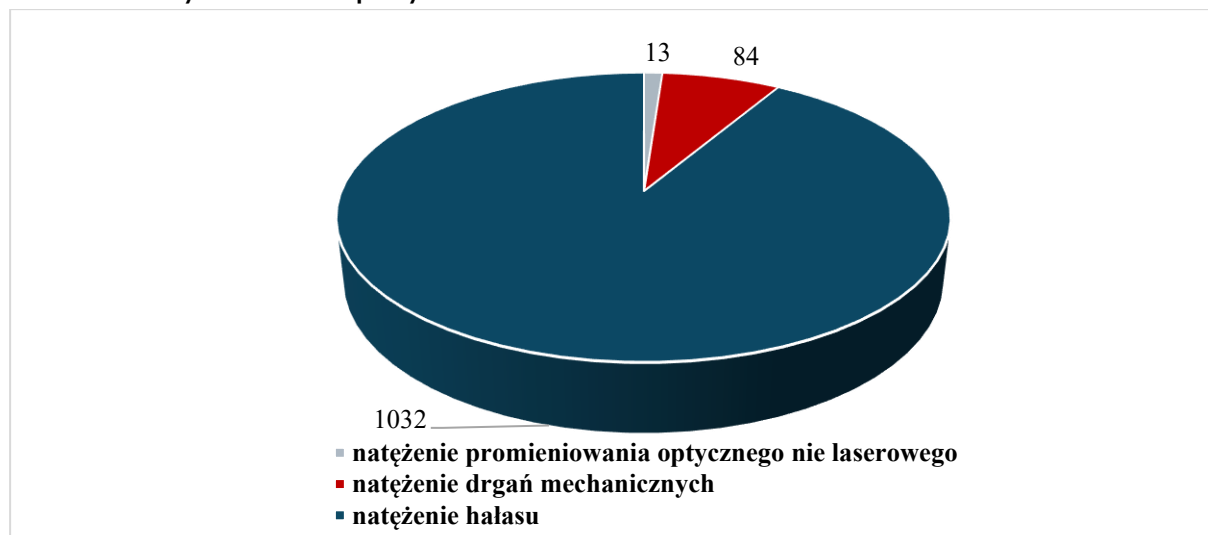


Z przedstawionych zestawień wynika, że najwięcej jest zakładów mikro – do 9 pracowników /47%/ i małych – 10 do 49 pracowników /30%/, a najmniej dużych od 250 pracowników /7%/.

W warunkach przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia w 2025 roku zatrudnionych było 1071 pracowników. Przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia stwierdzono w 23 zakładach pracy o następujących profilach produkcji według PKD:

- 22 Przetwórstwo przemysłowe – Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych /2 zakłady – 6 pracowników/;
- 24 Przetwórstwo przemysłowe – Produkcja metali /2 zakłady – 144 pracowników/;
- 25 Przetwórstwo przemysłowe – Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń /4 zakłady – 444 pracowników/;
- 26 Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych /1 zakład – 20 pracowników/;
- 28 Przetwórstwo przemysłowe – Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana /1 zakład – 242 pracowników/;
- 29 Przetwórstwo przemysłowe – Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep z wyłączeniem motocykli /4 zakłady – 50 pracowników/;
- 32 Pozostała produkcja wyrobów /1 zakład – 36 pracowników/;
- 38 Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców /1 zakład – 6 pracowników/;
- 41 Budownictwo – Roboty budowlane związane z wznoszeniem budynków /2 zakłady – 21 pracowników/;
- 42 Budownictwo – Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej /1 zakład – 20 pracowników/;
- 49 Transport lądowy oraz transport rurociągowy / 1 zakład – 30 pracowników/;
- 52 Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport /1596 zatrudnionych/ 1 zakład -11 pracowników/;
- 81 Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni /1 zakład, 2 obiekty – 41 pracowników/.

Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach NDN i NDS czynników szkodliwych w nadzorowanych zakładach pracy w roku 2025



Głównym czynnikiem szkodliwym występującym w zakładach pracy jest ponadnormatywny hałas – przekroczenie NDN hałasu stwierdzono w 21 zakładach pracy dla 1032 pracowników. Przekroczenia normatywów higienicznych stwierdzono również dla natężenia drgań mechanicznych /6 zakładów, 84 pracowników/ oraz dla natężenia promieniowania optycznego nie laserowego /2 zakłady, 13 pracowników/;

Poprawę warunków pracy w związku z likwidacją przekroczeń normatywów higienicznych uzyskano dla 129 pracowników, w tym:

- dla 21 osób w 1 zakładzie o PKD 22 (liczba osób pracujących w przekroczeniach czynników szkodliwych spadła z 24 do 3);
- dla 47 osób w 1 zakładzie o PKD 28 (liczba osób pracujących w przekroczeniach czynników szkodliwych spadła ze 289 do 242 osób);
- dla 2 osób w 1 zakładzie o PKD 29 (całkowita likwidacja przekroczenia stężenia czynnika chemicznego);
- dla 33 osób w 1 zakładzie o PKD 32 (liczba osób pracujących w przekroczeniach natężenia hałasu spadła ze 69 do 36 osób);
- dla 26 osób w 2 zakładach o PKD 81 (liczba osób pracujących w przekroczeniach czynników szkodliwych spadła ze 67 do 41 osób);

W 2025 roku PPIS w Sosnowcu przeprowadził **356 kontroli w 281 zakładach pracy** /59% nadzorowanych/.

W **78 zakładach** stwierdzono nieprawidłowości. Wydano **65 decyzji administracyjnych**, zobowiązujących zakłady do usunięcia uchybień. Łącznie wydane decyzje zawierały **432 nakazy**. Opis nakazów przedstawiono w tabeli poniżej.

Nakazy wydane w związku z nałożeniem decyzji administracyjnych w roku 2025

Lp.	Nakazy dot.	Liczba nakazów
1	Doprowadzenia do odpowiedniego stanu sanitarnohigienicznego pomieszczeń higienicznosanitarnych (razem z wentylacją)	77
2	Doprowadzenia do odpowiedniego stanu pomieszczeń pracy (razem z wentylacją)	41
3	Substancji i mieszanin niebezpiecznych	24
4	Przeprowadzenia badań i pomiarów środowiska pracy (czynniki szkodliwe)	121
5	Substancji chemicznych i ich mieszanin lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy	44
6	Prowadzenia na bieżąco rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz kart badań i pomiarów czynników szkodliwych	17
7	Produktów biobójczych	1
8	Czynników biologicznych	27

9	Oceny ryzyka zawodowego	66
10	Przedłożenia zaświadczenia o przeszkoleniu pracowników z zakresu przepisów bhp	3
11	Zapewnienia pracownikom prania, konserwację oraz naprawę odzieży i obuwia roboczego, ekwiwalentu pieniężnego za koszty prania odzieży	2
12	Przeprowadzanie badań lekarskich pracowników	2
13	Oznaczenia miejsc informujących o zakazie palenia wyrobów tytoniowych	2
14	Zapewnienia instrukcji stanowiskowych BHP urządzeń i maszyn	1
15	Zapewnienia przy apteczce instrukcji udzielania I pomocy przedmedycznej	1
16	Zaprowadzenia rejestru obejmującego przypadki stwierdzonych chorób zawodowych i podejrzeń	1
17	Wprowadzenia i uwzględnienia w programie działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas i drgania mechanicznych lub zaktualizowania	1
18	Inne	1
Razem		432

OCENA WARUNKÓW PRACY PODCZAS ZABEZPIECZANIA /USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

W 2025 roku do PPIS w Sosnowcu zgłoszono 16 przypadków prowadzenia prac związanych z demontażem pokryć dachowych i ociepleń budynków wykonanych z płyt azbestowo-cementowych. Prace prowadziły 3 firmy posiadające wymagane zezwolenia. Zgodnie z realizowanym rządowym „Programem oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032” przeprowadzono 3 kontrole u przedsiębiorców w zakresie przestrzegania przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania prac.

W ramach kontroli oceniano usuwanie, składowanie i zabezpieczenie wyrobów zawierających azbest, oznakowanie terenu prac oraz odzież, obuwie robocze i środki ochrony indywidualnej, w które wyposażeni są pracownicy dokonujący bezpośrednich prac przy demontażu wyrobów zawierających azbest.

W wyniku przeprowadzenia ww. kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA WARUNKÓW PRACY I OCENA NARAŻENIA ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW NARAŻONYCH NA PROCESY TECHNOLOGICZNE O DZIAŁANIU RAKOTWÓRCZYM LUB MUTAGENNYM

W roku 2025 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu przeprowadził kontrole warunków pracy i ocenił narażenie zawodowe pracowników narażonych na substancje reprotoksyczne. Ogółem przeprowadzono 28 kontroli oraz 16 rekontroli.

W ramach kontroli oceniano m.in. terminowość wykonywania pomiarów środowiskowych, dokumentację oraz odzież, obuwie robocze i środki ochrony indywidualnej, w które wyposażeni są pracownicy. W 15 zakładach stwierdzono nieprawidłowości. Stwierdzono nieprawidłowości dotyczyły: braku rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym; braku rejestru pracowników zatrudnionych przy tych pracach; nieprzekazania informacji o czynnikach rakotwórczych i mutagennych do ŚPWIS i PIP, a także niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego. Wydano 15 decyzji administracyjnych zarządzających usunięcie uchybień. W roku 2025 r. wykonanych zostało 12 decyzji (3 decyzje są do realizacji na rok 2026).

NADZÓR NAD CHEMIKALIAMI

W zakresie **produktów biobójczych** przeprowadzono 81 kontroli, 4 kontrole u wprowadzających do obrotu – wydano 1 decyzję nakazującą wycofanie produktu biobójczego z uwagi na brak pozwolenia na obrót i ukarano podmiot mandatem w wysokości 300zł; 32 kontrole u udostępniających oraz 45 kontroli u stosujących produkty biobójcze w działalności zawodowej – wydano zalecenie doraźne z krótkim terminem realizacji z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości w postaci stosowania produktów biobójczych po ich dacie ważności.

Ponadto w roku 2025 dodatkowo skupiono się na realizacji warunków pozwolenia przez udostępniających na rynku produkty biobójcze przeznaczone wyłącznie dla użytkowników profesjonalnych, z uwzględnieniem podmiotów prowadzących sprzedaż stacjonarną i internetową. Kontrolą objęto produkty biobójcze przeznaczone do konserwacji drewna oraz materiałów budowlanych (grupy produktowe PT 8 i PT 10), z uwzględnieniem zarówno produktów do zastosowań profesjonalnych, jak i nieprofesjonalnych, dostępnych w sprzedaży stacjonarnej i internetowej oraz produkty biobójcze stosowane w higienie weterynaryjnej (grupa produktowa PT 3) z uwzględnieniem zarówno produktów przeznaczonych dla zwierząt domowych, jak i hodowlanych, dostępnych w sprzedaży stacjonarnej i internetowej.

Przeprowadzono 19 kontroli u dystrybutorów udostępniających na rynku wskazane produkty biobójcze. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W zakresie **substancji i mieszanin chemicznych**, w tym detergentów kontrolowano zakłady wytwarzające produkty chemiczne, podmioty odpowiedzialne oraz dystrybutorów i stosujących. Przeprowadzono 218 kontroli. Kontrole obejmowały przestrzeganie przepisów dotyczących rozporządzenia REACH i CLP. Oceniano karty charakterystyki oraz etykiety produktów chemicznych. Skontrolowano 4 producentów, 18 dystrybutorów i 196 dalszych

użytkowników (stosujących). W 1 przypadku stwierdzono u dystrybutora odpowiedzialnego za kartę charakterystyki nieprawidłowości w postaci niespójności zapisów w karcie charakterystyki z treścią etykiety. Wydano decyzję administracyjną. Kontrola sprawdzająca potwierdziła usunięcie nieprawidłowości.

W zakresie nadzoru nad **produktami kosmetycznymi** przeprowadzono 22 kontrole. Skontrolowano 6 producentów, w tym 2 zakłady wytwarzające produkty kosmetyczne; 2 importerów oraz 10 dystrybutorów. Kontrole obejmowały ocenę warunków wytwarzania produktów kosmetycznych (GMP); ocenę dokumentacji oraz oznakowania opakowań jednostkowych. Stwierdzono nieprawidłowości:

- w 1 zakładzie wytwarzającym produkty kosmetyczne w postaci mydła (produkcja domowa). Produkt kosmetyczny wytwarzany był w miejscu do tego nieprzeznaczonym, bez wdrożenia Dobrych Praktyk Produkcyjnych oraz nie posiadał dokumentacji dot. przeprowadzenia oceny bezpieczeństwa jak również był niewłaściwie oznakowany. Wydano decyzję zakazującą wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu. Na przedsiębiorcę nałożono karę pieniężną w wysokości 500zł;

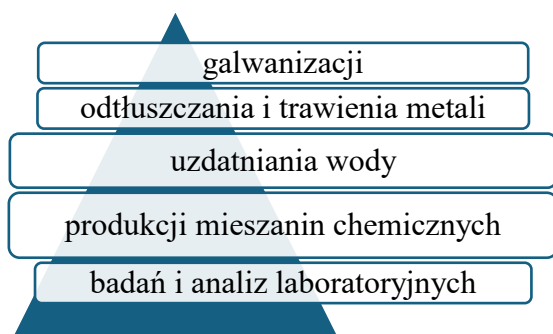
- u 1 producenta produktu kosmetycznego, nieprawidłowości dotyczyły niepełnych zapisów w raporcie bezpieczeństwa. Wydano zalecenia doraźne z krótkim terminem realizacji. Kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie zaleceń;

- u 1 producenta produktu kosmetycznego nieprawidłowość dotyczyła oznakowania produktu kosmetycznego (wykaz składników nie był poprzedzony słowem „INGREDIENTS”). Przedsiębiorca dokonał korekty etykiety podczas czynności kontrolnych.

W ramach urzędowego poboru próbek pobrano 6 próbek produktów kosmetycznych /2 pasty do zębów, 1 żel pod prysznic, 1 płyn do higieny intymnej i 1 płyn do trwałej ondulacji i 1 szampon dla dzieci i niemowląt/ u 4 dystrybutorów. Przeprowadzone badania fizykochemiczne (5 próbek) pod kątem zawartości formaldehydu, kwasu tioglikolowego oraz fluoru i oceny znakowania nie wykazały nieprawidłowości. Badania mikrobiologiczne (1 próbka) również nie wykazały nieprawidłowości. Zakres badań mikrobiologicznych obejmował: obecność *Staphylococcus aureus* w 1g, obecność *Pseudomonas aeruginosa* w 1g, obecność *Candida albicans* w 1g, obecność *Escherichia coli* w 1g, liczbę drobnoustrojów tlenowych mezofilnych w 1g oraz liczbę drożdży i pleśni w 1g.

OCENA LEGALNEGO OBROTU I STOSOWANIA PREKURSORÓW NARKOTYKÓW

W zakładach na terenie Sosnowca nadal stosowane są prekursory narkotyków podczas procesów:



Z ogółu **22 nadzorowanych podmiotów**: 15 stosuje prekursory, 7 wprowadza do obrotu substancje będące prekursorami narkotyków.

Ilość prekursorów narkotyków używanych w zakładach na terenie Sosnowca w latach 2022 – 2024*

Nazwa substancji	Jednostka miary	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Kwas siarkowy	[l]	14 050	41 085	69 745
Kwas solny	[l]	247 745	263 596	173 010
Aceton	[kg]	930	1 731	6608
Nadmanganian potasu	[kg]	2 650	1 951	2750

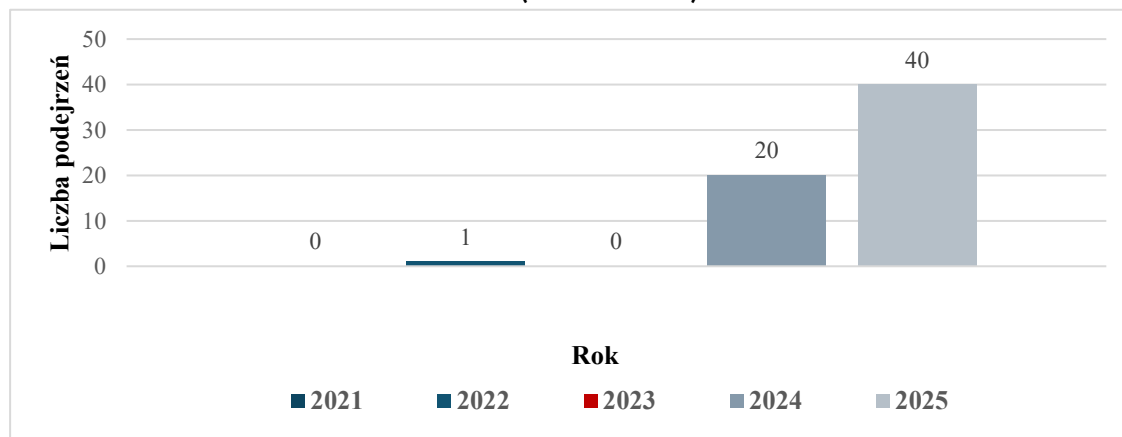
* UWAGA: dane z 2025 r. zgodnie z przepisami przekazywane są PPIS w Sosnowcu dopiero w I kwartale 2026 roku.

Jak wynika z zestawienia w 2025 roku wzrosła liczba wykorzystywanego kwasu siarkowego (stosowanego do produkcji środków chemicznych przeznaczonych do dezynfekcji i uzdatniania wody basenowej), acetonu (głównie działalność handlowa) i nadmanganianu potasu (procesy uzdatniania wody). W przypadku kwasu solnego odnotowano spadek. W 2024 roku nie zarejestrowano żadnych przypadków nielegalnego handlu prekursorami narkotyków na terenie Sosnowca.

NADZÓR NAD OBROTEM ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI, „DOPALACZAMI”

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu w 2025 roku monitorował sytuację epidemiologiczną w zakresie używania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych współpracując z podmiotami leczniczymi.

Liczba podejrzeń zatrucia pacjentów środkami zastępczymi/nowymi substancjami psychoaktywnymi na terenie Sosnowca w latach 2021– 2025 (wiek od 1-41)



Wzrost zgłoszeń wskazany w tabeli związany jest z prowadzonymi od 2024 r. przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu działaniami edukacyjno-informacyjnymi w podmiotach leczniczych, które zobowiązane są do przekazywania zgłoszeń wystąpienia przypadku zatrucia/podejrzeń zatrucia/zgonu wywołanego użyciem środka zastępczego lub nowej substancji psychoaktywnej wynikającego z art. 30a, ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

PPIS w Sosnowcu w 2025 roku nie prowadził postępowań administracyjnych dotyczących wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, jak również nie nakładał kar pieniężnych za wytwarzanie lub wprowadzanie do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

CHOROBY ZAWODOWE

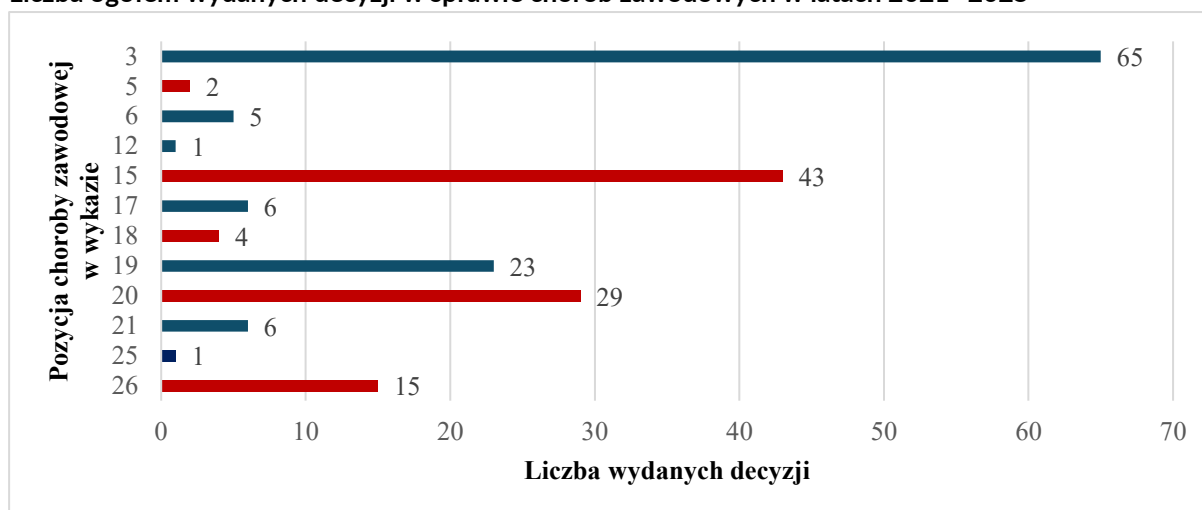
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu realizując zadania, dotyczące nadzoru nad warunkami pracy prowadził postępowania administracyjne w sprawie chorób zawodowych i wydawał imienne decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej, bądź o braku podstaw do jej stwierdzenia. Do celów diagnostyczno-orzecznich w sprawie pracowników występujących o stwierdzenie choroby zawodowej, sporządzane były oceny narażenia zawodowego, uwzględniające informacje dotyczące przebiegu zatrudnienia i narażenia na czynnik szkodliwy dla zdrowia, który mógł być przyczyną choroby zawodowej. W 2025 roku zarejestrowano **40 podejrzeń chorób zawodowych**.

W wyniku przeprowadzonych postępowań wyjaśniających i administracyjnych **wydano 35 decyzji w sprawie chorób zawodowych**: 20 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej, 14 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz 1 decyzję umarzającą postępowanie.

Liczba wydanych decyzji w/s chorób zawodowych w latach 2021-2025

Rodzaj choroby zawodowej / pozycja wykazu chorób według załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30.06.2009 r. w sprawie chorób zawodowych	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Pylice płuc (poz. 3)	15	18	10	7	15
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, które spowodowało trwałe upośledzenie sprawności wentylacyjnej płuc (poz. 5)	1	0	0	1	0
Astma oskrzelowa (poz. 6)	0	0	2	2	1
Alergiczny nieżyt nosa (poz.12)	0	0	0	1	0
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat (poz. 15)	12	5	10	8	8
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi (poz. 17)	0	1	3	1	1
Choroby skóry (poz. 18)	2	0	0	2	0
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy (poz. 19)	2	4	6	6	5
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy (poz. 20)	4	4	7	9	5
Obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz (poz. 21)	0	2	2	2	0
Choroba układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi (poz. 25)	1	0	0	0	0
Choroby zakaźne i pasożytnicze albo ich następstwa (poz. 26)	1	8	3	3	0
Razem	38	42	43	42	35

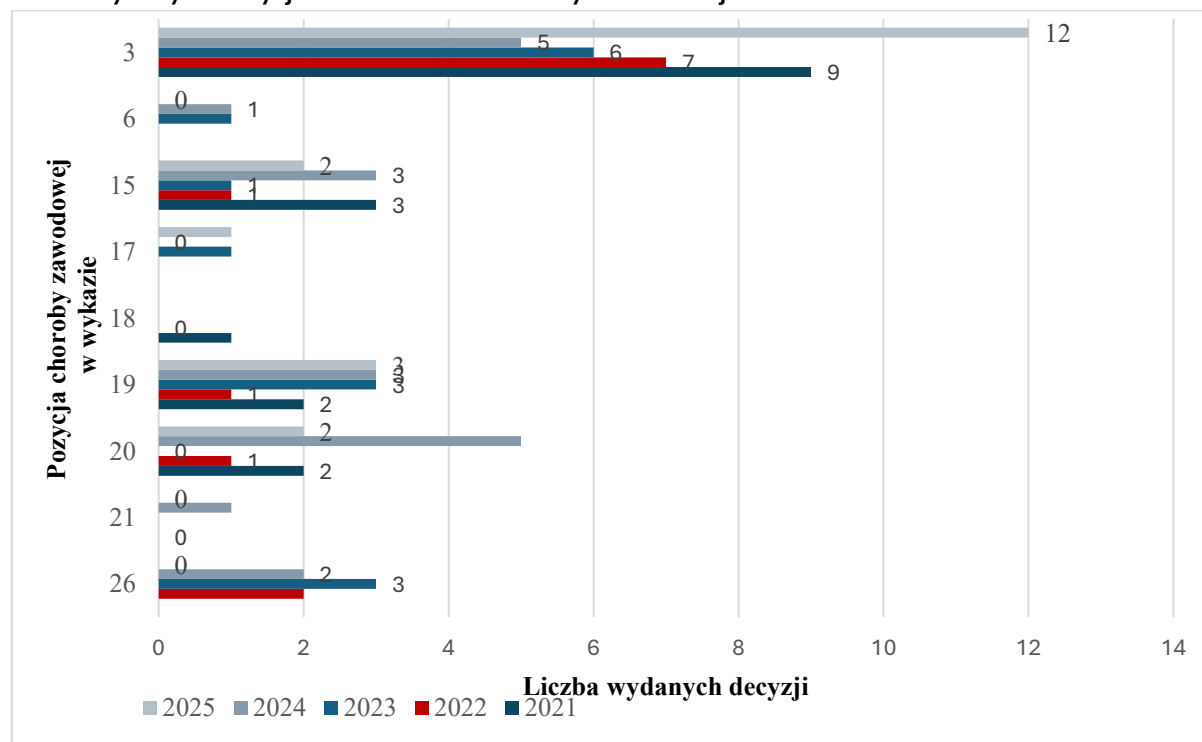
Liczba ogółem wydanych decyzji w sprawie chorób zawodowych w latach 2021- 2025



Jak wynika z wykresu na przestrzeni lat 2021-2025 najczęściej prowadzono postępowania/wydawano decyzje dotyczące chorób zawodowych:

- pylice płuc /dotyczy grupy zawodowej górników/.
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat /dotyczy grupy zawodowej nauczycieli/;
- przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy

Liczba wydanych decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej w latach 2021 - 2025



Liczba wydanych decyzji stwierdzających poszczególne rodzaje chorób zawodowych w latach: 2021-2025

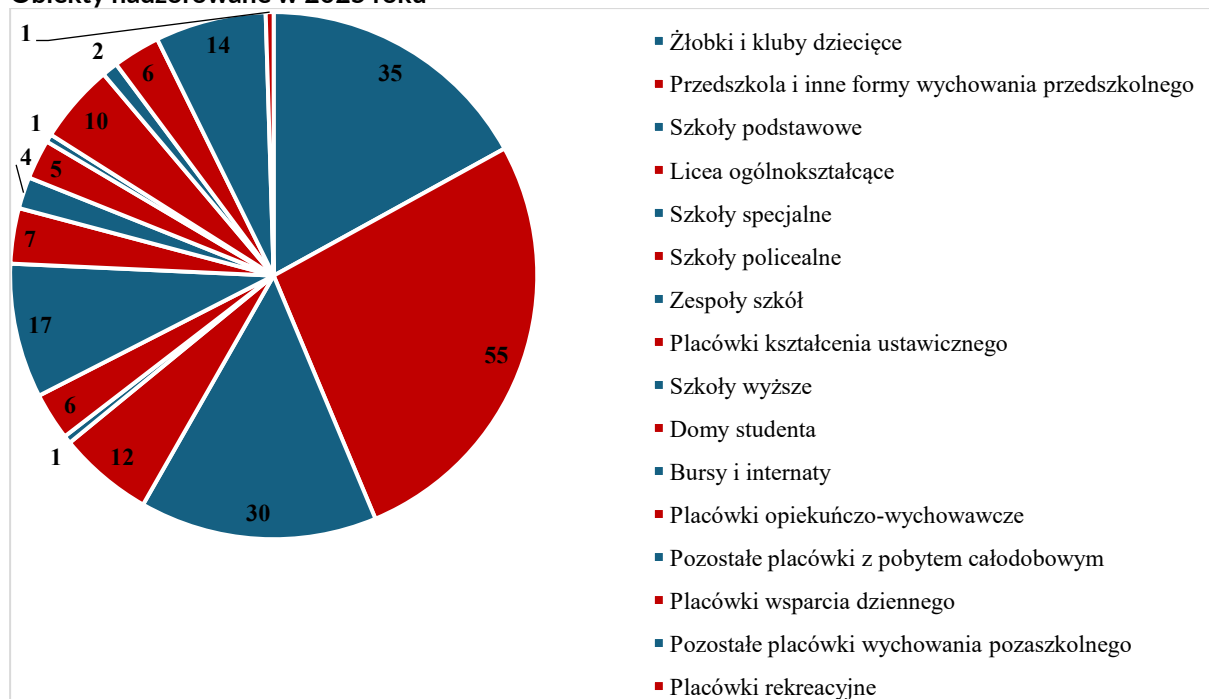
Rodzaj choroby zawodowej / pozycja wykazu chorób według załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30.06.2009 r. w sprawie chorób zawodowych	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Pylice płuc (poz.3)	9	7	6	5	12
Astma oskrzelowa (poz 6)	0	0	1	1	0
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat (poz. 15)	3	1	1	3	2
Nowotwór złośliwy powstały w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi – rak płuca (poz. 17)	0	0	1	0	1
Choroba skóry- alergiczne kontaktowe zapalenie skóry (poz. 18)	1	0	0	0	0
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy (poz. 19)	2	1	3	3	3
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy (poz. 20)	2	1	0	5	2
Obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszącym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz (poz. 21)	0	0	0	1	0
Choroby zakaźne i pasożytnicze albo ich następstwa (poz. 26)	0	2	3	2	0
Razem	17	12	15	20	20

Aktualnie najczęściej występujące schorzenia o podłożu zawodowym to choroby związane z pylicą płuc /stanowią 60% decyzji stwierdzających w sprawie chorób zawodowych wydanych w 2025 roku/ oraz przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy /stanowią 25% decyzji stwierdzających w sprawie chorób zawodowych wydanych w 2025 roku/.

STAN SANITARNY PLACÓWEK OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu w 2025 roku prowadził bieżący nadzór nad zapewnieniem sanitarnych i higienicznych warunków pobytu, nauki, wypoczynku oraz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w **226** obiektach nauczania i wychowania. Placówki objęte nadzorem to żłobki, przedszkola, szkoły wszystkich typów i stopni, w tym również szkoły wyższe, placówki pracy pozaszkolnej i inne. Ponadto nadzorem objęto **14** turnusów obiektów sezonowego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Obiekty nadzorowane w 2025 roku



Przedmiotem czynności kontrolnych w placówkach nauczania i wychowania był:

- nadzór nad stanem sanitarnym budynków lub ich części w których funkcjonują placówki opieki, wychowania i nauczania dzieci i młodzieży;
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych;
- ocena warunków do utrzymania higieny osobistej przez dzieci i młodzież;
- ocena sytuacji z zakresie posiadania przez placówki certyfikatów zgodności z Polską Normą na meble edukacyjne i sprzęt sportowy;
- ocena procesu nauczania;
- ocena warunków sanitarnych zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży.

Ogółem skontrolowano **64** obiekty stałe i **15** obiektów sezonowych /w ramach wypoczynku zimowego oraz letniego/ przeprowadzając łącznie **100** kontroli /12 w żłobkach, 32 w przedszkolach, 1 w punkcie przedszkolnym, 26 w funkcjonujących samodzielnie szkołach różnego typu, 8 w zespołach szkół, 3 w szkole wyższej, 1 w placówce opiekuńczo-

wychowawczej, 2 w placówkach wsparcia dziennego, 15 w obiektach sezonowych/potwierdzających w większości właściwy stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny. We wszystkich skontrolowanych obiektach, zarówno stałych jak i sezonowych pozytywnie oceniono przestrzeganie zakazu palenia wyrobów tytoniowych i e-papierosów.

W skontrolowanych placówkach są zapewnione odpowiednie warunki do uprawiania sportu i utrzymania higieny osobistej oraz zapewniono możliwość korzystania z gabinetów profilaktyki zdrowotnej.

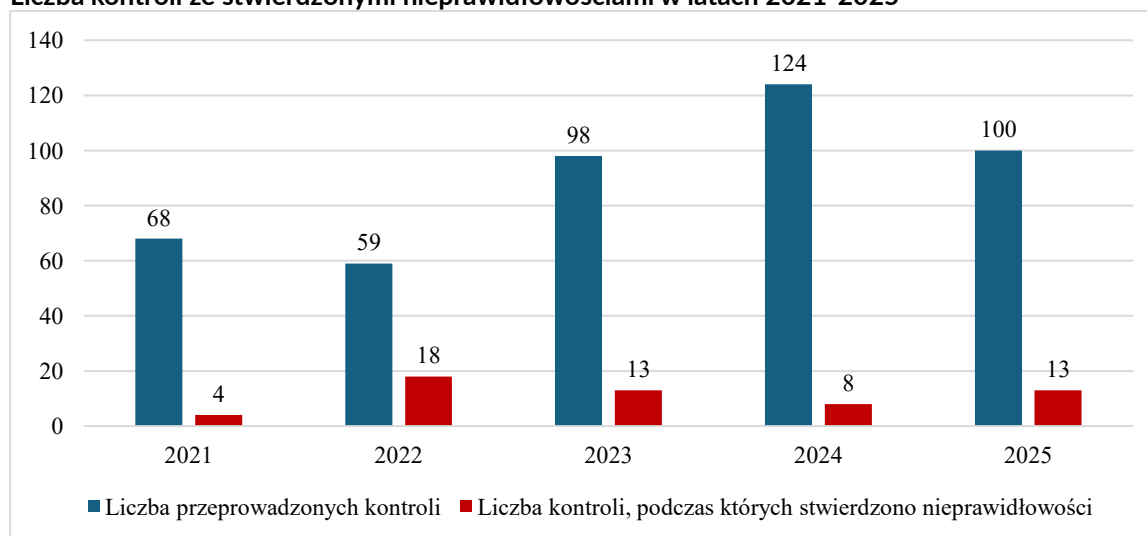
Nieprawidłowości stwierdzone w 13 placówkach dotyczyły:

- zniszczonych, nierównych, z ubytkami, popękanych nawierzchni podłóg i parkietów podłogowych w 2 przedszkolach i 2 szkołach;
- niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego oraz technicznego pomieszczeń sanitarnych, w tym sprawności technicznej armatury w 1 przedszkolu;
- zabrudzeń, zawilgoceń, odpadania farby, pęknięć ścian i sufitów, uszkodzonych kasetonów w 1 przedszkolu i 1 żłobku;
- niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego i technicznego sali gimnastycznej w 2 szkołach;
- niewłaściwego stanu technicznego nawierzchni chodników, schodów lub tarasów na terenie zewnętrznym placówek w 2 szkołach i 1 żłobku;
- braku obudowy na grzejnikach w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci i uczniów w 1 przedszkolu i 1 zespole szkół;
- niewłaściwie przeprowadzonej dezynfekcji w momencie wystąpienia wszawicy/świerzbu w 3 przedszkolach;
- braku realizacji obowiązków decyzji w 2 przedszkolach i 1 szkole.

W związku z powyższym wydano 6 decyzji nakazujących usunięcie uchybień.

Kontrole wykazały, iż w miarę posiadanych środków finansowych placówki inwestują w nowe sprzęty oraz wyposażenie sal zajęć i klas lekcyjnych. W okresie wakacyjnym, przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego, przeprowadzano prace porządkowe oraz konserwatorskie w pomieszczeniach szkół i na terenach zewnętrznych. Dyrektorzy placówek drobne uchybienia usuwają na bieżąco. Stwierdzono stopniową poprawę stanu sanitarno-higienicznego również dzięki realizacji obowiązków wynikających z decyzji wydawanych w latach ubiegłych. Jednak dyrektorzy placówek, nadal zwracali się do PPIS w Sosnowcu o prolongatę terminu wykonania obowiązków, z uwagi na wysokie koszty związane z realizacją prac remontowych.

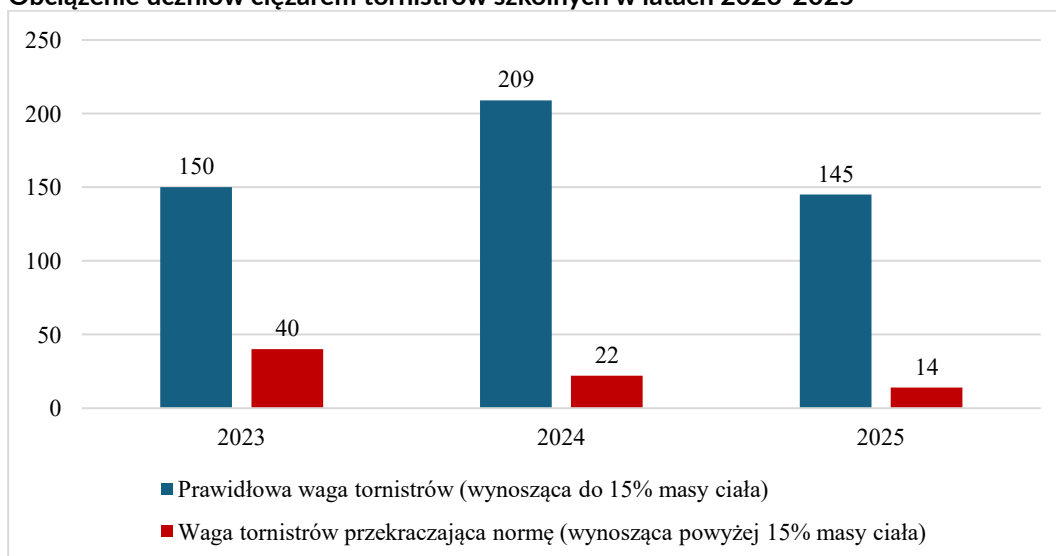
Liczba kontroli ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w latach 2021-2025



W trakcie przeprowadzonych w 2025 roku kontroli PPIS w Sosnowcu:

- dokonał **oceny dostosowania mebli przedszkolnych i szkolnych do wzrostu uczniów** w 2 przedszkolach /10 oddziałów/, gdzie zmierzono **144** stanowiska oraz w 4 szkołach /11 oddziałów/, gdzie ocenionych zostało **244** stanowisk. Przeprowadzone pomiary oraz ich analiza wykazały, że dzieci korzystają z mebli prawidłowo dostosowanych do ich wzrostu, meble są w dobrym stanie technicznym, oznakowane kolorami lub numerami /zgodnie z obowiązującą normą/.
- dokonał **oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych** w 10 oddziałach 2 placówek szkolnych, w których badaniom poddano łącznie **159** uczniów. U 91% badanych stwierdzono prawidłową wagę tornistrów (wynoszącą do 15% masy ciała ucznia). Zobowiązano dyrektorów placówek do przeprowadzenia działań edukacyjnych skierowanych do uczniów i rodziców dzieci, mających na celu zwiększenie świadomości dotyczącej problemu zbyt ciężkich tornistrów/plecaków.

Obciążenie uczniów ciężarem tornistrów szkolnych w latach 2023-2025

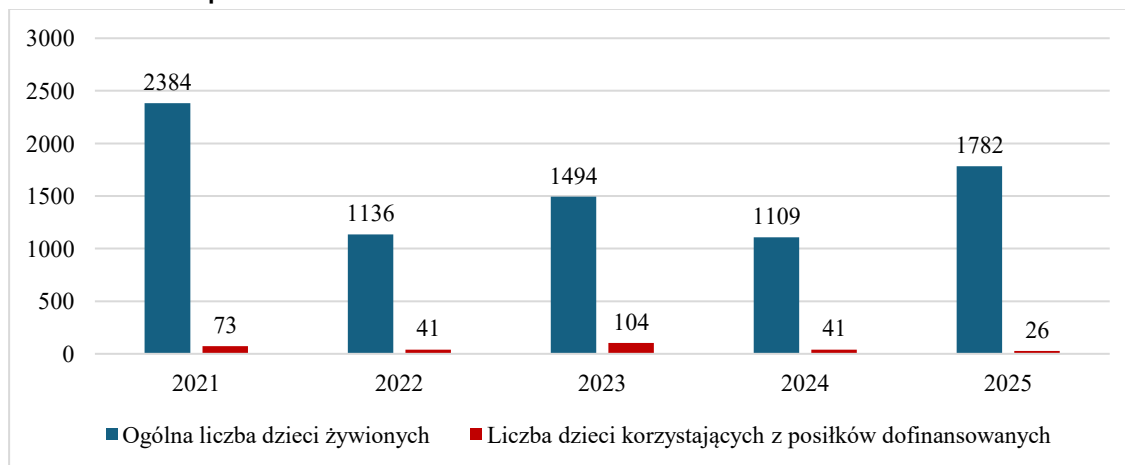


- dokonał **163 analiz tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych** w 3 szkołach podstawowych funkcjonujących samodzielnie oraz w 4 zespołach szkół -

nie stwierdzono nieprawidłowości – plany lekcyjne konstruowane prawidłowo, zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem.

- dokonał oceny **infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego** w **17** obiektach szkolnych z czego **16** dysponuje własnym zapleczem a **1** (uczelnia wyższa) nie posiada infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i organizuje zajęcia poza placówką (w sali gimnastycznej w innym obiekcie).
- skontrolował **14** placówek szkolnych w zakresie **profilaktyki opieki medycznej nad uczniami** – wszystkie posiadały gabinety profilaktyki zdrowotnej z dostępem do bieżącej ciepłej wody. Stan sanitarny oceniono jako właściwy.
- skontrolował **7** placówek szkolnych w zakresie **prowadzenia dożywiania uczniów** /Wszystkie przygotowywały posiłki na miejscu oraz zapewniały obiady pełne /posiłki dwudaniowe/. Z dożywiania korzystało **1782** uczniów. Z posiłków dofinansowanych (MOPS) korzystało **26** uczniów.

Dofinansowanie posiłków w szkołach w latach 2021-2025



W 2025 kontynuowano **Program szczepień zalecanych przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV)** organizowanych przez POZ na terenie szkół podstawowych. Do II edycji programu zgłosiło się **11 szkół**, a zaszczepionych zostało **141** dzieci. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu zorganizował spotkanie dla dyrektorów szkolnych, podczas którego podsumowane zostały działania podjęte przez placówki w zakresie organizacji II edycji szczepień przeciwko HPV w szkołach. Dodatkowo w jednej szkole przeprowadzono działania edukacyjno-informacyjne w tym zakresie.

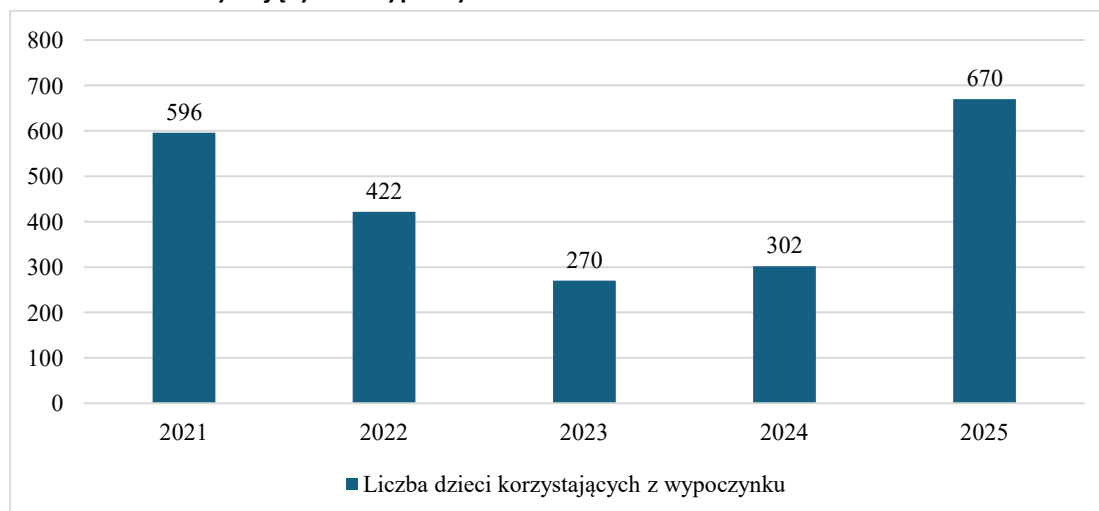
NADZÓR NAD WARUNKAMI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

Na terenie miasta Sosnowca w 2025 roku organizowano wypoczynek dzieci i młodzieży w formie turnusów zgłaszanych w bazie Kuratorium Oświaty w Katowicach – zgłoszono 74 turnusy. Z wypoczynku zimowego i letniego w **27** turnusach skontrolowanych przez NS-HDM oraz NS-BŻ uczestniczyło **670** dzieci.

Organizację wypoczynku dzieci i młodzieży oceniono pozytywnie. Przeprowadzone kontrole w większości potwierdziły właściwy stan sanitarno-porządkowy i techniczny placówek. W trakcie kontroli 1 z turnusów wypoczynku zimowego stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-porządkowe w obszarze działalności pionu Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia

/nieuzupełnione środki do higienicznego mycia i suszenia rąk przy punkcie wodnym w toalecie dla klientów; wymagający poprawy stan sanitarno-porządkowy pomieszczeń i wyposażenia zakładu: brudna podłoga na zapleczu oraz w kuchni, brudne urządzenia chłodnicze, oblepiony tłuszczem sufit w kuchni; nie okazano do wglądu orzeczenia lekarskiego jednego z pracowników; nie okazano do wglądu bieżących zapisów wynikających z dokumentacji GHP/HACCP/, w związku z czym nałożono 1 mandat w wysokości 100 zł, jak również wydano doraźne zalecenia dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, ponadto została również wydana decyzja płatnicza. Podczas wypoczynku zimowego odnotowano 2 przypadki przeziębienia (dzieci nieobecne w dniu kontroli), natomiast w trakcie wypoczynku letniego wystąpił 1 wypadek urazu (skręcenie kostki). Nie odnotowano natomiast przypadków hospitalizacji, zatrucia pokarmowego oraz wypadków. Wszyscy skontrolowani organizatorzy zapewniaли odpowiednie wyposażenie w zakresie pierwszej pomocy – dostępne były apteczki I pomocy (zarówno stacjonarne, jak i przenośne), wyposażone w niezbędne środki opatrunkowe oraz instrukcje udzielania pomocy przedmedycznej.

Liczba dzieci korzystających z wypoczynku w latach 2021-2025



ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny prowadzi działania o charakterze profilaktycznym zmierzające do zapobiegania możliwości powstania zagrożeń dla bezpieczeństwa sanitarnego i zdrowia ludzi na różnych etapach procesu inwestycyjnego. Działania te polegają na kontroli przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesie planowania i lokalizacji, sporządzania dokumentacji projektowej nowych, adaptowanych i modernizowanych obiektów, w których pracować i przebywać będą ludzie oraz na etapie budowy i dopuszczania do użytku tych obiektów. W 2025 roku zadania ukierunkowane były głównie na:

- opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych – 3;
- uzgadnianie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla sporządzanych zmian mpzp – 10;
- uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla dokumentów mpzp – 3;
- uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu – 142;
- wydawanie opinii w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – 11;
- wydawanie opinii na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – 7;
- uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych – 15;
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania zrealizowanych obiektów/inwestycji – 104 kontrole;

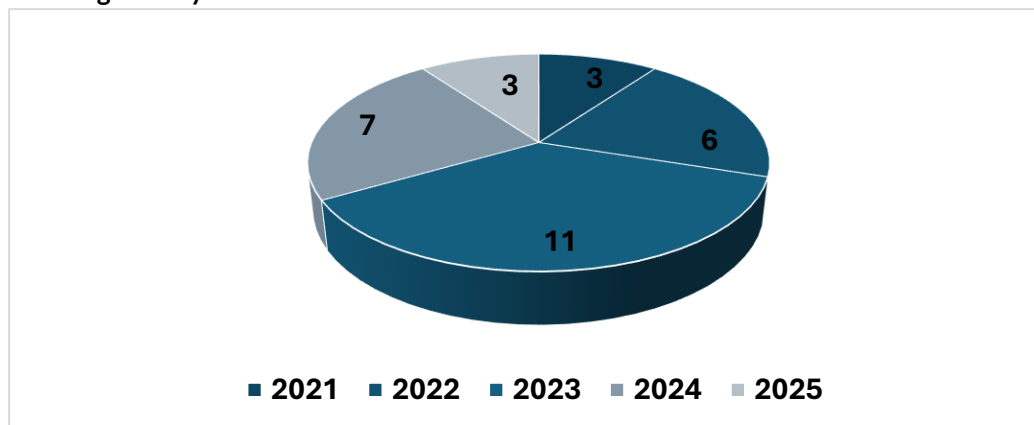
Realizując powyższe zadania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu zajął stanowisko ogółem w **300 sprawach**.

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu wyraził **3 opinie** dotyczące uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych **miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca wraz z prognozami oddziaływania na środowisko**.

Plany te stanowią podstawę do precyzyjnego ustalania sposobu zagospodarowania terenu. Celem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego miasta oraz ochrona środowiska przyrodniczego.

Według danych z Referatu Pracowni Planowania Przestrzennego Urzędu Miejskiego w Sosnowcu miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objęte jest ~ **72,4 % powierzchni terenu gminy Sosnowiec**.

Ilość uzgadnianych MPZP w latach 2021 – 2025



Uzgodnienia dotyczyły m.in.:

- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla terenu w rejonie ulicy Armii Krajowej, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego i Stefana Starzyńskiego oraz wzdłuż granicy z miastem Dąbrowa Górnicza - etap 2;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla południowej części Klimontowa;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru Ostrowy Górnicze w rejonie ulic: Maczkowska, Feliks, Juliuszowska.

Jak wynika z uchwał uzgadnianych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz prognoz oddziaływania na środowisko, zaproponowane w przedmiotowych planach przeznaczenia terenów nie naruszają ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca. W projektach planów wprowadzone zostały zapisy ustalające zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz ochrony środowiska. Projekty uwzględniały szereg rozwiązań w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed oddziaływaniem pól energetycznych czy w zakresie gospodarki odpadami. Wprowadzone nakazy i zakazy mają na celu zapobieganie, ograniczanie i kompensowanie negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na zdrowie ludzi.

W kwestiach potencjalnie problemowych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu, opiniując przedmiotowe projekty mpzp zwracał uwagę na potrzebę wprowadzania stref buforowych np. w postaci nasadzeń zieleni izolacyjnej celem wyeliminowania negatywnego oddziaływania z powodu bezpośredniego sąsiedztwa terenów zabudowy mieszkaniowej z terenami będącymi źródłem możliwych uciążliwości /terenami usługowo – produkcyjnymi, czy drogowymi/, jak również na lokowanie przyszłej zabudowy w odsunięciu od terenu drogowego.

Na wniosek Prezydenta Miasta Sosnowca PPIS w Sosnowcu dokonał **10 uzgodnień** dotyczących **odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla:**

- zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca (zgodnie z wnioskiem z Urzędu objęte jednym odstąpieniem):

1. obszaru Stary Sosnowiec - Północ etap I, zatwierdzonego uchwałą nr 350/XXX/2016 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 28 kwietnia 2016 r., w zakresie zapisów w Rozdziale 2 Ustalenia ogólne;
2. obszaru ograniczonego drogami DK86 i DK94, ulicami Krzysztofa Kamila Baczyńskiego i Będzińską oraz granicami administracyjnymi miast Będzin i Czeladź, zatwierdzonego uchwałą nr 798/XLVII/2021 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 30 września 2021 r., w zakresie zapisów w Rozdziale 2 Ustalenia ogólne;
3. obszaru „Pogoń - Wschód”, zatwierdzonego uchwałą nr 692/XXXIX/2021 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 25 marca 2021 r., w zakresie zapisów w Rozdziale 2 Ustalenia ogólne;
4. obszaru „Pogoń - Zachód”, zatwierdzonego uchwałą nr 908/LXVI/2018 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 6 sierpnia 2018 r., w zakresie zapisów w Rozdziale 2 Ustalenia ogólne;
5. obszaru ograniczonego ulicami: DK86, K.K. Baczyńskiego, oraz granicą administracyjną miasta, zatwierdzonego uchwałą nr 1404/LXXXVIII/2024 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 27 marca 2024 r., w zakresie zapisów w Rozdziale 2 Ustalenia ogólne;

oraz zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego:

1. miasta Sosnowca dla terenu obejmującego obszar "Śródula - Północ", zatwierdzonego uchwałą nr 233/XIX/03 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 18 grudnia 2003 r., w zakresie zapisów dla terenów V20 UI, V22 ZP,UT, O24KL1/2, O3aKGP2/2 i O17KG2/2;
 2. dla 36 obszarów o numerach jak we wniosku, zatwierdzonego uchwałą nr 649/XLVIII/98 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 26 marca 1998 r., w zakresie zapisów dla obszaru nr 43;
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru położonego w rejonie ulic: Jedności, gen. L. Okulickiego i Niweckiej przyjętego uchwałą nr 957/LXX/2018 r. w zakresie części tekstowej;
 - zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru „Pogoń Zachód” zatwierdzonego uchwałą nr 908/LXVI/2018 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 6 sierpnia 2018 r. oraz dla obszaru położonego w rejonie ulic: Dęblińskiej, 3-go Maja, ks. Władysława Sedlaka, Stefana Żeromskiego, zatwierdzonego uchwałą nr 925/LXVII/2018 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 30 sierpnia 2018 r. z późn. zmianą w zakresie zapisów par. 9 (w zakresie ustaleń konserwatorskich);
 - zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru „Ostrogórska Zachód” i dla obszaru przy ul. Towarowej przyjętego uchwałą nr 612/XXXIV/2020 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 26 listopada 2020 r. w zakresie części tekstowej;
 - zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla terenu zlokalizowanego w rejonie Parku Sieleckiego przyjętego uchwałą nr 623/L/2017 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 22 czerwca 2017 r. w zakresie części tekstowej dla terenu oznaczonego symbolem RR.34.US;
 - zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla wschodniej części dzielnicy Maczki, zatwierdzonego uchwałą nr 21/II/2018 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 30 listopada 2018 r. dla terenu oznaczonego symbolem BB.KD1-W, wyznaczonego na załączniku graficznym;

- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru ograniczonego ulicami: DK86, K.K. Baczyńskiego oraz granicą administracyjną miasta przyjętego uchwałą nr 1404/LXXXVIII/2024 Rady Miejskiej w Sosnowcu w dniu 27 marca 2024 r., w części tekstowej i graficznej dla terenu oznaczonego symbolem 1N oraz fragmentu terenów oznaczonych symbolami 2U i 3U, wyznaczonych na załączniku graficznym;
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru Zagórza w rejonie DK 94 oraz ulicy Sokolskiej i ks. Jerzego Popiełuszki przyjętego uchwałą nr 69/V/2024 Rady Miejskiej w Sosnowcu w dniu 29 sierpnia 2024 r. w części tekstowej i graficznej dla terenu oznaczonego symbolem 1UZ wyznaczonego na załączniku graficznym;
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru ograniczonego ulicami: DK86, K.K. Baczyńskiego oraz granicą administracyjną miasta, przyjętego Uchwałą Nr 1404/LXXXVIII/2024 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 27 marca 2024 r., dla fragmentu terenu oznaczonego symbolem 1U-KOG;
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla terenu zlokalizowanego w rejonie Parku Sieleckiego przyjętego uchwałą nr 623/L/2017 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 22 czerwca 2017 r. dla terenu oznaczonego symbolem RR.34 US zgodnie z uchwałą nr 315/XX/2025 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 30 października 2025 r.

Ze względu na zakres i charakter wprowadzonych w planach zmian, przydatność zapisanych w sporządzanych dokumentach działań w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, takich jak wspieranie zrównoważonego rozwoju oraz wdrażania prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska nie ulegnie zmianie. Zmieniane plany pozostaną zgodne z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca oraz prognozami oddziaływania na środowisko miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca.

W 2025 roku na wniosek Prezydenta Miasta Sosnowca dokonano **3 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko** – dokumentów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla następujących obszarów:

- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru Zagórza w rejonie ulic: S1, Teofila Lenartowicza, Braci Mieroszewskich, Romana Dmowskiego oraz dla obszaru położonego w rejonie Teofila Lenartowicza i Ignacego Paderewskiego, przyjętego uchwałą nr 693/XXXIX/2021 Rady Miejskiej w Sosnowcu w dniu 25 marca 2021 r. dla terenu oznaczonego symbolem Na.20.MW wyznaczonego na załączniku graficznym;
- w związku z podjęciem przez Radę Miejską w Sosnowcu Uchwały nr 122/VII/2024 z dnia 31 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego miasta Sosnowca;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru Ostrowy Górnicze w rejonie ulic: Maczkowska, Feliks, Juliuszowska.

PPIS w Sosnowcu uzgodnił zakresy informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla wyżej wymienionych obszarów, wskazując wymagania określone w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W przypadku realizacji inwestycji na terenach, dla których brak ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, Urząd Miejski w Sosnowcu zwracał się o **uzgodnienie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu**.

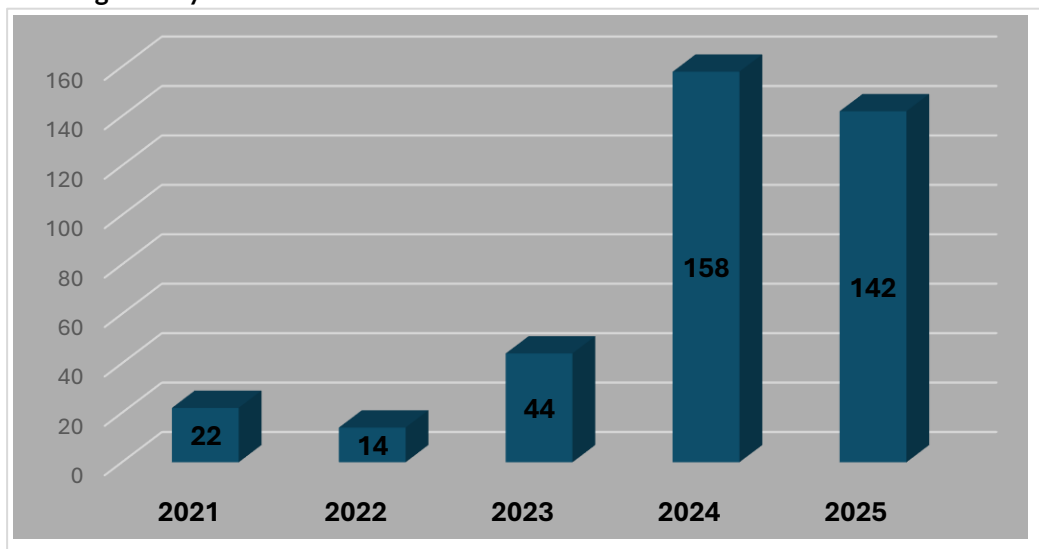
W 2025 roku PPIS w Sosnowcu dokonał **142 uzgodnień** dotyczących budowy/rozbudowy/zmiany sposobu użytkowania/ lokalizacji inwestycji celu publicznego:

- budowy/rozbudowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych i obiektów im towarzyszących;
- budowy osiedli mieszkaniowych (zabudowa szeregowa, bliźniacza);
- budowy zespołu garaży;
- budowy budynków mieszkalnych z częściami handlowo – usługowymi (o szerokim zakresie usług);
- budowy pawilonów/budynków handlowo – usługowych;
- budowy/rozbudowy hal magazynowo – produkcyjnych z częściami socjalno – biurowymi;
- powstania obiektów branży spożywczej;
- obiektu kontenerowej uprawy grzybów;
- gabinetów psychologicznych/ pedagogicznych;
- rozbudowy budynku szkoły;
- realizacji sieci wodno – kanalizacyjnych, gazowych, ciepłowniczych, linii kablowych elektroenergetycznych;
- powstania boisk wielofunkcyjnych z zapleczem sanitarno – szatniowym;
- obiektu usług sportowo – rekreacyjnych;
- sali zabaw dla dzieci.

Planowane do realizacji inwestycje w większości nawiązują do istniejącego zagospodarowania terenu. Na tym etapie realizacji inwestycji najczęściej nie określano usług w obiektach handlowo – usługowych lub wskazywano w sposób ogólny (jako nieuciągliwe), a wśród sprecyzowanych pojawiały się obiekty usługowe o działalności wymienionej powyżej oraz takich jak: usługi fryzjerskie, kosmetyczne, pocztowe, bankowe.

W 2025 roku, podobnie jak w roku 2024, nastąpił znaczny wzrost wpływających wniosków w zakresie uzgadniania warunków zabudowy, w stosunku do lat ubiegłych. Wzrost inwestycji dotyczył głównie budynków mieszkalnych jednorodzinnych z obiektami im towarzyszącymi.

Ilość uzgadnianych WZiZT w latach 2021 – 2025



Dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko PPIS w Sosnowcu dokonywał **uzgodnień przed wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w oparciu o postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko.**

W 2025 roku **11**rotnie zajęto stanowisko w sprawie opinii, co do potrzeby przeprowadzenia **ceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko**, a w przypadku stwierdzenia takiej **potrzeby** – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W tym celu przeanalizowano następujące przedsięwzięcia inwestycyjne mogące znacząco oddziaływać na środowisko:

- Przedsięwzięcie polegające na zmianie działalności punktu zbierania odpadów innych niż niebezpieczne przy ul. Plonów na działce nr 3605 w obr. 0009 Sosnowiec;
- Przedsięwzięcie pn. Budowa osiedla mieszkaniowego - wraz z infrastrukturą towarzyszącą – usytuowanego przy ul. Lipowej oraz ul. Niweckiej na dz. o nr: 6866/1, 6866/2, 6866/3, 6866/4, 6866/5, 6866/6, 6866/7, 6799, 6823/1, 6823/3, 6822, obręb 0010;
- Przedsięwzięcie pn. Budowa budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z garażami podziemnymi i infrastrukturą towarzyszącą przy ulicy gen. Władysława Andersa na działkach o nr ew. 5066 i 5067 obręb 0010;
- Przedsięwzięcie pn. Budowa hal magazynowo – usługowo – produkcyjnych wraz z zapleciami socjalno – biurowymi oraz infrastrukturą towarzyszącą na dz. nr 2827/7, 2827/6, 2826/49, 826/50, 2826/51, 2826/61 obręb 0007 Porąbka;
- Przedsięwzięcie pn. Budowa budynku magazynowo-biurowo-socjalnego (zespołu magazynów farmaceutyczno-weterynaryjnych) z niezbędnymi obiektami towarzyszącymi, niezbędną infrastrukturą techniczną i urządzeniami budowlanymi przy ul. Naftowej na dz. nr ewid. 4999 i 5000 oraz dz. nr ewid. 5001 i 5002 oraz fragmenty dz. nr ewid. 4983, 4984, 4968 i 4989;
- Budowa zespołu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z garażem podziemnym, drogami wewnętrznymi, miejscami postojowymi, zagospodarowaniem terenu, obiektami małej architektury oraz towarzyszącymi obiektami budowlanymi infrastruktury technicznej na działkach nr 604/119, 604/118, 604/84, 604/85 obr. Zagórze, przy ul. Górników;

- Przedsięwzięcie pn. Budowa hali przeładunkowo-magazynowej z częścią biurowo-socjalną oraz obiektami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, parkingami i układem komunikacji wewnętrznej” na dz. nr ewid. 2820/129, 2820/127, 2820/124, 2820/134, 2820/46, 2820/137, 2826/54, 2826/46, 2825/3, obręb ewid. Porąbka;
- Przedsięwzięcie pn. Rozbudowa punktu zbierania odpadów przy ul. Mikołajczyka 61/63 na wydzielonej części działki 729 obręb 12”;
- Przedsięwzięcie pn. Budowa zespołu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z garażem podziemnym, drogami wewnętrznymi, miejscami postojowymi, zagospodarowaniem terenu, obiektami małej architektury oraz towarzyszącymi obiektami budowlanymi infrastruktury technicznej na dz. nr 605/8; 605/9; 605/10; 605/12, 604/83 i część dz. nr 604/85 obręb 003 Zagórze, przy ul. Górników;
- Przedsięwzięcie pn. Budowa i eksploatacja zespołu magazynowo-usługowo-produkcyjnego z segmentami socjalno-administracyjnymi, tow. infrastrukturą, w tym zespołami parkingów na działkach ewidencyjnych nr 1825/156, 1934/2, 1935, 1936, 1937/1, 1937/2, 1938/1, 1939/12, 1967/3, 1967/5, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974/1, 1974/2, 1975/1, 1975/2, 1976/3, 1976/4, 1976/5, 1976/6, 1977/1, 1977/2, 1978/5, 1978/6, 1978/7, 1978/8, 1978/9, 1978/10, 1978/11, 1978/12, 1979/4, 2002/3, 2003/1, 2004/3, 2005/3 obręb Zagórze;
- Przedsięwzięcie pn.: Zbieranie odpadów na dz. nr 2822 obręb Porąbka.

Wśród w/w przedsięwzięć w 2025 roku dominowały: przedsięwzięcia polegające na budowie zespołów hal magazynowo-usługowo-produkcyjnych centrów logistycznych (4 tego rodzaju przedsięwzięcia). Podobną liczbę – 4 przedsięwzięcia stanowiły inwestycje dotyczące budowy zespołów budynków mieszkalnych/osiedli mieszkaniowych. Znaczą liczbę, podobnie jak w roku ubiegłym stanowiły przedsięwzięcia polegające na powstawaniu punktów zbierania odpadów i ich przetwarzania oraz przedsięwzięć związanych z gospodarką odpadami (3 tego typu przedsięwzięć).

Dla 2 z wyżej wymienionych przedsięwzięć inwestycyjnych stwierdzono potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i określono konieczność sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko - z uwagi na skalę przedsięwzięć, charakter planowanych działalności, powstające uciążliwości związane z prowadzeniem działalności i realizacją w szczególności w kontekście oddziaływania na zabudowę mieszkaniową.

W 2025 roku PPIS w Sosnowcu **dokonał 7 uzgodnień środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięć inwestycyjnych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.** Przedmiotowe opinie dotyczyły:

- Przedsięwzięcia pn. Przetwarzanie odpadów polegające na odzysku w instalacji – węzeł mieszający – separujący wraz z separacją żużla na dz. ew. nr 2822 obręb Porąbka – przeniesienie i rozbudowa;
- Przedsięwzięcia pn. Budowa instalacji do produkcji drewna użytkowego w wyniku przetwarzania odpadów wielkogabarytowych oraz drewnopochodnych na dz. nr 837/20 i 837/24, zlokalizowanego przy ul. Stacyjnej 7A;
- Przedsięwzięcia pn. Udrożnienie rzeki Przemsza poprzez budowę przepławki wraz z budową MEW w miejscowości Sosnowiec – w zakresie dotyczącym obszaru

właściwości terytorialnej działania PPIS (trzykrotne zajęcie stanowiska z uwagi na ponowne wnioski z Urzędu);

- Przedsięwzięcia pn. Budowa hali serwisowej blacharsko – lakierniczej z częścią socjalno – biurową oraz niezbędną infrastrukturą towarzyszącą i techniczną, zlokalizowanej przy ul. Gottlieba Daimlera, na działkach nr 618, 619 i 1004 obręb 0011;
- Przedsięwzięcia polegającego na budowie zakładu zajmującego się przetwarzaniem odpadów zawierających drewno, w kierunku odzysku materiałowego (realizacja przedsięwzięcia planowana na działkach o numerach: 856/11, 856/12, 856/13, 856/14 obręb 0012).

Uzgodniane w 2025 roku przedsięwzięcia pod kątem środowiskowych uwarunkowań w większości dotyczyły zakresu gospodarki odpadami - składowania i przetwarzania różnego rodzaju odpadów.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu uzgadniając środowiskowe uwarunkowania na etapie realizacji, eksploatacji i ewentualnej likwidacji w/w przedsięwzięć zwracał przede wszystkim uwagę na ochronę środowiska gruntowo-wodnego, ochronę powietrza atmosferycznego, ochronę przed emisją hałasu i prawidłową gospodarkę odpadami w aspekcie ochrony i wpływu na zdrowie ludzi.

Zgodnie z informacjami z Urzędu Miejskiego w Sosnowcu sprawy, które wpłynęły do tut. Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w 2025 roku, na etapie ich opiniowania nie budziły protestów ani uwag mieszkańców i stron postępowania, jak również zainteresowania społeczeństwa czy organizacji ekologicznych.

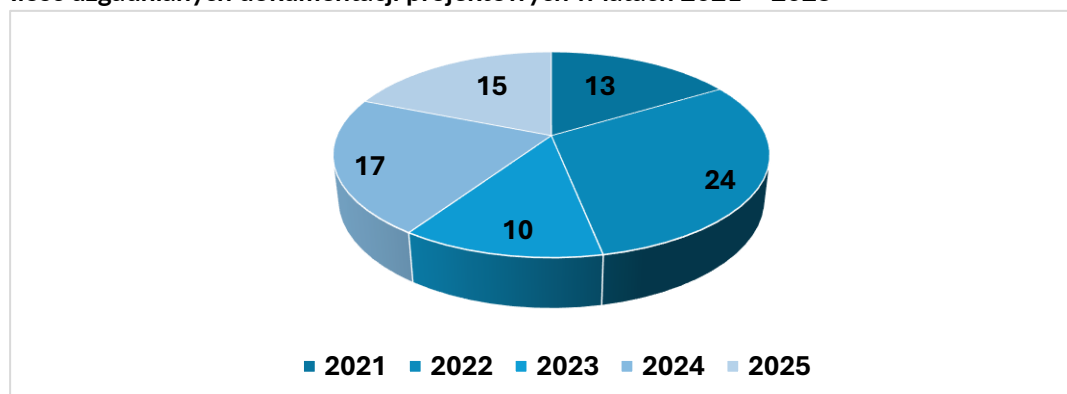
W 2025 roku PPIS w Sosnowcu wydał 15 opinii dotyczących uzgodnienia **dokumentacji projektowej** pod względem spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Opinie dotyczyły budowy/ rozbudowy/ adaptacji:

- obiektów służby zdrowia – przebudowywane/modernizowane oddziały łóżkowe WSS nr 5 im św. Barbary w Sosnowcu, przychodnia NZOZ i gabinety stomatologiczne (łącznie 6 obiektów);
- obiektów branży gastronomicznej (3 obiekty) i spożywczej – sklepy (2 obiekty), obiekt produkcji lodów (1);
- ponadto pojedyncze obiekty: zespół gabinetów bioenergoterapii, sklep z pracownią krawiecką, hurtownia instalacyjna.

Wśród uzgodnień pozytywnych dokumentacji projektowej występowały uzgodnienia z warunkami.

Ilość uzgadnianych dokumentacji projektowych w latach 2021 – 2025



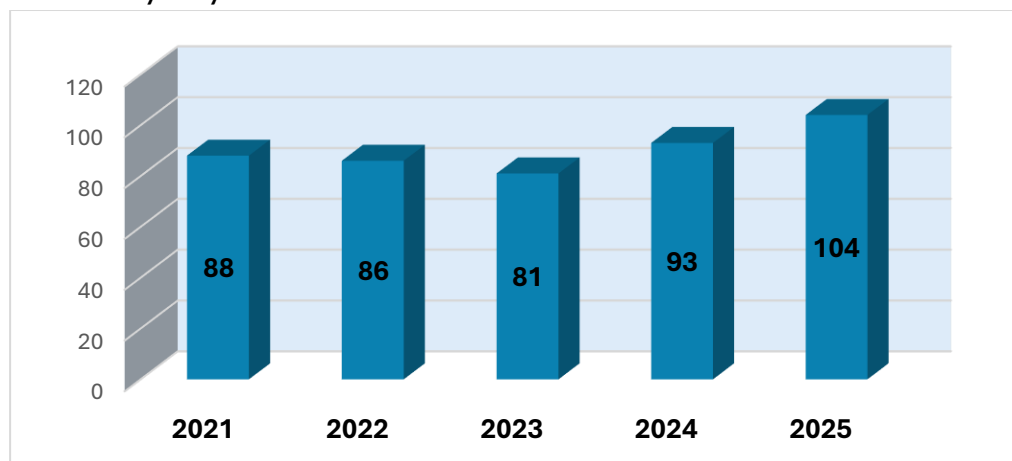
W 2025 roku PPIS w Sosnowcu wydał **84 opinie stwierdzające zgodność wykonania z dokumentacją projektową i dopuszczenie do użytkowania** obiektów nowowytbudowanych lub adaptowanych.

W ramach nadzoru nad warunkami higieniczno – zdrowotnymi obiektów **przeprowadzono 104 odbiory**. Czynności odbiorowe mają na celu zapewnienie, aby nowe obiekty zostały przekazane do użytkowania w stanie zapewniającym możliwość utrzymywania w nim właściwego stanu sanitarno-higienicznego, tj. prawidłowego układu funkcjonalnego, właściwej wymiany powietrza i temperatury, właściwego oświetlenia, poziomu hałasu zgodnego z obowiązującymi przepisami, wody o parametrach odpowiadających jakości wody do spożycia, prawidłowej gospodarki ściekami i odpadami.

Dokonywano odbiorów obiektów użyteczności publicznej, branży spożywczo–żywnościowej, placówek handlowo–usługowych i o innych funkcjach:

- hal dystrybucyjno – magazynowo – logistycznych (budowa/ przebudowa) /9/; budynków i lokali handlowo – usługowych /7/; pawilonów/sklepów ogólnospożywczych /5/; budynków biurowych z częściami magazynowymi /3/; budynków magazynowo – produkcyjnych /3/; zespołu obiektów wytwórni betonu towarowego /1/; budynków stacji kontroli/dealerskiej pojazdów /2/; budynku Sądu Rejonowego /1/; zespołu gabinetów stomatologicznych /1/; obiektu szpitalnego Centralnej Sterylizatorni w WSS nr 5 im św. Barbary w Sosnowcu /1/; placówki żłobka/przedszkola /1/; boiska z zadaszeniem z infrastrukturą towarzyszącą /1/ - wydano opinie w trybie art. 56 Prawa budowlanego;
- obiektów typu spożywczego i żywnościowego (sklepy/pawilony branży spożywczej, lokale gastronomiczne i punkty małej gastronomii, bary/bufety, zakład produkcji/sprzedaży lodów, pracownie cukiernicze, hurtownia kawy) /37/; obiektów usługowych – zakładów fryzjerskich/barberskich, kosmetycznych /8/; zespołu pomieszczeń MOPS (ds. orzekania o niepełnosprawności) /1/; modernizowanych obiektów żłobka i przedszkola /2/; obiektu bawialni dla dzieci /1/ - wydano opinie w trybie art. 3 ustawy o PIS.

Ilość dokonywanych odbiorów w latach 2021 – 2025



W 2025 w stosunku do roku ubiegłego stwierdzono porównywalną ilość nowopowstających obiektów o podobnym profilu działalności - głównie typu spożywczego i żywnościowego, usług

ze wskazaniem funkcji fryzjerskiej/barberskiej/kosmetycznej oraz zespołów hal dystrybucyjno – magazynowo – logistycznych. W sposób widoczny w ostatnich latach wzrasta liczba obiektów branży spożywczej w zakresie powstawania sklepów spożywczych, w tym głównie sklepów sieciowych typu Żabka oraz lokali gastronomicznych/ punktów małej gastronomii o dominującym profilu kuchni orientalnej. W dalszym ciągu miasto rozwija się w aspekcie oddawania do użytku hal składowo - magazynowych/centrów dystrybucyjno - logistycznych z rozwiniętymi strefami socjalno - biurowymi, w chwili obecnej głównie w zakresie ich przebudowy i modernizacji celem dostosowania na potrzeby nowych najemców. W dużo mniejszej skali widoczna jest potrzeba powstawania obiektów opieki nad dziećmi do lat 3 oraz dziećmi przedszkolnymi (w roku 2025 były to łącznie 3 obiekty, w tym dwie modernizacje). Zauważalna też jest potrzeba modernizacji istniejących obiektów szpitalnych i powstawania, choć w małej skali obiektów opieki medycznej. W analizowanym okresie zauważono również potrzebę rozwoju i modernizowania obiektów sportowych w zakresie boiska z towarzyszącą infrastrukturą czy sali zajęć ruchowych dla mniejszych dzieci.

Odnosnie stwierdzania niewłaściwego przygotowania obiektów do rozpoczęcia działalności/ wczesnego etapu realizacji prac budowlanych i adaptacyjnych w roku 2025, podobnie jak w latach ubiegłych, sytuacja uległa poprawie. Zdarzające się przypadki braku prawidłowego przygotowania obiektu do odbioru, dotyczyły 20 obiektów. Spowodowane były najczęściej zbyt wczesnym zgłoszeniem obiektu, będącego jeszcze w fazie końcowej adaptacji i wykańczania powierzchni ścian i podłoga, jak również brakiem realizacji wentylacji. Ponadto stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły braku realizacji punktów wodnych (zgodnie z dokumentacją projektową), braku zapewnienia ciepłej wody w punktach wodnych. W większości nieprawidłowości dotyczyły obiektów branży spożywczej i lokali gastronomicznych. Zdarzały się również nieprawidłowości w obiektach usługowych typu zakłady fryzjerskie/barberskie, budynkach usługowo/biurowych, stacji dealerskiej samochodów. Po zgłoszeniu zrealizowania stwierdzonych nieprawidłowości/ całkowitym zakończeniu realizacji inwestycji i przygotowaniu obiektu do odbioru dokonywano kolejnych oględzin celem dopuszczenia do ich użytkowania.

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Edukacja zdrowotna, promocja zdrowego stylu, profilaktyka zachowań ryzykownych głównie wśród dzieci i młodzieży to działania będące najskuteczniejszą inwestycją społeczną budującą świadomość mieszkańców Sosnowca. Zasadnicze działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie promocji zdrowia polegają na inicjowaniu, organizowaniu, prowadzeniu, koordynowaniu i nadzorowaniu działalności oświatowo-zdrowotnej w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych. Wynikają one z zapisów ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, założeń Narodowego Programu Zdrowia, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia WHO, bieżącej sytuacji epidemiologicznej, a także potrzeb zdrowotnych środowiska.

W 2025 roku priorytetowe zagadnienia dotyczyły:

- prawidłowego odżywiania oraz aktywności fizycznej,
- profilaktyki chorób zakaźnych,
- promocji szczepień ochronnych,
- profilaktyki chorób odkleszczowych,
- zapobiegania chorobom nowotworowym,
- profilaktyki uzależnienia od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych,
- promocji zdrowia psychicznego,

Według powyższych założeń Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu koordynował i realizował programy, kampanie i akcje profilaktyczne adresowane do dzieci, młodzieży, rodziców i opiekunów, kadry pedagogicznej, osób dorosłych, seniorów, grup zawodowych profesjonalnie zajmujących się prewencją i ochroną zdrowia. Podejmowane działania dążyły do poprawy stanu zdrowia mieszkańców Sosnowca.

PROGRAMY REALIZOWANE W PLACÓWKACH PRZEDSZKOLNYCH

Klub Zdrowego Przedszkolaka:

Cel projektu:

- wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci poprzez propagowanie zdrowego stylu życia.

Projekt realizowany w placówkach przedszkolnych. Edukacja dzieci ma na celu wzbogacenie wiedzy z dziedziny zdrowia, wykształcenie postawy prozdrowotnej, nabycie określonych umiejętności oraz przyswojenie prawidłowych nawyków higienicznych. Założenia tematyczne podzielono na 6 modułów:

- wirusoochrona
- szczepienia - profilaktyka chorób zakaźnych
- bezpieczne korzystanie ze słońca
- profilaktyka chorób od kleszczowych
- program edukacji antytytoniowej – "Czyste powietrze wokół nas"
- ekologiczny program dla przedszkoli – "Skąd się biorą produkty ekologiczne?"

W realizację projektu włączeni zostali także rodzice i opiekunowie dzieci, gdyż pedagogizacja rodziców jest ważnym elementem profilaktyki zdrowia.

**W realizację projektu zaangażowało się 51% przedszkoli.
Edukacją objęto 6780 osób z 31 przedszkoli.**



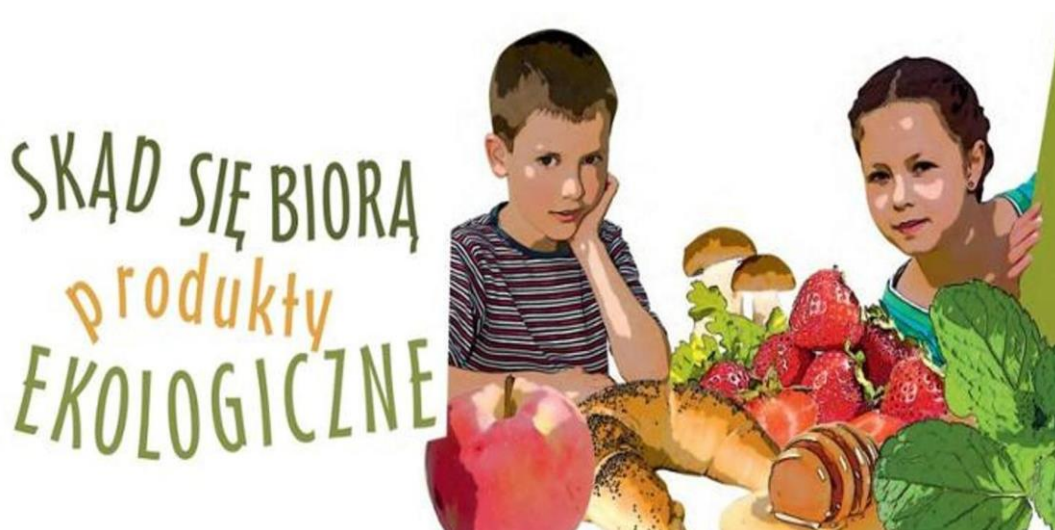
Skąd się biorą produkty ekologiczne:

Cel programu:

- zwiększenie świadomości i wiedzy najmłodszych na temat rolnictwa i rolnictwa ekologicznego.

Program opracowany w porozumieniu pomiędzy Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi a Głównym Inspektorem Sanitarnym. Stanowi jeden z modułów tematycznych Projektu pod hasłem „Klub Zdrowego Przedszkolaka”. Dedykowany dzieciom przedszkolnym w wieku 5-6 lat, rodzicom i opiekunom oraz nauczycielom wychowania przedszkolnego. Uczestnicy spotkań edukacyjnych zdobywali wiedzę na temat produktów ekologicznych, pod kątem wyboru produktów żywnościowych, które mają duży wpływ na ich zdrowie.

**W realizację projektu zaangażowało się 51% przedszkoli.
Edukacją objęto 6780 osób z 31 przedszkoli.**



Czyste powietrze wokół nas – Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej:

Cel programu:

- zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci związanych z ochroną własnego zdrowia, w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi.

Przedszkolny Program skierowany do dzieci 5 i 6-letnich oraz ich rodziców i opiekunów. Stanowi jeden z modułów tematycznych Projektu pod hasłem „Klub Zdrowego Przedszkolaka”. Dodatkowym celem programu jest wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymów.

W realizację projektu zaangażowało się 51% przedszkoli.

Edukacją objęto 6780 osoby z 31 przedszkoli.

PROGRAMY REALIZOWANE W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH

Trzymaj formę!:

Cel programu:

- edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. Ogólnopolski Program Edukacyjny organizowany przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polską Federację Producentów Żywności Związek Pracodawców. Edukacją objęci są uczniowie klas 6 – 8 szkół podstawowych. Program służy promocji aktywności fizycznej, uczy prawidłowego, czyli zróżnicowanego i zbilansowanego sposobu odżywiania się dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności indywidualnej za zdrowie.

Zakres tematyczny obejmuje edukację w zakresie czytania etykiet produktów spożywczych, właściwego przechowywania żywności, a także nie marnowania jedzenia.

Odbiorcami programu są jednocześnie rodzice i opiekunowie uczestników programu, ponieważ to oni wywierają decydujący wpływ na wzorce zachowań swoich dzieci.

W realizację projektu zaangażowało się 81% szkół podstawowych.

Edukacją objęto 4964 osób z 34 szkół podstawowych.



Bieg po zdrowie:

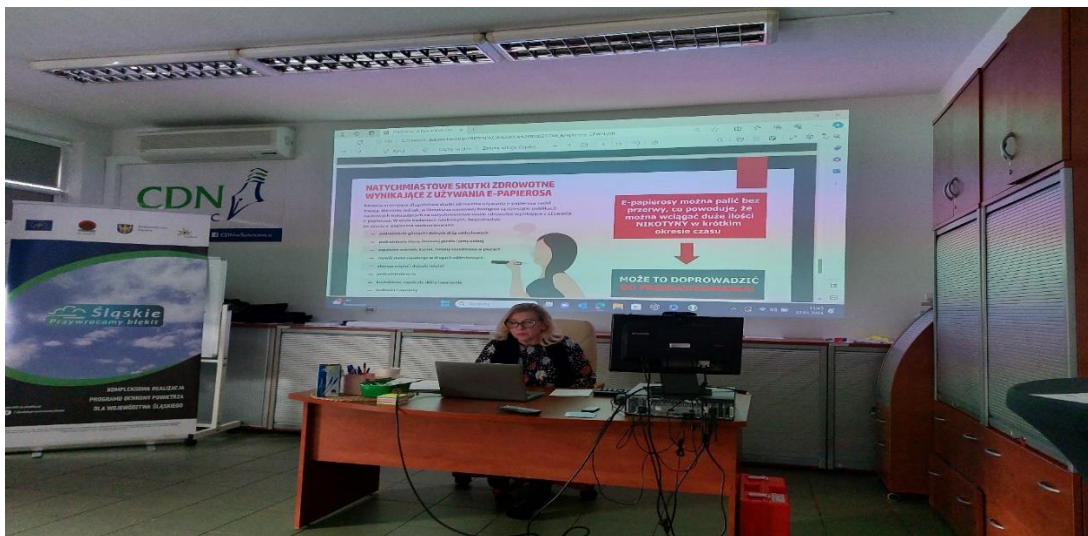
Cel programu:

- zwiększenie wiedzy uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów.

W roku szkolnym 2024/2025 – koordynowano IX edycję ogólnopolskiego programu antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla uczniów klas IV szkoły podstawowej. Najważniejsze elementy programu to nauka zachowań asertywnych i ich praktyczne zastosowanie oraz wiedza o szkodliwości palenia i informacje o składnikach dymu papierosowego.

W realizację projektu zaangażowało się 69% szkół podstawowych.

Odbiorcami programu byli uczniowie z 29 szkół – ogółem 1899 osoby



Smak życia, czyli debata o dopalaczach:

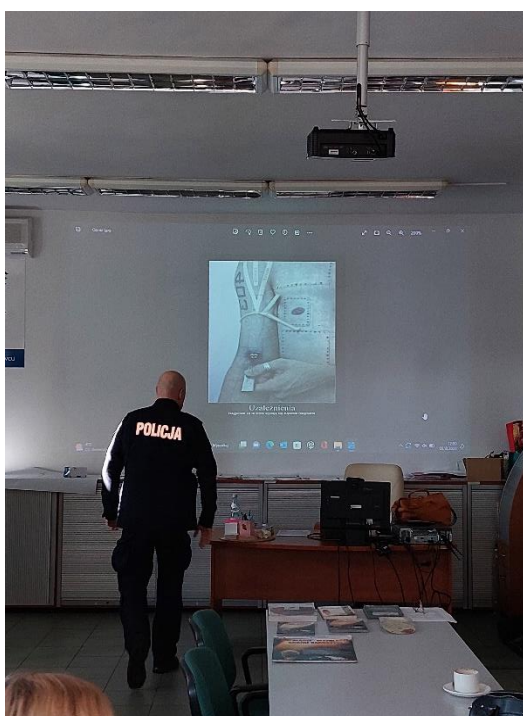
Cel programu:

- profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku dzieci i młodzieży.

Program profilaktyki uniwersalnej dla szkół podstawowych. Odbiorcami są dyrektorzy, nauczyciele, uczniowie szkół podstawowych w wieku 13 – 15 lat oraz ich rodzice i opiekunowie. Program dostarcza młodym ludziom informacji o kontekście używania dopalaczy i o samych „dopalaczach”, a jego treści zwracają uwagę na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy.

W realizację projektu zaangażowało się 73% szkół podstawowych.

Edukacją objęto 3091 osób z 31 szkół.



Lekki tornister - profilaktyka wad postawy:

Cel akcji:

- podniesienie poziomu wiedzy dzieci, rodziców i opiekunów na temat profilaktyki chorób układu ruchu, dbanie o właściwą postawę ciała oraz konsekwentne zmniejszanie przeciążenia noszonych przez dzieci tornistrów i plecaków.

Adresatami działań edukacyjnych byli uczniowie szkół podstawowych, nauczyciele, rodzice i opiekunowie uczniów, pacjenci i personel placówek leczniczych z terenu Sosnowca. W celu zwiększenia zasięgu akcji publikowano w mediach społecznościowych informacje i materiały dotyczące wad postawy.

W realizację projektu zaangażowało się 92% szkół podstawowych.

Działaniami edukacyjnymi objęto 2860 osób z 39 podmiotów.



PROGRAMY REALIZOWANE W SZKOŁACH PONADPODSTAWOWYCH

ARS, czyli jak dbać o miłość?:

Cel programu:

- ograniczenie używania przez młodzież substancji psychoaktywnych /alkoholu, tytoniu, narkotyków, w tym środków zastępczych/.

Ogólnopolski program edukacyjny adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Zajęcia prowadzone w placówkach oświatowych skupiają tematykę wokół refleksji młodych ludzi nad wartościami życiowymi. Podstawowym założeniem programu jest otwarte i konsekwentne odwołanie się do najbardziej cenionych wartości w życiu ludzkim jaką jest miłość, rodzina

i bezpieczeństwo. Temat zdrowia w programie jest wskazany jako element prawidłowego rozwoju kolejnego pokolenia.

W realizację projektu zaangażowało się 42% placówek.

Program zrealizowało 1886 osób z 12 szkół ponadpodstawowych



Wybierz życie – Pierwszy krok:

Cel programu:

- podniesienie poziomu wiedzy w zakresie zakażeń wirusem HPV oraz motywowanie kobiet do wykonywania regularnych badań profilaktycznych.

Program edukacyjny dotyczący problematyki zakażeń wirusem HPV i profilaktyki raka szyjki macicy. Ważne jest stworzenie świadomości zagrożenia tą chorobą głównie wśród młodych ludzi nie myślących często o zdrowiu, ale jednocześnie mających największe możliwości uniknięcia jej w przyszłości dzięki zdobytej wiedzy na ten temat. Profilaktyka w postaci szczepienia i wykorzystanie dostępnych dzisiaj narzędzi w walce z tym nowotworem może w praktyce doprowadzić do jego wyeliminowania.

W realizację projektu zaangażowało się 75% placówek.

Odbiorcami programu byli uczniowie, rodzice oraz nauczyciele z 21 szkół – ogółem 6154 osoby.



Podstępne WZW:

Cel programu:

- przekazanie wiedzy na temat ryzyka zakażenia HBV, HCV i HAV oraz uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki w zakresie tych zakażeń.

Program edukacyjny, którego organizatorem jest Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Katowicach oraz Fundacja Gwiazda Nadziei. Podnoszenie poziomu wiedzy pozwala na rozpoznawanie i unikanie sytuacji narażenia na zakażenia, a przez to zapobieganie ich dalszemu rozprzestrzenianiu się i stanowi jeden ze sposobów przeciwdziałania powstawaniu nowych przypadków zakażeń.

W realizację projektu zaangażowało się 100% placówek.

Odbiorcami programu byli uczniowie, rodzice oraz nauczyciele z 28 szkół – ogółem 5000 osób.

Znamie! Znam je?:

Cel programu:

- budowanie wśród młodzieży świadomości profilaktyki czerniaka oraz odpowiedzialnych zachorowań i prozdrowotnych postaw.

Na terenie Sosnowca zrealizowano wojewódzki program edukacyjny „Znamie! Znam je?”, aby upowszechnić wiedzę o czerniaku, nowotworze złośliwym skóry. Odbiorcy programu poszerzyli wiedzę o chorobach nowotworowych, nauczyli się różnicować łagodne zmiany skórne i złośliwego czerniaka. Wzrosła świadomość działań profilaktycznych polegająca na umiarkowanym opalaniu na słońcu i w solariach oraz okresowego badania dermatologicznego.

W realizację projektu zaangażowało się 79% placówek.

Program zrealizowało 2967 uczniów z 22 szkół ponadpodstawowych

DZIAŁANIA INFORMACYJNO – EDUKACYJNE KIEROWANE DO OGÓŁU SPOŁECZNOŚCI

Kampania „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy”:

Cel kampanii:

- ograniczenie liczby zachorowań na boreliozę

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu, podejmując działania związane z profilaktyką chorób odkleszczowych, realizował liczne formy informacyjno-edukacyjne skierowane do ogółu społeczności i wybranych grup odbiorców /spotkania z dziećmi, młodzieżą, nauczycielami, opiekunami dzieci i seniorami/. Organizowano akcje, stoiska edukacyjne, ekspozycję materiałów oraz ich dystrybucję /przekazywano materiały edukacyjne w formie kolorowanek dla najmłodszych oraz plansz edukacyjnych, w które zostały wyposażone sosnowieckie placówki oświatowe/. Prowadzono pogadanki oraz rozmowy indywidualne z osobami zainteresowanymi. Propagowano podstawowe zasady ochrony przed kleszczami, edukowano w zakresie prawidłowego usuwania kleszcza, uświadamiano w zakresie profilaktyki

chorób przenoszonych przez kleszcze oraz informowano o roli szczepień ochronnych, jako skutecznej metody profilaktyki kleszczowego zapalenia mózgu.

Działaniami edukacyjnymi objęto 30131 odbiorców.



Kampania EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność”:

Cel kampanii:

- zachęcenie Europejczyków do podejmowania świadomych wyborów dotyczących żywności, poznania i zrozumienia kluczowej roli, jaką dla bezpieczeństwa żywności odgrywają naukowcy i nauka.



Kampania informacyjna Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności - **#EUChooseSafeFood** zwiększająca zaufanie konsumentów do unijnego systemu bezpieczeństwa żywności. W 2025 roku realizowano kampanie medialne **EFSA „PlantHealth4Life”** i **#Safe2EatEu**. Kampanie w większości realizowane były na portalach społecznościowych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sosnowcu i polegały na systematycznym zamieszczaniu materiałów opracowanych we współpracy z Głównym Inspektorem Sanitarnym. Dodatkowo w ramach kampanii **„PlantHealth4Life”** na terenie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sosnowcu zorganizowano szkolenie dla nauczycieli szkół podstawowych. Pracownicy PSSE w Sosnowcu prowadzili edukację na terenie sosnowieckich szkół, którą kierowali zarówno do uczniów jak i rodziców.

Działanie kampanii objęło zasięgiem 5180 osób.



Akcja „Bezpieczne grzybobranie”. Profilaktyka zatruc grzybami:

Cel akcji:

- profilaktyka zatruc grzybami

Tematyka bezpiecznego grzybobrania cieszy się wciąż dużym zainteresowaniem. Osoby, które zbierają grzyby na własny użytek, w celach rekreacyjnych są zainteresowane poszerzaniem wiedzy na temat gatunków grzybów jadalnych występujących w lasach. W trakcie działań edukacyjnych zwracano uwagę, że należy zbierać tylko te grzyby, co do których jesteśmy absolutnie pewni, że są jadalne.

W celu zwiększenia zasięgu wojewódzkiej akcji „Bezpieczne grzybobranie” przesłano materiały edukacyjne do naszych partnerów w celu promocji na ich stronach internetowych oraz mediach społecznościowych. Dodatkowo zachęcono placówki oświatowe i wychowawcze do przeprowadzenia zajęć z podopiecznymi.

Różnymi formami działań objęto 49 043 osoby w tym 34 487 osób to odbiorcy mediów społecznościowych.

Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV:

Cel programu:

- ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV/AIDS poprzez m.in. podniesienie poziomu wiedzy w zakresie zapobiegania zakażeniom HIV oraz promowanie odpowiedzialnych postaw i unikania ryzykownych zachowań seksualnych.

Priorytety strategii państwa w zakresie walki z HIV i AIDS zawarte są w Krajowym Programie Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS opracowanym na lata 2022 – 2026. Głównym koordynatorem Programu jest Krajowe Centrum ds. AIDS, a odbiorcą działań edukacyjnych jest ogół społeczeństwa. Program kończy się obchodami Światowego Dnia AIDS, przypadającego na dzień 1 grudnia. Na terenie miasta Sosnowiec, od kilku lat w miesiącach listopad – grudzień organizowana jest Kampania Społeczna w zakresie profilaktyki HIV / AIDS, której myśl przewodnia zmienia się w zależności od aktualnej sytuacji, potrzeb zdrowotnych i społecznych. W ubiegłym roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu wspólnie z Urzędem Miasta, zaproponował uczniom z klas 7 i 8 szkoły podstawowej spotkanie edukacyjne, zorganizowane w formie konferencji pod hasłem: **„Stop mitom, start wiedzy – HIV, AIDS w oczach młodych”**. Spotkanie odbyło się 1 grudnia 2025 roku na terenie Zespołu Szkół Elektronicznych i Informatycznych w Sosnowcu przy ulicy Jagiellońskiej 13.



Zakres merytoryczny konferencji obejmował tematykę:

- Zagrożenia zdrowotne wynikające z zachowań ryzykownych.
- Samoświadomość i odpowiedzialność zdrowotna za siebie i partnera seksualnego, w kontekście chorób zakaźnych przenoszonych drogą płciową
- Aktywności podejmowane przez młodzież w sieci, a zachowanie równowagi w relacjach z drugim człowiekiem. Higiena zdrowia psychicznego.



Wybrzmiały również bardzo ważne słowa kierowane do młodych ludzi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu, które dotyczyły zakresu zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Pracownicy PSSE w Sosnowcu służą pomocą i merytorycznymi radami w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych oraz profilaktyki uzależnień. Młodzież obecna na spotkaniu miała możliwość zadawania anonimowo pytań w nurtujących kwestiach za pośrednictwem wygenerowanego kodu QR. Ta inicjatywa spotkała się z dużym zainteresowaniem. Odpowiedzi prelegentów podsumowały i zakończyły spotkanie.



Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV w roku 2025 na terenie Sosnowca zrealizowany został we współpracy ze Śląskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym, Prezydentem Miasta Sosnowca, Polskim Towarzystwem Zapobiegania Narkomanii, Sosnowieckim Szpitalem Miejskim, Klinicznym Szpitalem Psychiatrycznym w Rybniku oraz placówkami oświatowymi i leczniczymi miasta.

Dodatkowo na terenie Sosnowca zrealizowano wojewódzką akcję informacyjno-edukacyjną pn. „Warto wiedzieć o HIV i AIDS”. Celem jej było podniesienie poziomu wiedzy młodzieży sosnowieckich szkół ponadpodstawowych na temat profilaktyki zakażeń wirusem HIV i choroby AIDS, w tym dróg zakażenia oraz kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie i życie. Placówki, które przystąpiły do realizacji działania otrzymały przygotowane materiały informacyjno – edukacyjne.

W roku 2025 działania z zakresu profilaktyki HIV i AIDS zrealizowało 48 podmiotów i trafiły do 3047 odbiorców.

Wojewódzka akcja informacyjno-edukacyjna pod hasłem: „Warto wiedzieć o HIV i AIDS” została zrealizowana przez 8 szkół, a edukacją objęto 1308 osób.

Działania profilaktyczne zakończył zorganizowany w dniu 2 grudnia 2025 roku przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu konkurs plastyczny na plakat informacyjny pod hasłem – „Warto wiedzieć o HIV i AIDS”.



Udział w nim wzięli słuchacze z Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu. Podczas podsumowania konkursu jednocześnie rozpoczęto realizację na terenie Sosnowca **Ogólnopolskiego Programu pod hasłem #Młodzi Świadomi**, który ma za zadanie kształtowanie odpowiedzialnych postaw zdrowotnych za zdrowie własne i innych. W trosce o młodzież, jej rozwój oraz świadomość zdrowotną i w związku z niepokojącą sytuacją epidemiologiczną dot.

rozpowszechnienia chorób przenoszonych drogą płciową przedsięwzięcie profilaktyczne skierowane jest do uczniów klas III–V szkół ponadpodstawowych, a jego główny cel to:

- podniesienie poziomu wiedzy na temat chorób takich, jak AIDS, chłamydioza, rzeżączka, kiła i inne,
- dostarczenie wiedzy w zakresie dróg zakażenia, objawów i następstw zdrowotnych,
- promowanie diagnostyki, leczenia i działań profilaktycznych,
- kształtowanie odpowiedzialnych postaw wobec zdrowia i profilaktyki,
- zachęcanie do wykonywania regularnych badań i wczesnego wykrywania chorób,
- wzmacnianie umiejętności podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji,
- przeciwdziałanie dezinformacji dotyczącej chorób przenoszonych drogą płciową.

Realizacja programu **#MłodziŚwiadomi** będzie polegała na prowadzeniu przez przedstawicieli Sekcji Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sosnowcu zajęć edukacyjnych trwających 90 minut, które podzielone zostaną na 2 bloki po 45 minut każdy. Do programu zostały przygotowane prezentacja merytoryczna oraz filmy edukacyjne.



Kampania społeczna „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”

Kampania „Mamo Tato pamiętajcie o moich szczepieniach”

Kampania #UnitedInProtection

PPIS w Sosnowcu przez cały 2025 rok prowadził działania informacyjno-edukacyjne w ramach kampanii „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” – Projekt Śląskiego Państwowego

Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego „Zdrowe dziecko – zdrowy dorosły – zdrowa rodzina”. Celem było podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców Sosnowca na temat znaczenia szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych oraz zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym. Grupę docelową stanowił ogół społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci, osób starszych i podróżujących. Równocześnie działania informacyjno – edukacyjne kierowane były do pacjentów i personelu placówek medycznych, uczniów, rodziców, nauczycieli i społeczności lokalnej. W ramach realizacji kampanii prowadzono narady z partnerami połączone z dystrybucją materiałów, organizowano punkty informacyjno – edukacyjne oraz ekspozycje i wystawy materiałów kampanijnych.

Łącznie działaniami promującymi szczepienia ochronne na terenie miasta objęto 67776 osób.





Kampania informacyjna promująca szczepienia przeciw HPV:

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu wziął udział w **realizacji Kampanii promującej szczepienia przeciw HPV**, mającej na celu wzrost świadomości społecznej. Powszechny program szczepień przeciw HPV realizuje założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030, uzupełnia bezpłatny program szczepień ochronnych dla dzieci i młodzieży o szczepienie, które chroni przed chorobami wywoływanymi przez HPV ludzkiego wirusa brodawczaka. W dniach 15 – 17 października podczas Girl's Week, drugiej edycji konferencji dla uczennic z klas 7-8 sosnowieckich szkół tak jak w zeszłym roku, aktywnie włączyliśmy się w wydarzenie zorganizowane przez Sosnowiecką Radę Kobiet na terenie Wyższej Szkoły Humanitas.

Działania w ramach kampanii zostały skierowane do 360 osób.



Akcja „Nowe narkotyki – Nowe zagrożenia”:

Cel akcji:

- zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych, w szczególności nowych narkotyków, ale także alkoholu, tytoniu oraz leków.

Działania odbywające się pod hasłem „Nowe narkotyki – Nowe zagrożenia” mają charakter profilaktyki uniwersalnej, która polega na prowadzeniu działań zapobiegawczych, skierowanych do wszystkich osób objętych edukacją. Grupa odbiorcza akcji to ogół społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem osób w wieku 15-30 lat, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, rodziców/opiekunów, studentów uczelni wyższych, a także organizatorów wypoczynku zimowego i letniego. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu realizując założenia akcji podejmował szereg działań informacyjno-edukacyjnych, organizowano akcje profilaktyczne ze stoiskami edukacyjnymi, prowadzono szkolenia, narady i dystrybucję materiałów profilaktycznych.

Ogółem 60 działaniami edukacyjnymi objęto 8564 osoby

Zła kondycja zdrowia psychicznego społeczeństwa, związana jest często z nadużywaniem środków psychoaktywnych. Z tego powodu Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu zainicjował działania w kierunku **utworzenia psychologicznego punktu konsultacyjnego** dla dzieci, młodzieży i ich opiekunów z terenu miasta. Bezpłatny psychologiczny punkt konsultacyjny działa od października 2023 roku na terenie Szkoły Podstawowej nr 4 w Sosnowcu. Specjaliści z Centrum Terapii „Zielony Przylądek” świadczą pomoc z zakresu psychologii, pedagogiki, pomagają w dochodzeniu do zdrowia i równowagi psychicznej. W roku 2025 pomocy udzielono 38 osobom.



Kolejnym działaniem, które wpisuje się w realizację planu wojewódzkiej akcji „Nowe narkotyki – Nowe zagrożenia” są zawierane nowe porozumienia przedstawicieli władz samorządowych, placówek miejskich i podmiotów funkcjonujących w Sosnowcu, które zajmują się problemami uzależnień, profilaktyką oraz diagnozą psychiczną. Podejmowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu **koalicje** mają na celu zintensyfikowanie realizowanych na terenie miasta działań na rzecz profilaktyki zażywania substancji psychoaktywnych oraz promocji zdrowia.



NASI KOALICJANCI:





**NOWE #NARKOTYKI
#ZAGROŻENIA**

WOJEWÓDZKA AKCJA INFORMACYJNO-EDUKACYJNA



Akcja „Bezpieczne ferie 2025” / „Bezpieczne wakacje 2025”:

Cel akcji:

- stworzenie bezpiecznych warunków wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie miasta.

Działania informacyjno – edukacyjne kierowane były do uczestników letniego i zimowego wypoczynku, dzieci, młodzieży, rodziców, opiekunów, pracowników MOSiR, kadry pedagogicznej, kierowników i wychowawców klubów osiedlowych i miejskich, ogółu mieszkańców.



Akcje poprzedzano pismem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu do dyrektorów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z zaleceniem przeprowadzenia działań edukacyjnych, skierowanych do uczniów w zakresie bezpiecznych zachowań w czasie odpoczynku zimowego i letniego. Przedmiotem działań edukacyjnych było bezpieczeństwo wypoczynku ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki zażywania środków psychoaktywnych. Motywowano do podejmowania do prawidłowego, racjonalnego odżywiania oraz systematycznej aktywności fizycznej, wskazywano na rolę higieny i szczepień ochronnych w profilaktyce chorób zakaźnych. W czasie wakacyjnego wypoczynku edukowano dodatkowo w zakresie bezpiecznego opalania oraz profilaktyki czerniaka, realizując kampanię informacyjną pod hasłem „Łap słońce z głową”.

Różnymi formami edukacji objęto ogółem 18730 osób.



Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach/ Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach:

Cel akcji:

- podniesienie poziomu świadomości pracowników medycznych i społeczności lokalnej w zakresie skutków zdrowotnych wynikających z niewłaściwego stosowania antybiotyków.

Działania oświatowe prowadzono w zakładach leczenia zamkniętego i otwartego, placówkach przedszkolnych, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz wśród lokalnej społeczności. Placówkom leczniczym przekazano materiały edukacyjne w zakresie antybiooporności, które zostały rozpowszechnione wśród pracowników i pacjentów. Działania w głównej mierze opierały się na przekazywaniu informacji poprzez media społecznościowe PSSE w Sosnowcu oraz rozpowszechnianiu w mediach społecznościowych partnerów i instytucji współpracujących z PPIS w Sosnowcu.

Z okazji Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach oraz Światowego Tygodnia bez Antybiotyków zorganizowano wystawy plakatów pt. „Superbakterie Oporniaki” – w Sali Widowiskowo-Koncertowej „Muza”, oraz na terenie SP 4 w Sosnowcu i SP 47 w Sosnowcu.



Tematyka wystaw przybliżyła odbiorcom problem narastającego wciąż zagrożenia związanego ze zjawiskiem oporności drobnoustrojów na antybiotyki, niewłaściwego stosowania i nadużywania leków. **Ogółem akcję realizowało 16380 osób.**

18 listopada 2025 r. uczniowie z pięciu szkół podstawowych w Sosnowcu wraz z opiekunami wzięli udział w I Międzyszkolnym Konkursie Wiedzy o Antybiotykach, który został zainicjowany przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu. Konkurs wiedzy o antybiotykach planujemy na stałe wpisać w miejską edukację zdrowotną.



Działania edukacyjne w mediach społecznościowych:

Media społecznościowe Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sosnowcu przez cały rok dostarczały istotnych i rzetelnych informacji w zakresie zdrowia publicznego. Dodatkowo w celu rozpowszechnienia materiałów edukacyjno – informacyjnych dedykowanych programom, akcjom i kampaniom, które na terenie miasta realizuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu zostały opublikowane na stronie internetowej PSSE w Sosnowcu. Na bieżąco publikowano komunikaty i relacje z działań, które cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem i stanowiły ważne narzędzie edukacyjne i informacyjne.

W 2025 roku zamieszczono ogółem 580 komunikatów, relacji i postów.

Odnutowano 332303 odbiorców informacji.

Działania edukacyjno-informacyjne:

Zgodnie z Planem Zasadniczym Zadań Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sosnowcu, w roku 2025 realizowano działania edukacyjno – informacyjne w obiektach, placówkach i u przedsiębiorców prowadzących działalność.

W zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego działania dotyczyły paneli tematycznych: Pomieszczenia higieniczno-sanitarne; Prawidłowe utrzymanie systemu wentylacji i klimatyzacji; Zapewnienie właściwych wymagań dla wentylacji i klimatyzacji; Zapewnienie właściwych wymagań dla instalacji wodociągowej. Działania realizowano w ramach prowadzonych kontroli obiektów w związku z ich odbiorami i dopuszczeniem do użytkowania /84 działania/ oraz na etapie uzgadnianych dokumentacji projektowych /15 działań/. Ponadto realizowano działania o charakterze profilaktycznym w zakresie bakterii *Legionella* w odniesieniu do wewnętrznego systemu wodociągowego i systemów wentylacyjno-klimatyzacyjnych. Przeprowadzono 5 działań edukacyjno – informacyjnych w związku z odbiorami obiektów i ich dopuszczeniem do użytku, jak również w związku uzgadniania dokumentacji projektowej w zakresie modernizacji obiektu szpitala.

W zakresie Higieny Komunalnej działania dotyczyły zapobiegania i zwalczania bakterii *Legionella sp.*; postępowania z odpadami medycznymi / niebezpiecznymi; postępowania z bielizną czystą i brudną; właściwego utrzymania i eksploatacji wentylacji, klimatyzacji, stanu higieniczno - sanitarnego i technicznego pomieszczeń / urządzeń obiektu; palenia wyrobów tytoniowych. Działania przeprowadzono podczas 650 kontroli (co stanowi 90,8% kontroli przeprowadzonych w nadzorowanych obiektach).

W zakresie Higieny Pracy działania dotyczyły bezpieczeństwa i higieny pracy oraz nadzoru nad chemikaliami /warunków pracy, oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym/. Działania edukacyjno-informacyjne przeprowadzono podczas 309 kontroli (co stanowi 87 % kontroli przeprowadzonych w nadzorowanych obiektach).

W zakresie nadzoru nad placówkami oświatowo – wychowawczymi w trakcie 79 kontroli prowadzono działania edukacyjno-informacyjne w zakresie profilaktyki wad postawy /właściwy dobór tornistra, organizacja miejsca na pozostawienie w szkole podręczników, ergonomia stanowisk pracy, dostosowanie mebli do warunków antropometrycznych/; profilaktyki wad wzroku /aspekt oświetlenia/; higienicznego rozkładu zajęć lekcyjnych; wszawicy oraz świerzbu; ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych; kwestii związanych z kontrolą instalacji wewnętrznych w budynku placówki w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego wody.

W zakresie epidemiologii prowadzono działania edukacyjno – informacyjne dotyczące chorób zakaźnych i szczepień ochronnych.

Prowadzono akcje i kampanie promujące zdrowy styl życia, mające na celu zwiększenie świadomości konsumentów w dziedzinie bezpieczeństwa żywności oraz na rzecz poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów w obszarze suplementów diety, żywności wzbogacanej i żywności dla określonych grup. Przedstawiono prezentacje dotyczące bezpieczeństwa i jakości żywności, w tym suplementów diety dla uczniów w Zespole Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Sosnowcu w ramach Międzynarodowego Dnia Bezpieczeństwa Żywności rozpoczynającego czwartą edycję Kampanii #UEChooseSafeFood, organizowanej przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz dla słuchaczy podczas Dni otwartych PSSE w Sosnowcu, prezentację na temat znakowania żywności podczas spotkania dla koordynatorów programu „Trzymaj formę” oraz prezentację na temat Kampanii Społecznej PLANT HEALTH 4 LIFE dla Dyrektorów szkół.

INTERWENCJE MIESZKAŃCÓW MIASTA

W 2025 mieszkańcy złożyli do PPIS w Sosnowcu **306** wniosków z prośbą o interwencję, z czego wiele dotyczyło zagadnień z kilku zakresów jednocześnie. Sygnały zgłaszane przez społeczeństwo wskazują na konieczność podejmowania dodatkowych działań kontrolnych – wyjaśniających, a w sytuacjach tego wymagających również represyjnych w celu utrzymania właściwego stanu.

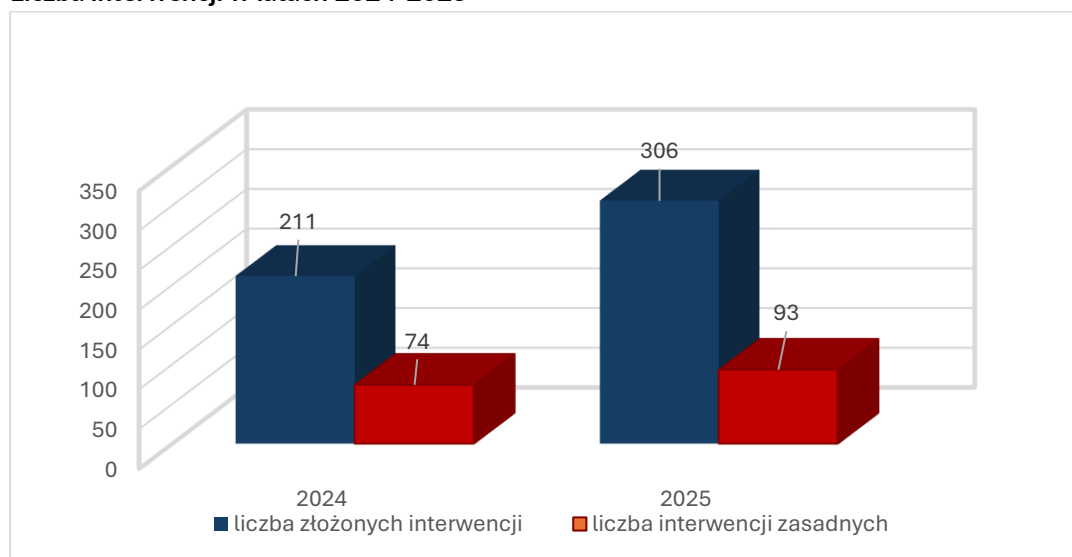
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu podejmował działania po otrzymaniu każdej informacji o zaniedbaniach sanitarnych, również wniesionej anonimowo. Czynności kontrolne przeprowadzano bez zbędnej zwłoki, w terminach określonych przez przepisy prawa.

Kontrole sanitarne w większości nie potwierdziły sygnalizowanych nieprawidłowości, **30% interwencji uznano za zasadne** /w 2024 r. - 35%/.

W przypadku potwierdzenia zaniedbań wszczynano postępowanie administracyjne w celu przywrócenie właściwego stanu sanitarnego. Winnych zaniedbań karano grzywną w drodze mandatu karnego.

Interwencje, których załatwienie nie leżało w kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej przekazane zostały organom właściwym do ich załatwienia min. do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Policji i Straży Miejskiej.

Liczba interwencji w latach 2024-2025



W sprawach nieprawidłowości w **obiektach produkcji i obrotu żywnością**, mieszkańcy wnieśli 147 interwencji, z tego 58 było zasadnych (39.5%).

Najczęstsze powody zgłaszania skarg konsumenckich to:

- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny w obiekcie i jego otoczeniu,
- niewłaściwa jakość zdrowotna środków spożywczych, w tym wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności / daty minimalnej trwałości,
- niewłaściwa higiena sprzedaży, produkcji,
- nieprawidłowa higiena personelu,

- niewłaściwe warunki przechowywania/sprzedaży artykułów spożywczych,
- obecność szkodników w zakładzie lub otoczeniu,
- niewłaściwa gospodarka odpadami,
- niewłaściwe żywienie dzieci w placówce przedszkolnej i szkolnej, żłobku,
- brak zaświadczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- uciążliwy zapach/ dym, opary tłuszczowe wokół zakładów żywienia zbiorowego zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie budynków mieszkalnych,
- zanieczyszczenie żywności w tym fizyczne (plastik, szkło, drucik), mikrobiologiczne (pleśń), biologiczne (larwy, insekty w produkcie),
- wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych pozbawionych całkowicie lub częściowo etykiet oraz produktów z zafałszowanym terminem przydatności do spożycia,
- nielegalny rozbiór i sprzedaż mięsa,
- sprzedaż jajek kurzych bez nadrukowanego kodu producenta,
- prowadzenia zakładu bez zgłoszenia działalności do PPIS w Sosnowcu,
- sprzedaż karpia przetrzymywanego w złych warunkach,
- sprzedaż grzybów na targowisku bez wymaganych atestów,
- stosowania niewłaściwych treści podczas oferty sprzedaży internetowej suplementu diety, sugerujących właściwości lecznicze produktu.

W związku ze złożonymi interwencjami przeprowadzono kontrole sanitarne, a w przypadku potwierdzenia uchybień wszczynano postępowanie administracyjne. W wyniku kontroli nałożono 51 grzywien w drodze mandatu karnego.

W wyniku podjętych działań PPIS w Sosnowcu wydał 8 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień.

Wystosowano do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 3 wnioski o wymierzenie kary pieniężnej za prowadzenie działalności bez zgłoszenia do PPIS w Sosnowcu oraz za prowadzenie działalności w zakresie niezgodnym z decyzją zatwierdzającą.

W przypadku 11 rozpatrywanych interwencji pobrano próby do badań laboratoryjnych. Wyniki badań nie wykazały nieprawidłowości.

Wpłynęło 9 interwencji z zastrzeżeniami odnośnie stanu sanitarno – higienicznego lub realizacji procedur obowiązujących w **objektach leczniczych**, z czego 3 rozpatrzone interwencje uznano za zasadne (~ 50%).

Zgłoszenia dotyczyły złego stanu sanitarnego placówki medycznej w związku z obecnością szkodników sanitarnych w szpitalu, braku przestrzegania procedur przeciwepidemicznych w przychodni i punkcie pobrań, zaszczepienia dzieci przeterminowanymi preparatami szczepionkowymi, magazynowania przeterminowanych środków do dezynfekcji i środków czystości w przychodni, braku przekazania dokumentacji medycznej dziecka, źródła zakażenia wszawicą w szpitalu.

Interwencje zasadne dotyczyły zaszczepienia dzieci przeterminowanymi preparatami szczepionkowymi, braku przestrzegania procedur przeciwepidemicznych w punkcie pobrań, magazynowania środków do dezynfekcji i środków czystości po upływie daty przydatności.

W 1 przypadku nałożono mandat karny i wydano zalecenia doraźne w związku z brakiem stosowania obowiązującej procedury tj. niezmienniania rękawiczek przez osobę pobierającą krew.

W zakresie niewłaściwego stanu sanitarno – porządkowego **obiektów użyteczności publicznej** mieszkańcy wnieśli 117 interwencji, z czego 21 uznano za uzasadnione (17,9%).

Zgłaszane interwencje dotyczyły:

- uciążliwości powodowanych przez hałas /2/,
- uciążliwości wynikających z niewłaściwego stanu sanitarnego lokali mieszkalnych /37/,
- niewłaściwego stanu sanitarnego innych pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi /12/,
- uciążliwości powodowanych przez nieprawidłową gospodarkę odpadami komunalnymi /9/,
- innych nieprawidłowości /57/ takich jak: zaszczurzenia nieruchomości, awarii sieci kanalizacyjnej w budynkach mieszkalnych, wykonywania zabiegów kosmetycznych przez osoby nieuprawnione, nieprawidłowości w budynkach związanych z zaleganiem zwłok po zgonach, zanieczyszczenia terenów odpadkami żywnościowymi, zbyt płytko wykopanego dołu na trumnę, nielegalnego wylewania rozpuszczalników do kanalizacji.

Spośród ww. interwencji 22 zostały przekazane w całości lub po wstępnym rozpoznaniu do innych organów zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

W wyniku podejmowanych działań nałożono 3 mandaty karne na łączną kwotę 500 zł za niespełnianie obowiązków w zakresie utrzymania czystości i porządku. Kontrole sprawdzające potwierdziły usunięcie nieprawidłowości w zakresie wniesionych interwencji.

Ponadto w 2025 roku wpłynęło **9 zgłoszeń interwencyjnych dotyczących złej jakości wody** przeznaczonej do spożycia. Interwencje dotyczyły nieakceptowalnej barwy i zapachu wody. W przypadku 4 zgłoszeń badania laboratoryjne nie wykazały nieprawidłowości.

Potwierdzono zasadność 5 interwencji dotyczących przekroczenia mętności i zapachu, analiza laboratoryjna próbek wody wykazała również obecność bakterii grupy coli w próbkach pobranych w dzielnicy Śródula. Z informacji uzyskanych od Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągowego S.A. z siedzibą w Katowicach wynikało, iż przyczyną niezgodności jakości wody z obowiązującym normatywem prawnym była zmiana źródła i kierunku zasilania wody dostarczanej mieszkańcom, w związku z trwającymi pracami remontowymi prowadzonymi przy ul. Andersa w Sosnowcu.

PPIS w Sosnowcu w związku ze stwierdzonymi przekroczeniami wydał decyzję z natychmiastowym rygorem wykonania oraz komunikat o warunkowej przydatności wody do spożycia wraz z zaleceniami ograniczającymi ryzyko dla zdrowia mieszkańców (zalecano gotować wodę przez minimum 2 minuty).

Ponadto rozszerzono obszar badań i ponownie pobrano próbki wody, które nie wykazały przekroczeń. Wydano kolejny komunikat o przydatności wody do spożycia.

W 2025 roku do PPIS w Sosnowcu zgłoszono 6 interwencji dotyczących nieprawidłowości **w placówkach opiekuńczych oraz oświatowych**, z czego 2 uznano za zasadne (33%). Przedmiotem zgłoszeń interwencyjnych było wystąpienie ogniska epidemicznego świerzb, brak zachowania standardów higienicznych w placówce i na placu zabaw na terenie placówki (niezabezpieczonej i zanieczyszczonej piaskownicy, drewnianej konstrukcji urządzeń na placu zabaw o wadliwej jakości); nieprawidłowości porządkowe w placówce opiekuńczo-wychowawczej; utrzymująca się wszawica pomimo wprowadzonych działań profilaktycznych w placówce, spowodowana przyprowadzaniem do placówki dzieci z aktywną wszawicą;

bagatelizowanie problemu wszawicy ze względu na brak wyrażonych zgód rodziców na sprawdzenie czystości skóry głowy i włosów dzieci.

Potwierdzono zasadność 2 zgłoszeń dotyczących utrzymującej się wszawicy w przedszkolach. W obu przypadkach wydano zalecenia doraźne w zakresie podejmowania odpowiednich działań w momencie wystąpienia wszawicy w placówce, jak również wydano 2 decyzje płatnicze.

W 2025 roku wpłynęły 22 interwencje dotyczące **warunków zdrowotnych środowiska pracy**, z czego 13 zgłoszeń wyłącznie w zakresie tematyki warunków środowiska pracy, 1 w zakresie produktów do czyszczenia i dezynfekcji, 2 w zakresie substancji i mieszanin chemicznych oraz 5 w zakresie produktów kosmetycznych oraz 1 w zakresie oznakowania produktu biobójczego.

Zgłoszenia dotyczyły w 13 przypadkach nieprzestrzegania warunków higieniczno-sanitarnych /3 zasadne/, w 1 przypadku stosowania przeterminowanych produktów do czyszczenia i dezynfekcji /zasadna/, w 1 przypadku niewłaściwego przechowywania produktów kosmetycznych, w 3 przypadkach nielegalnej produkcji i sprzedaży produktów kosmetycznych /1 zasadna/, w 1 przypadku stosowania produktów kosmetycznych niespełniających wymogów, w 1 przypadku stosowania niewłaściwie oznakowanego produktu biobójczego, w 2 przypadkach dot. wylewania rozpuszczalników do kanalizacji.

W 5 przypadkach potwierdzono zasadność zgłoszeń (23%).

Wydano zalecenia z krótkim terminem realizacji dotyczące utylizacji produktów i przeprowadzenia skutecznej dezynfekcji, odmalowania ścian przedsionków toalet, naprawy zniszczonego wyposażenia, stałego nadzoru nad zapewnieniem higienicznych warunków korzystania z toalet, przeprowadzenia skutecznej dezynsekcji pomieszczenia kantyny oraz sąsiadującego z nim pomieszczenia dla kierowców, przeprowadzenia skutecznej sanizacji dystrybutorów wody pitnej, wydano decyzję sanitarną w zakresie niewłaściwego stanu sanitarnego i technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz wydano decyzję zakazującą produkcji i wprowadzania do obrotu mydeł wraz z karą pieniężną (500zł).

W 2025 roku wpływające interwencje dotyczyły głównie komórek organizacyjnych nadzoru bieżącego. Do komórki **Nadzoru Zapobiegawczego** wpłynęła jedna interwencja dotycząca prowadzonych prac remontowych w mieszkaniu w bloku (pismo kierowane do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Sosnowcu, złożone również do wiadomości do innych organów, w tym do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu). Ze względu na zawarte w zgłoszeniu interwencyjnym zarzuty wykraczające poza obszar działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej dot. samowolnego prowadzenia prac budowlanych, sprawa została przekazana do właściwego organu tj. do PINB w Sosnowcu.

Na podstawie niniejszej oceny, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sosnowcu stwierdza, że bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców miasta w 2025 r. było zachowane.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sosnowcu, w imieniu Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu, podejmowali czynności kontrolne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego oraz zwiększenie świadomości i odpowiedzialności mieszkańców Sosnowca w zakresie zdrowia publicznego. Podejmowane działania były skuteczniejsze dzięki ciągłej i owocnej współpracy z organami i służbami miejskimi.



**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

